

Označavanje teksta pomoću TEI-a u digitalnoj knjižnici Edicija

Krstanović, Tanja

Master's thesis / Diplomski rad

2014

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:142:665828>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-30**

FILOZOFSKI FAKULTET
SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Repository / Repozitorij:

[FFOS-repository - Repository of the Faculty of Humanities and Social Sciences Osijek](#)

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJ

Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku

Filozofski fakultet u Osijeku

Diplomski studij informatologije

Tanja Krstanović

Označavanje teksta pomoću TEI-a u digitalnoj knjižnici Edicija

Diplomski rad

Mentor: doc. dr. sc. Boris Bosančić

Osijek, 2014.

Sadržaj

Sažetak	2
1. Uvod.....	3
2. Označavanje teksta i razvoj TEI-a	4
2.1. Općenito o TEI-u	4
2.2. O postupku označavanja teksta.....	8
2.2.1. Općenito o postupku označavanja teksta	8
2.2.2. Općenito o XML-u.....	9
2.3. Inačice TEI smjernica	10
2.4. Smjernice za označavanje teksta TEI knjižnične posebne interesne skupine (Best Practices for TEI in Libraries).....	14
3. Koraci (faze) u provedbi postupka označavanja teksta.....	16
4. Digitalna knjižnica hrvatske tiskane baštine Edicija	22
4.1. O Ediciji	22
4.2. O planiranju projekta označavanja teksta u Ediciji.....	23
4.3. Svrha, cilj i metodologija istraživanja	25
4.4. Označavanje teksta starih knjiga u digitalnoj knjižnici tiskane baštine Edicija	25
5. Zaključak.....	31
Literatura.....	33
Prilozi.....	36
Prilog 1 – Označavanje teksta pomoću TEI-a na primjeru knjige Abecevice Slovenska	36
Prilog 2 – Označavanje teksta pomoću TEI-a na primjeru knjige Od Pri Szvetoga Troisztva.....	73
Prilog 3 – Kontrolirani rječnici termina (datoteka context.xml).....	100

Sažetak

U ovome radu dan je prikaz razvoja TEI-a (*Text Encoding Initiative* -TEI), Inicijative za označavanje teksta, od njenih početaka do danas. Pozornost je usmjerena na osnutak TEI konzorcija i posebnih interesnih skupina, s posebnim naglaskom na onu koja se bavi knjižnicama. Ujedno predstavljeni su i *Poughkeepsie* principi na kojima se temeljila izrada TEI smjernica za označavanje teksta, te razvoj i osnovne značajke XML-a, kao i projekti označavanja teksta pomoću TEI-a. Definiran je i sam pojam označavanja teksta te je dan pregled TEI smjernica za označavanje teksta (svih 5 inačica) s posebnim naglaskom na posljednju inačicu P5. Kao jedna od najpopularnijih TEI prilagodbi, za konkretnu provedbu postupka označavanja teksta u praksi, predstavljen je *TEI Lite*. Po razinama označavanja teksta su opisane i smjernice za označavanje teksta TEI knjižnične posebne interesne skupine *Best Practices for TEI in Libraries*. Dan je i pregled sedam faza projekta označavanja teksta prema *Women Writers Project* vodiču za označavanje teksta za potrebe znanstveno-istraživačkog rada, prema kojima je planiran i projekt označavanja teksta u digitalnoj knjižnici hrvatske tiskane baštine Edicija koji je tematiziran ovim radom. Uz opis Edicije, digitaliziranih knjiga koje sadrži te načina pretraživanja digitalne knjižnice, praktični dio rada obuhvaćao je označavanje teksta putem TEI-a dvije digitalizirane knjige u Ediciji: Abecevice Slovincske i Od Pri Szvetoga Troisztva. Dodatno su označene, i prethodno označene knjige Abecevice, Oproštenja Osobita i Xivot Svetoga Petra Regalata, na način da su označena osobna i geografska imena koja su spominjana u tekstu.

Ključne riječi: označavanje teksta, TEI, TEI smjernice, XML, digitalna knjižnica hrvatske tiskane baštine Edicija.

1.Uvod

TEI (*Text Encoding Initiative - TEI*) kao standard za prikaz najčešće izvorno tekstualne građe u digitalnom obliku putem postupka označavanja ili enkodiranja teksta (engl. *text encoding*) svojom relativno jednostavnom i razumljivom strukturom omogućava učinkovitu obradu teksta u elektroničkom okruženju. Prvotna svrha istoimene organizacije koja stoji iza TEI-a, Inicijative za označavanje teksta, bila je razviti standard za označavanje teksta temeljen na SGML-u (*Standard Generalized Markup Language*). Pomoću TEI-a moguće je prikazati strukturu teksta u svojoj kompleksnosti označavajući ga unaprijed definiranim skupom elemenata u najobičnijem programu za uređivanje teksta poput Notepad-a++ koji se koristio prilikom izrade praktičnog dijela ovog rada.

Svrha ovog rada je prikazati kako se pomoću TEI-a označava tekst na primjeru označavanja teksta digitaliziranih knjiga u Digitalnoj knjižnici hrvatske tiskane baštine Edicija. Edicija trenutno sadrži pet digitaliziranih knjiga, od kojih dvije nisu bile označene postupkom označavanja teksta pomoću TEI-a. Prvi cilj ovoga rada je označiti tekst preostale dvije knjige: Abecevice Slovincke i Od Pri Szvetoga Troisztva jednostavnim skupom TEI oznaka koji pokriva strukturna i grafička svojstva teksta. Drugi cilj rada odnosi se na označavanje obilježja teksta koji su navedeni u odjeljku „Oznake“¹ na mrežnoj stranici Edicije, a koji se tiču osobnih i geografskih imena u svih pet knjiga digitalne knjižnice (uključivo, dakle, i Abecevicu, Oprosstenja Osobita i Xivot Svetoga Petra Regalata.) Radom se nastoje stvoriti korisni dokumenti za daljnje znanstveno istraživanje koji će predstavljati okvir i za daljnji razvoj ove digitalne knjižnice.

U teorijskom dijelu rada osim samog razvoja TEI-a i TEI smjernica, svojevrsnih uputa za označavanje teksta koje predstavljaju specifikaciju navedenog standarda, prikazat će se provedba samog projekta Edicije prema sedam faza projekta označavanja teksta koje su izvedene iz *Women Writers Project* vodiča za označavanje teksta za potrebe znanstveno-istraživačkog rada. Kao uvod u praktični dio rada razjašnjeni su i elementi korišteni prilikom označavanja teksta u digitalnoj knjižnici.

¹ Edicija:oznake. URL: <http://web.ffos.hr/EDICIJA/digitalnaZbirka/oznake.php>

Ovim radom želi se pokazati da se označavanjem teksta starih knjiga 18. stoljeća pomoću TEI-a stvaraju važni dokumenti koji mogu biti od velike pomoći širokoj zajednici korisnika i istraživača zainteresiranih za njihovo proučavanje.

2. Označavanje teksta i razvoj TEI-a

2.1. Općenito o TEI-u

Sam osnutak TEI-a dogodio se nedugo nakon pojave SGML-a (metajezika odnosno jezika za definiranje označiteljskih jezika odnosno jezika koji propisuje sintaktička pravila drugih označiteljskih jezika) te je predstavljao jedan od najznačajnijih događaja u razvoju nove discipline u okviru humanističkih znanosti - digitalne humanistike.² Na Sveučilištu Vassar u Poughkeepsiju, New York 1987. osnovana je Inicijativa za označavanje teksta TEI.³ Sljedeće organizacije sudjelovale su u osnivanju TEI-a:

- Udruženje za računala i humanistiku (*the Association for Computers and the Humanities - ACH*);
- Udruženje za literarno i jezično računarstvo (*the Association for Literary and Linguistic Computing - ALLC*);
- Udruženje za računalnu lingvistiku (*the Association for Computational Linguistics - ACL*).

Projekt je imao veliku potporu Nacionalne zaklade za humanističke znanosti (*National Endowment for the Humanities - NEH*), Uprave komisije europske zajednica (*Directorate XIII of the Commission of the European Communities - CEC/DG-XIII*), Kanadskog vijeća socijalne znanosti i humanističkog istraživanja te Zaklade Andrew W. Mellon.⁴ Cilj je TEI-a bio osigurati uspješnu razmjenu humanističkih tekstova u istraživanjima i sugerirati principe označavanja teksta. Prema osnovnoj inicijativi, TEI standard dužan je:

² Znanstvena grana koja se bavi ulogom računala u znanstveno-istraživačkom radu.

³ Usp. Barnard, D. T.; Ide, N. M. The text encoding initiative: flexible and extensible document encoding. // Journal of the American Society for Information Science. 1997, vol. 48 (7) Str. 622. URL: <https://cloud.irb.hr/proxy/nph-proxy.cgi/10/http/web.a.ebscohost.com/ehost/detail=3fsid=3dc7a540f8-302a-405c-9b16-ca2f8b91634e=2540sessionmgr4003=26vid=3d1=26hid=3d4112=26bdata=3dJmxhbm9aHmc2l0ZT1laG9zdC1saXZl#db=eric&AN=EJ547817> (2014-04-20) Business Source Complete

⁴ Usp. Ide, N. Encoding standards for large text resources: the Text encoding Initiative. URL: http://clair.eecs.umich.edu/aan/paper.php?paper_id=C94-1094#pdf (2014-04-20)

- obuhvaćati sve tekstualne značajke na koje pažnju obraća znanstveno istraživanje;
- biti jednostavan, jasan i konkretan;
- biti neovisan o softveru;
- omogućiti stroge definicije i učinkovitu obradu tekstova;
- biti u skladu sa postojećim i novim standardima.⁵

Struktura TEI-a se vremenom mijenjala pa tako TEI iz 1990-ih ima centraliziranu strukturu, u kojoj sav posao obavlja vrlo mali broj ljudi pod nadzorom organizacija koje su sudjelovale u samom osnutku ovog standarda, dok se danas TEI zasniva na distribuiranoj strukturi u kojoj zadatak održavanja i razvoja smjernica obavlja više ljudi iz široko uspostavljene zajednice.⁶

Kako bi se TEI popularizirao i razvijao, na sveučilištu Virginia i sveučilištu Bergen 1999. u Norveškoj osniva se međunarodna udruga pod nazivom TEI konzorcij čiji je zadatak skrb o TEI-u, odnosno njegovo održavanje, razvoj i promociju u svijetu. Konzorcij je neprofitna organizacija sastavljena od akademskih institucija, istraživačkih projekata i pojedinih znanstvenika diljem svijeta. Pruža mnoge izvore informacija za učenje TEI-a, informacije o projektima koji koriste TEI, bibliografije TEI publikacija i softvere razvijene za korištenje TEI-a.⁷ Članovi konzorcija sastaju se jednom godišnje kako bi raspravljali o trenutnim problemima označavanja teksta, te kako bi odabrali nove članove konzorcija. U sklopu TEI-a djeluju i posebne interesne skupine (*Special Interest Groups - SIGs*) koje se sastoje od pojedinaca sa sličnim interesima kojima je, ovim putem, omogućena razmjena ideja. Neke od tih skupina su: *Music SIG*, *Education SIG*, *TEI Tools SIG*, *TEI Manuscripts Special Interest Group* te posebna TEI interesna skupina koja se bavi uporabom TEI-a u knjižnicama *Libraries SIG*. Ova skupina ima za cilj raspravljati o temama korištenja TEI-a u knjižnicama te poboljšanju i ažuriranju smjernica za označavanje teksta prema potrebama knjižničnih projekata. Svaka interesna skupina ima mrežnu stranicu u okviru TEI mrežnog mjesta, poseban *wiki* te mogućnost sastanka na godišnjem sastanku TEI članova. Sve interesne skupine otvorene su za javnost.

⁵ Usp. Barnard, D.T.; Ide, N.M. Nav.dj. str. 622-623.

⁶ Usp. Burnard, L. The evolution of Text Encoding Initiative: from research project to research infrastructure. URL: <http://jtei.revues.org/811> (2014-04-20)

⁷ Usp. TEI – Text Encoding Initiative. URL: <http://www.tei-c.org/index.xml> (2014-04-20)

Inicijativa za označavanje teksta dogovorila je principe pri izradi TEI smjernica odnosno *Poughkeepsie* principe koji služe za pripremu smjernica za označavanje teksta za književna, jezična i povijesna istraživanja. Principi su sljedeći:

1. Smjernice bi trebale osigurati standardni format za razmjenu podataka u humanističkim istraživanjima.
2. Smjernice bi trebale sugerirati principe za označavanje teksta u istom formatu.
3. Smjernice bi trebale:
 - definirati preporučenu sintaksu za format dokumenata;
 - definirati metajezik za opis formata;
 - opisati novi format dokumenata i postojećih standarda.
4. Smjernice trebaju predložiti skup pravila označavanja teksta prigodan za različite aplikacije.
5. Smjernice trebaju uključiti minimalan skup pravila za označavanje novih tekstova.
6. Smjernice izrađuje odbor na temelju:
 - tekstualne dokumentacije;
 - tekstualne reprezentacije;
 - tekstualne interpretacije i analize;
 - definicije metajezika i opisa postojećih i predloženih standarda.
7. Kompatibilnost sa postojećim standardima održat će se što je više moguće.
8. Velik broj tekstualnih arhiva složio se podržati smjernice u svojoj funkciji kao format za razmjenu označenih dokumenata.
9. Konverzija postojećih strojno čitljivih tekstova u novi format uključuje prijevod njihovih pravila u sintaksu novog formata.⁸

Iz *Poughkeepsie* principa zaključeno je da bi TEI smjernice trebale predstavljati standardni format za razmjenu podataka te biti vodič za označavanje teksta u ovom formatu. Trebalo bi dati podršku označavanju svih vrsta tekstova i svih obilježja teksta koje proučavaju znanstvenici te osigurati njihovu učinkovitu obradu.

⁸ Usp. Cummings, J. The text encoding initiative and the study of the literature. URL: <http://www.digitalhumanities.org/companion/view?docId=blackwell/9781405148641/9781405148641.xml&doc.view=print&chunk.id=ss1-6-6&toc.depth=1&toc.id=0> (2014-04-20)

TEI mrežna stranica pruža mnogo važnih poveznica o samom označavanju teksta, tutorijale, vježbe te izvore osnovnih informacije o TEI-u. Poveznice su prilagođene početnicima, te pružaju vrlo jednostavne primjere i definicije osnovnih značajki TEI-a. Ujedno nude i mnoštvo poveznica na druge korisne sadržaje o TEI-u. Neke od vrlo korisnih poveznica su mrežne stranice o projektima koji koriste TEI, mrežne stranice *TEI wikija*, mrežno mjesto *TEI by example* te službeni časopis TEI-a - *Journal of the Text Encoding Initiative*.

TEI wiki mrežnu stranicu stvorili su TEI korisnici za druge TEI korisnike. Na stranici se mogu pronaći razne korisne poveznice koji upućuju na daljnje informacije o TEI-u.⁹

TEI by example nudi niz besplatno dostupnih online tutorijala za upoznavanje s postupkom označavanja teksta u TEI-u te tutorijale tipa 'korak po korak', primjerice, tutorijal koji istraživača vodi kroz osam koraka različitih aspekata elektroničkog označavanja humanističkih tekstova. *TEI by example* nudi i testove, vježbe i primjere (za početnike i napredne korisnike) te alat za testiranje ispravnosti dokumenata *TEI validator* i *XML toolkit*.¹⁰

Journal of the Text Encoding Initiative je službeni časopis TEI konzorcija. Objavljuje odabrane radove godišnjih TEI konferencija i susreta članova, posebne teme od interesa za zajednicu, posebna događanja te sastanke povezane s TEI-em. Radove recenziraju ugledni stručnjaci. Glavni cilj časopisa je širiti što je moguće više informacija od TEI-u. Časopis objavljuje izvješća o trendovima u području TEI označavanja teksta te područjima povezanim s TEI praksom, npr. digitalnoj obradi znanstvenih radova i predmeta znanstvenog proučavanja, lingvističkoj analizi, izradi jezičnog korpusa, masovnoj digitalizaciji i slično. Časopis se objavljuje jednom godišnje.¹¹

Na TEI mrežnoj stranici također je moguće pronaći informacije o mnoštvu projekata označavanja teksta pomoću TEI-a. Jedan od njih je Projekt spisateljica sveučilišta Brown (*Brown University Women Writers Project - WWP*) koji pruža dokumentaciju i upute za označavanje starih tiskanih knjiga (radi se o zbirci preko 200 engleskih tekstova ženskih autora iz perioda 1450-1850).¹² Projekt koji je također vrijedan spomena je Orlando projekt koji kreira digitalnu povijest tekstova britanskih spisateljica na sveučilištima Alberta i Guelph koristeći SGML. Ovak

⁹ Usp. TEI wiki. URL: http://wiki.tei-c.org/index.php/Main_Page (2014-04-20)

¹⁰ Usp. TEI by example. URL: <http://teibyexample.org/> (2014-04-20)

¹¹ Usp. Journal of the Text Encoding Initiative. URL: <http://journal.tei-c.org/journal/index> (2014-04-20)

¹² Usp. Women writers project. URL: <http://www.wwp.northeastern.edu/> (2014-04-20)

projekt donio je ideju o potpuno novom obliku znanstvenog pisanja.¹³ Jedan od najvećih projekata zajednice stručnjaka koji se bave označavanjem teksta je Arhiv tekstova sveučilišta Oxford (*Oxford Text Archive - OTA*). Osnovan je 1976 i svrha mu je prikupljanje, katalogiziranje, čuvanje i distribuciju elektroničkih proizvoda istraživanja i znanosti u svim područjima tekstualnih, književnih i jezičnih studija. Sadrži veliku zbirku elektroničkih tekstova na različitim jezicima koji su od interesa znanstvenika u humanističkim zajednicama. Ti izvori su besplatni te se mogu preuzeti ili naručiti preko mrežne stranice.¹⁴ Jedan od projekata koji sadrži prijepise i prijevode mnogih grčkih, latinskih i renesansnih radova na engleskom jeziku te mnogo izvora vezanih za umjetnost i arheologiju je *Perseus* projekt. Ukupno sadrži oko 25 000 slika arhitekture, skulpture, kovanica, vaza, atlasa i mapa. Planiranje *Perseus* projekta započelo je 1985. *Perseus* je digitalna knjižnica koja se trenutno fokusira na drevni grčki svijet. Prvo izdanje za Macintosh računala objavljeno je na CD-ROM-u 1992, a drugo koje radi na PC i Macintosh platformama 2000. godine.¹⁵ Uz navedene projekte, postoje još brojni drugi projekti koji se bave označavanjem teksta pomoću TEI-a: *American Verse Project*, *British National Corpus*, *Chronicon*, *Cambridge University Press*, *Croatiae auctores Latini*, *Cursus project*, *Digital Archives and Pacific Cultures*, *FreeDict*, *ProQuest* i drugi.¹⁶

2.2. O postupku označavanja teksta

2.2.1. Općenito o postupku označavanja teksta

Kod korištenja pojma označavanje teksta, termin tekst odnosi se isključivo na elektronički tekst. Elektronički tekst je elektronička reprezentacija književnog teksta u računalnoj datoteci koja omogućuje kontekstualno pretraživanje ili pretraživanje po ključnim

¹³ Usp. Hockey, S. *The History of Humanities Computing*. // *A companion to digital humanities* / Susan Schreibman, Raymond George Siemens and John M. Unsworth. Wiley-Blackwell, 2004. URL: http://www.digitalhumanities.org/companion/view?docId=blackwell/9781405103213/9781405103213.xml&chunk.id=ss1-2-1&toc.depth=1&toc.id=ss1-2-1&brand=9781405103213_brand (2014-04-20)

¹⁴ Usp. University of Oxford Text Archive, URL: <http://ota.ahds.ac.uk/> (2014-04-20)

¹⁵ Usp. Perseus digital library. URL: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/> (2014-04-20)

¹⁶ Usp. TEI: projects using the TEI. URL: <http://www.tei-c.org/Activities/Projects/> (2014-04-20)

riječima.¹⁷ Označavanje teksta poseban je dio digitalne humanistike pomoću kojega je moguće djelo, koje je katalogizirano i opremljeno standardnim bibliografskim metapodacima, prikazati na način da se njegov tekst označi posebnim oznakama pomoću kojih je moguća izrada rječnika, konkordanci, kazala i slično. Označiti je moguće različite elemente poput vrste oštećenja, inicijale, minijature, oznake vlasništva i slično.¹⁸ Mnogi znanstvenici i urednici smatraju da označavanje teksta pomoću TEI-a daje najbolji i najpotpuniji prikaz teksta u svojoj složenosti, dopuštajući kreatoru ili uredniku da označi hijerarhijske strukture te mnoštvo drugih značajki pronađenih u tekstu.¹⁹ Početak provedbe postupka označavanja teksta datira iz 1949. kada je otac Roberto Busa počeo koristiti IBM bušene kartice za indeks djela Tome Akvinskoga. Stoga se može reći da je označavanje teksta gotovo iste starosti kao digitalno računarstvo.²⁰ Termin *markup* definira se kao informacija koja se formalno razlikuje od slijeda znakova digitalnog prijepisa teksta i služi za identifikaciju logičkih ili fizičkih svojstava. Termin dolazi iz tradicionalnog izdavaštva u kojem urednik obilježava rukopis dodavanjem anotacija ili simbola na papirnu kopiju teksta ukazujući izravno ili neizravno kako bi nešto trebalo izgledati u tisku.²¹ Na termin *markup* nadovezuje se i termin *mining* koji se odnosi na proces analiziranja teksta zbog skupljanja korisnih informacija za određene svrhe.

2.2.2. Općenito o XML-u

TEI standard je ispočetka bio baziran na SGML-u sve dok se iz njega nije razvila njegova poznatija inačica XML (*eXtensible Markup Language*). XML je označiteljski jezik koji služi za pohranu, strukturiranje i razmjenu podataka. Vrlo je sličan HTML-u, iako je prvenstveno namijenjen za opis podataka, za razliku od HTML-a koji služi za prikaz podataka. Može se koristiti besplatno bez plaćanja autorske naknade, te je neovisan o hardveru i softveru. XML je pojednostavljena inačica SGML-a, prilagođena mrežnom okruženju. XML-a verzija 1.0 prvi je put objavljena 1998, te obuhvaća 25 stranica, za razliku od specifikacije SGML-a koji obuhvaća

¹⁷ Usp. Willett, P. Electronic texts: audiences and purposes. URL: http://digitalhumanities.org:3030/companion/view?docId=blackwell/9781405103213/9781405103213.xml&chunk.id=ss1-3-6&toc.depth=1&toc.id=ss1-3-6&brand=9781405103213_brand (2014-04-20)

¹⁸ Usp. Tomić, Marijana. Stara i rijetka građa u digitalno doba: je li povjesničarima knjige dovoljan bibliografski opis?. // Čitalište 18, (2011), str. 23. URL: http://www.citaliste.rs/casopis/br18/tomic_marijana.pdf (2014-04-20)

¹⁹ Usp. Willett, P. Nav.dj.

²⁰ Usp. Renear, A. H. Nav.dj.

²¹ Usp. Isto.

155 stranica. Ista ta verzija zadnji put je ažurirana 2008. XML verzija 1.1 prvi je put objavljena 2004, a 2006. objavljeno je drugo izdanje te verzije (trenutno posljednje).²² Verzija 1.0 je uglavnom zbog svoje raširenosti više zastupljena od verzije 1.1. XML uređuje i vodi W3C (*World Wide Web Consortium*).

Što se tiče strukture dokumenta, DTD (*Document Type Definition*) određuje koji se elementi i atributi mogu koristiti te kojim redoslijedom u XML dokumentu. Kao skup deklaracija kojim se definiraju elementi, atributi i entiteti u okviru XML dokumenta, DTD se može nalaziti unutar XML dokumenta ili se može koristiti kao zaseban dokument. *XML Schema (XML Schema Definition - XSD)* je alternativa DTD-u, odnosno noviji način određivanja strukture XML dokumenta. Iako su pomoću *XML Scheme* proširene mogućnosti opisa strukture dokumenta jedan od velikih nedostataka je njezina vrlo složena sintaksa. XML sam po sebi ima stroga sintaktička pravila kojih se treba pridržavati kako bi XML dokument bio valjan. XML dokumentima nije dozvoljeno izostaviti nijednu oznaku (završnu oznaku elementa), mala i velika slova se razlikuju, elementi se ne smiju preklapati, potrebno je koristiti korijenski element, te ga, po potrebi, proširiti podelementima. Vrijednosti atributa moraju biti navedene u navodnim znakovima.²³ XML podržava *Unicode* odnosno standard za prikaz slova neovisan o jeziku. Zadani način kodiranja je UTF-8. Zbog svoje fleksibilnosti i mogućnosti proširenja ovaj označiteljski jezik ima vrlo široku primjenu te u potpunosti potiskuje korištenje SGML-a u TEI-u.

2.3. Inačice TEI smjernica

Utjecaj i opseg TEI-a premašio je sva očekivanja. Objava TEI smjernica poklopila se sa razvojem digitalnih knjižnica koje sadrže cjelovite tekstove različitih djela, te se rad na

²² Usp. Bosančić, B. Uloga opisnih označiteljskih jezika u razvoju digitalne humanistike. // *Libellarium*: časopis za povijest pisane riječi, knjige i baštinskih ustanova. 4 (2001). Str. 76-77. URL: <http://hrcak.srce.hr/92394?lang=en> (2014-04-20)

²³ Usp. Renear, A. H. Text encoding. // *A companion to digital humanities* / Susan Schreibman, Raymond George Siemens and John M. Unsworth. Wiley-Blackwell, 2004. URL: <http://www.digitalhumanities.org/companion/view?docId=blackwell/9781405103213/9781405103213.xml&chunk.id=ss1-3-5&toc.depth=1&toc.id=ss1-3-5&brand=default> (2014-04-20)

projektima digitalnih knjižnica stoga bazirao na TEI-u.²⁴ TEI smjernice predstavljaju prvi pokušaj prikaza teksta u elektroničkom obliku za potrebe istraživanja koji:

- nije ograničen ni na jednu instituciju;
- pokušava pokriti sve vrste tekstova, na svim jezicima i pismima, iz svih razdoblja;
- pokušava podržati sve vrste istraživanja (nije ograničen samo na određene discipline).²⁵

Poughkeepsie principi definirali su projekt razvoja TEI smjernica za označavanje teksta. Ubrzo nakon toga, osnovan je upravni odbor te izabrana dva urednika: Michael Sperberg-McQueen i Lou Burnard. Prvi nacrt TEI smjernica (P1) od 275 stranica objavljen je u lipnju 1990; slijedile su ga objave izmjena i proširenja odnosno druga verzija smjernica (P2). Ova verzija sadržavala je mnogo novog materijala te je objavljivana poglavlje po poglavlje od 1992 do kraja 1993. Prva službena verzija smjernica (P3) objavljena je u svibnju 1994. na međunarodnoj konferenciji u Montreuxu, dok je zadnja revidirana verzija P3 smjernica, u kojoj su ispravljene greške prethodno objavljene verzije te dodan jedan novi element, objavljena 1999. Smjernice su imale dva sveska odnosno dijela od ukupno 1300 stranica u kojima je definirano oko 600 SGML elemenata koji se mogu kombinirati na različite načine.²⁶ Četvrtu verziju smjernica (P4) objavio je, u međuvremenu novoosnovani, TEI konzorcij 2002. Nova verzija je većinom bila nepromijenjena verzija P3 smjernica, osim što je koristila XML sintaksu pored SGML sintakse. TEI konzorcij je 2003. pozvao sve posebne interesne skupine da revidiraju određena poglavlja smjernica i predlože promjene. Peta i za sada zadnja važeća verzija TEI smjernica (P5) objavljena je 2007. Te smjernice koriste isključivo XML kao sintaksu za označavanje teksta.²⁷

Kao uvod smjernicama, izvorno je zamišljen *TEI Lite* koji opisuje 145 elemenata. Objavljen je 1995, te postao jedan od najpopularnijih TEI prilagodbi. Zbog svoje jednostavnosti i lakoće učenja široko je prihvaćen u TEI zajednici. Arhiv tekstova sveučilišta Oxford i Centri za

²⁴ Usp. Hockey, S. Nav.dj.

²⁵ Usp. Sperberg-McQueen, M. Textual criticism and the text encoding initiative. URL: <http://www.tei-c.org/Vault/XX/mla94.html> (2014-04-20)

²⁶ Usp. Burnard, L. Nav.dj.

²⁷ Usp. Renear, A. H. Nav. dj.

elektroničke tekstove na sveučilištu u Virginiji i na sveučilištu u Michiganu koriste *TEI Lite*. Sadašnja verzija *TEI Lite* izvedena je iz P5 smjernica.²⁸

Novosti u P5 verziji smjernica očituju se kroz uvođenje novih elemenata, te reorganizaciju elementa u module koji olakšavaju bolju prilagodbu korisnicima. TEI smjernice su napisane i održavane kao veliki TEI dokument koji odgovara na temeljne potrebe širokog kruga korisnika: istraživača u računalnoj lingvistici, humanistici, prirodnim i društvenim znanostima, izdavačima, knjižničarima i zainteresiranim za pretraživanje i pohranu dokumenata.²⁹ U zadnjoj inačici TEI ima 503 elementa i 210 atributa koji su organizirani kroz 21 modul standarda. Smjernice su podijeljene na poglavlja i pokrivaju širok raspon tema počevši s tri uvodnika koja se tiču općeg opisa smjernica, kratkog uvoda u XML, te kratkog prikaza korištenja jezika kao skupa znakova u elektroničkom okruženju. Daljnja poglavlja su podijeljena prema modulima u kojemu je svaki modul posebno opisan s obzirom na vrstu teksta koji se označava. Prva četiri poglavlja obuhvaćaju osnovne module TEI-a, dok se ostalih šesnaest poglavlja odnosi na module koji pokrivaju specifične aspekte postupka označavanja teksta. Predzadnje i zadnje poglavlje govore o dokumentiranju TEI prakse označavanja teksta. Sva poglavlja TEI smjernica nadopunjena su raznim dodatcima referentnog materijala.

Osnovni i obvezni TEI moduli su:

1. TEI infrastruktura (modul *tei*) - definira glavne elemente i attribute za postupak označavanja teksta. U okviru ovog modula za svaki TEI element definirani su neobavezni globalni atributi:
 - @xml:id – jedinstveni identifikator elementa;
 - @n – broj ili neki drugi znak koji pobliže označava element kojem je pridružen i koji nije nužno jedinstven (npr. broj poglavlja);
 - @xml:lang – označava jezik sadržaja elementa;
 - @rend – označava kako je element prikazan ili prezentiran u izvorniku;

²⁸ Usp. Burnard, L. TEI Lite: an introduction to text encoding for interchange. URL: http://www.tei-c.org/Vault/P4/Lite/tei5_en.html (2014-04-20)

²⁹ Usp. Ide, N. Nav.dj.

- @rendition – upućuje na opis prikaza ili prezentacije korištene za ovaj element u izvorniku;
 - @xml:base – pruža osnovnu URI adresu pomoću koje računalne aplikacije mogu relativnu URI adresu pretvoriti u apsolutnu;
 - @xml:space – naznačuje na koji način se tretiraju praznine u tekstu.³⁰
2. TEI zaglavlje (modul *teiHeader*) - elementi koji čine dio zaglavlja TEI dokumenta. TEI zaglavlje se sastoji od četiri dijela: bibliografskog opisa elektroničkih tekstova (*fileDesc*), detalja o postupku označavanja teksta (*encodingDesc*), ne-bibliografskih detalja vezanih uz tekst (*profileDesc*) i povijesti izmjena nastalih tijekom označavanja teksta (*revisionDesc*).
 3. Elementi dostupni u svim TEI dokumentima (modul *core*) – to su elementi koji se mogu pojaviti u bilo kojem TEI dokumentu, bez obzira na žanr. Ti elementi odnose se na označavanje odlomaka, naglašenih dijelova teksta i citiranje, pogreški, dopuna, imena, adresa, datuma, brojeva i kratica, bibliografskih referenci, popisa itd.
 4. Osnovna struktura teksta (modul *textstructure*) – sadrži elemente i attribute koji opisuju tekst i određuju strukturu TEI dokumenta. TEI struktura dokumenta definirana je elementom <teiHeader> te elementom <text>. Potonji se može sastojati od sadržaja poput naslovnih stranica, posveta i predgovora označenih u okviru elementa <front>, glavnog dijela teksta koji je označen unutar elementa <body> te sadržaja poput priloga i popisa literature koji se mogu javiti u okviru elementa <back>.

Ostali TEI moduli su:

- zastupljenost nestandardnih znakova i simbola (modul *gaiji*);
- poetski tekstovi (modul *verse*);

³⁰ Usp. TEI P5: Guidelines for Electronic Text Encoding and Interchange / TEI Consortium eds. URL: <http://www.tei-c.org/Guidelines/P5/> (2014-04-20)

- tekstovi dramskih izvedbi (modul *drama*);
- transkripcija govora (modul *spoken*);
- rječnici (modul *dictionaries*);
- opis rukopisa (modul *msdescription*);
- primarni izvori (modul *transcr*);
- kritični aparat (modul *textcrit*);
- imena, datumi, ljudi i mjesta (modul *namesdates*);
- tablice, formule i grafika (modul *figures*);
- jezik (modul *corpus*);
- povezivanje, segmentacija i poravnavanje teksta (modul *linking*);
- jednostavni analitički mehanizmi (modul *analysis*);
- značajke strukture teksta (modul *iso-fs*);
- grafovi, mreže i stabla (modul *nets*);
- sigurnost i odgovornost (modul *certainty*);
- elementi dokumentacije (modul *tagdocs*).³¹

2.4. Smjernice za označavanje teksta TEI knjižnične posebne interesne skupine (*Best Practices for TEI in Libraries*)

Ove su smjernice kreirane kako bi se koristile u projektima digitalizacije knjižnične građe, te se na temelju razine 4 i 5 ovih smjernica proveo postupak digitalizacije knjiga u

³¹ Usp. Isto

digitalnoj knjižnici Edicija, o čemu će se nešto više govoriti u poglavlju o samom planiranju projekta. Postupkom digitalizacije vrši se prijenos sadržaja i forme građe u digitalni oblik najčešće pomoću skeniranja. Građa koja nastaje ovim postupkom reprodukcija je izvornika u digitalnom obliku. Produkt digitalizacije naziva se digitalni faksimil. Digitalni faksimil može predstavljati kopiju reprodukcije izvornika u različitim rezolucijama. Po potrebi je moguće određena tekstualna objašnjenja povezati sa slikovnim podacima.³² Ove smjernice je kreirala knjižnična posebna interesna skupina *Libraries SIG* u okviru TEI-a koja u njima razlikuje pet razina označavanja teksta:

- Razina 1 – tekst je podvrgnut optičkom prepoznavanju znakova (*Optical Character Recognition* - *OCR*) te je podređen digitaliziranoj slici izvornika (nije u mogućnosti stajati samostalno kao elektronički tekst bez digitalizirane slike).
- Razina 2 – tekst također nastaje putem OCR-a i podređen je digitaliziranoj slici izvornika, no zadržani su načini označavanja naslova i podjele teksta.
- Razina 3 – tekst nastaje postupkom OCR-a ili unosom preko tipkovnice. Neki strukturalni elementi su označeni. Tekst se može koristiti sa ili bez digitalizirane slike izvornika.
- Razina 4 – tekst nastaje ili kroz njegovo ispravljanje (korigiranje) putem OCR-a ili prilikom unosa putem tipkovnice te može stajati samostalno bez digitalizirane slike izvornika. Mogu ga koristiti studenti, znanstvenici i ostali zainteresirani korisnici.
- Razina 5 – za ovu razinu vrijede isti načini nastanka i samostalnosti teksta, osim što još uključuje sudjelovanje predmetnih stručnjaka u postupku označavanja teksta iz područja kojemu tekst pripada.³³

³² Usp. TEI P5: Guidelines for Electronic Text Encoding and Interchange / TEI Consortium eds. URL: <http://www.tei-c.org/Guidelines/P5/> (2014-04-20)

³³ Usp. TEI SIG on Libraries. Best Practices for TEI in Libraries. URL: <http://www.tei-c.org/SIG/Libraries/teiinlibraries/main-driver.html> (2014-04-20)

3. Koraci (faze) u provedbi postupka označavanja teksta

Women Writers Project vodič za označavanje teksta za potrebe znanstveno-istraživačkog rada razlikuje sedam specifičnih koraka odnosno faza u provedbi jednog projekta označavanja teksta. Te faze uključuju planiranje, projektnu analizu, analizu dokumenata, transkripciju i označavanje, provjeru grešaka, naknadnu računalnu obradu (tzv. 'post-obradu') teksta i fazu dokumentacije.³⁴

U prvoj fazi planiranja potrebno je odlučiti o:

- razini označavanja teksta prema knjižničnim smjernicama *Best Practices for TEI in Libraries* koja može biti određena financijama, problemima korisnika, stručnošću osoblja ili metodologijom rada.
- vrsti označavanja teksta kojom se odlučuje kako će se označavanje teksta i transkripcija provoditi, ručno ili automatski, te od strane koga.
- poslu urednika koji podrazumijeva donošenje odluka o detaljima transkripcije³⁵ i modernizaciji teksta, kako tretirati greške u tekstu i nestandardizirane znakove te kako prikazati slike i ostale grafičke elemente.
- dodatnim informacijama vezanim uz sadržaj teksta koje treba zabilježiti (npr. objašnjenja za nepoznate riječi, bibliografske informacije o ljudima, povijesni kontekst i sl.)

Nakon donošenja ovih odluka potrebno je napraviti realnu procjenu svrhe i cilja projekta.

U fazi projektne analize važno je utvrditi:

- kratkoročne i dugoročne planove projekta - koliko će trajati projekt, ima li određen datum završetka ili je riječ o otvorenom projektu koji se razvija u vremenu. Ako se planira projekt kroz duže vremensko razdoblje i koji od početka

³⁴ Usp. Encoding guide for early printed books. URL:

<http://www.wwp.northeastern.edu/research/publications/guide/index.html> (2014-04-20)

³⁵ Transkripcija je postupak u kojemu se bilježi svaka riječ koja se pojavljuje u izvorniku.

ima zacrtane ciljeve, moguće je zaposliti osobu zaduženu za označavanje teksta, tzv. 'enkodera'.

- namjenu i cilj cjelokupnog projekta - koji su razlozi za označavanje odabranih materijala, hoće li se stvarati znanstvena izdanja, te digitalizirati sadržaji iz lokalnih arhiva i sl.
- ciljanu grupaciju korisnika - odrediti jasno tko su korisnici rezultata projekta, njihov stupanj obrazovanja i što im je potrebno (u kojem smjeru se većinom treba usmjeriti kako bi se ispunila očekivanja korisnika).
- sudionike na projektu - treba donijeti odluke o tome tko će provoditi postupak označavanja teksta. O vremenskom trajanju rada 'enkodera' ovisi koliko će stručno posao označavanja teksta biti obavljen. Osoblje koje je stručno u području rada kojim se bavi projekt također određuje kvalitetu rada s obzirom na lakoću prepoznavanja određenih značajki u materijalima.
- korisnost projekta - za koga su isključivo namijenjeni tekstovi te je li cilj osigurati samo dostupnost ili omogućiti napredniju analizu teksta.

U fazi analize dokumenta važno je obratiti pažnju na:

- homogenost teksta - jesu li tekstovi međusobno slični i je li posjeduju ista svojstva ili se razlikuju jedan od drugoga. Ako se radi o maloj zbirci sličnih tekstova lakše ih je označiti jer je moguće raditi po određenom predlošku označavanja teksta.
- vrstu odnosno žanr teksta koji je zastupljen, jer o žanru ovisi kako će se označavati tekst odnosno koji će se dio TEI modula koristiti.
- kronologiju - spadaju li tekstovi kronološki u isto povijesno razdoblje s obzirom na činjenicu da je kroz projekt važno pružiti određeni stupanj ujednačenosti svih tekstova. Ako se koriste tekstovi iz različitih razdoblja, između kojih je veliki vremenski raspon, može doći do promjene pravopisa, različitih naziva osobnih imena i mjesta te promjene u samom stilskom oblikovanju teksta.

- jezik - u tekstu se može javiti i više od jednog jezika ili sustava pisanja zbog čega je potrebno ustvrditi o kojim je jezicima riječ te u skladu s tim svaki dio teksta odgovarajuće označiti.
- tiskanu knjigu ili rukopis - ovisno o tome označava li se inačica tiskane knjige ili rukopisa potrebno je obratiti pažnju na smjernice za označavanje upravo te vrste teksta.
- čitljivost teksta - je li tekst oštećen ili mu nedostaju slova te je li ga teško čitati zbog lošeg tiska ili rukopisa.

Što se tiče faza transkripcije i označavanja teksta važno je naglasiti kako su ova dva postupka većinom dio istog procesa, odnosno stvaranja TEI označenog dokumenta. Označavanje teksta putem TEI-a daje priliku za označavanje svakog obilježja teksta, poput podcrtane, masno otisnute, riječi ili riječi u kurzivu. Prvi korak prilikom transkripcije je prepisivanje odnosno konvertiranje teksta u digitalni oblik. To se postiže na dva načina:

- ručnim prepisivanjem koje obavlja sudionik projekta ili nositelj autorskog prava teksta odnosno dokumenta;
- skeniranjem (dobivanjem digitalnog faksimila) i OCR-iranjem (dobivanjem strojno čitljive inačice teksta) dokumenta.

Prilikom ručnog prepisivanja tekst se unosi direktno u računalu. Ovaj način prepisivanja primjenjiv je na svaki tekst iako se u pravilu koristi kad je riječ o rukopisima, oštećenom tekstu te ako je tekst rijedak i vrlo star. Skeniranje i OCR su automatizirani postupci kojima se tekst prenosi u digitalni oblik. Tekst se skenira kao digitalna slika, koja se zatim obrađuje u softveru koji prepoznaje oblik slova i bilježi ih kao tekst. Ovaj način primjenjiv je na dokumentima koji su ispravno i jasno tiskani te se pomoću njega vrlo brzo obrađuju velike količine dokumenata. Mnogi softveri stvoreni su kako bi bili od pomoći pri stvaranju i uređivanju XML dokumenata jer imaju mogućnost prepoznavanja strukture dokumenta te mogu otkriti sintaktičke pogreške. Neki od tih XML uređivača teksta su <oxyen/>, emacs, jEdit i XMLSpy.³⁶

³⁶ Usp. Isto.

U fazi provjere grešaka i lekture najčešće nailazimo na tipografske greške zbog čega je važno lektorirati TEI dokument u cijelosti. Prilikom provjere grešaka tekst koji se ispravlja uspoređuje se s izvornom kopijom. Uz tipografske greške mogu se javiti i greške u sintaksi koje je najlakše spriječiti koristeći dobar XML uređivač teksta koji ih može uočiti. Iako pomaže prilikom ispravljanja greški u sintaksi, XML uređivač teksta ne može pomoći ako se prilikom označavanja teksta upotrijebio pogrešni element u krivom kontekstu. Dodatne metode za uklanjanja grešaka su:

- korištenje dodatnih XML alata koji mogu, primjerice, provjeriti zadane vrijednosti unutar elementa ili hijerarhijsku strukturu dokumenta, poput *Schematrona* koji to čini na osnovi deklaracija elemenata u DTD-u ili *XML Schemi*. Primjerice, ako se koristi element `<persName>` uz njega će se zahtijevati korištenje elemenata `<forename>` i `<surname>`.³⁷
- alati za prikaz koji kreiraju dokument koji naglašava pojedine elemente i dijelove označenog teksta kako bi greške bile uočljivije.
- ručno pregledavanje odnosno čitanje dokumenta - iako je ova metoda najbolja za uklanjanje grešaka nije financijski pogodna ako je potrebno pregledati velik broj dokumenata.

U fazu naknadne računalne obrade (tzv. 'post-obrade') teksta spada svaki način obrade izvršen nakon što je početno označavanje teksta završeno. U 'post-obradu' spada nekoliko procesa:

- automatsko označavanje teksta – umetanje oznaka u tekst s vrlo malo ili nimalo ljudske intervencije detektirajući određene potrebne tekstualne značajke poput imena ili datuma na temelju oblikovanja. Ako se svi datumi sastoje od četiri znamenke te nema drugih brojeva u tom obliku u tekstu, automatski označiti sve datume čini se jednostavnim. Isto se može uraditi i s osobnim imenima detektirajući ih traženjem riječi napisanih velikim slovima.³⁸ Ovaj način označavanja teksta nije koristan prilikom označavanja starih tekstova jer u većini

³⁷ Usp. Isto.

³⁸ Usp. Isto

takvih tekstova nema ujednačenosti po pitanju toga jesu li riječi napisane malim ili velikim slovima.

- Poluautomatsko označavanje teksta – pretraživanjem teksta softver pomaže otkriti pojedine značajke riječi nakon čega 'enkoder' može odabrati način na koji će ih označiti (osobna imena, mjesta i slično).
- otkrivanje pogreški i njihovo ispravljanje – lektura koju provedi odgovorna osoba vrlo je bitna, no postoje razni alati koji se koriste za pronalaženje greški koje je ljudskom oku teško uočiti. Jedan od najvažnijih je *XML validator* koji uočava greške u sintaksi i pomaže 'enkoderu' dokument dovesti u ispravno stanje. Više o ovom problemu govorilo se u prethodnom poglavlju.
- transformacija u druge formate pohrane – može se upotrebljavati samo jednom ili kroz proces ponavljanja ako dolazi do izmjena dokumenta. Neki od najčešćih formata su:
 - HTML – označiteljski jezik koji prevladava u mrežnom izdavaštvu, te se javlja kao najčešći oblik formata pohrane u mrežnom okruženju;
 - ne-arhivski XML – TEI XML dokument koji nastaje prilikom procesa označavanja teksta ponekad nije idealan oblik za određene svrhe objavljivanja. Ako se označavaju prijelomi redaka pomoću elementa `<lb />` neki preglednici za pretraživanje neće biti u mogućnosti naći riječi koje su prelomljene pomoću navedenog elementa. Stoga se može stvoriti format u kojemu se `<lb />` element može ukloniti;³⁹
 - format pogodan za razmjene i dijeljenje dokumenata među korisnicima – ako se javi želja za zajednički projekt označavanja teksta s drukčijom praksom označavanja ili doprinos podacima na zajedničkom repozitoriju;
 - ne-XML format – kao što je na primjer PDF format za pregled i ispis dokumenta.

³⁹ Usp. Isto

Završna faza dokumentacije je možda najvažniji dio projekta, no ujedno i dio koji je najviše zanemaren s obzirom na činjenicu da se smatra kako je važnije digitalizirati sve zacrtane tekstove nego pisati o tome kako se to napravilo. Kako bi se dokumentiranje što bolje obavilo potrebno je usredotočiti se na:

- TEI prilagodbu (*TEI Customization*) dokumenta⁴⁰ - potrebno je dokumentirati TEI prilagodbu standarda koja se koristila u postupku označavanja teksta, navesti koji su se TEI moduli koristili, te elementi i vrijednosti atributa; Po mogućnosti, u dokumentaciju bi trebao ući odgovarajući DTD ili *XML Schema* dokument;
- označiteljsku praksu - također je potrebno dokumentirati kako se koristio standard. Kako bi se osigurala dosljednost u postupku označavanja teksta potrebno je dokumentirati koji su se elementi koristili i za koju svrhu, po kojem kriteriju se vršio odabir obilježja teksta koje je trebalo označiti;
- uredničku praksu – ovaj dio dokumentacije trebao bi sadržavati informacije o praksi transkripcije odnosno kako su se rješavali slučajevi nečitljivosti, kako su se tretirale praznine u tekstu, da li se pravila razlika između malih i velikih slova i slično;
- korišteni alati i procedure – bilo koji alat razvijen za vlastitu upotrebu u provedbi projekta označavanja teksta trebao bi biti dokumentiran, te razjašnjeno zbog čega je bio korišten i kako se njime koristilo. Isto vrijedi i za procedure kako bi se osigurala što bolja dosljednost u postupku označavanja teksta, kao i za svaku daljnju pomoć pri prisjećanju zašto se određeni tekst obrađivao upravo na taj način.

⁴⁰ Mogućnost prilagodbe TEI standarda vlastitim potrebama (korištenje isključivo samo određenih TEI elemenata i atributa). Ovaj proces dopušta brisanje nepotrebnih elemenata, preimenovanje elemenata, promjene atributa i njihovih unaprijed definiranih vrijednosti itd.

4. Digitalna knjižnica hrvatske tiskane baštine Edicija

4.1. O Ediciji

Prema C. L. Borgman digitalne knjižnice skup su elektroničkih izvora i njima srodnih tehničkih mogućnosti za stvaranje, pretraživanje i uporabu informacija. One su produžetak i nadogradnja sustava za pohranu i pretraživanje informacija koji rukuju digitalnim podacima na bilo kojem mediju. Sadržajno gledano, digitalne knjižnice obuhvaćaju podatke i metapodatke.⁴¹

Suvremeni projekti označavanja digitaliziranih tekstova TEI oznakama vrlo su bitan pomak u digitalizaciji, prezentaciji i obradi rijetke i stare građe. Jedan od takvih projekata je i Edicija. Edicija je digitalna knjižnica hrvatske tiskane baštine i predstavlja ishod znanstvenog projekta Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske naziva „Digitalna knjižnica hrvatske baštine tiskane do 1800.:izvedbene pretpostavke“ Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku. Svrha projekta ogleda se u korisnosti za potrebe znanstveno-istraživačkog rada različitih istraživača, povjesničara hrvatske književnosti i hrvatskog jezika, povjesničara knjige, nakladništva i tiskarstva, znanstvenicima i studentima srodnih znanstvenih grana.⁴² Edicija je prvi put predstavljena na LIDA (*Libraries in the Digital Age*) konferenciji 2010. u Zadru. Sljedeće godine predstavljena je na SEEDI (*The Sixth SEEDI Conference. Digitization of Cultural and Scientific Heritage*) konferenciji, održanoj u Zagrebu 2011, te na studentskoj i međunarodnoj konferenciji Bobcatsss 2011. u Szombathelyu u Mađarskoj. Tijekom prosinca 2010. Edicija je podvrgnuta testiranju pristupa i pregleda sadržaja na iPad-u, nakon čega se dokazala njezina funkcionalnost i sklad s W3C standardom. Edicija je uvrštena na stranice nacionalnog projekta digitalizacije arhivske, knjižnične i muzejske građe „Hrvatska kulturna baština“.⁴³

U Ediciji je omogućeno intertekstualno pretraživanje tekstova. Digitalna knjižnica nudi čitateljima sadržaj u slojevima čime omogućuje uvid u digitalizirani tekst knjige, zatim,

⁴¹ Usp. Borgman, C. L. What are digital libraries? Competing visions. // *Information Processing & Management* 35, 3(1999). Citirano prema: Saračević, T. Vrednovanje digitalnih knjižnica: evolucija koncepta. // *Prilozi utemeljenju informacijske znanosti / Tefko Saračević. Osijek : Filozofski fakultet, 2006. Str. 212. URL: <http://comminfo.rutgers.edu/~tefko/Prilozi%20utemeljenju%20informacijske%20znanosti%202006%20.pdf> (2014-04-23)*

⁴² Usp. Edicija: digitalna knjižnica hrvatske tiskane baštine. URL: <http://web.ffos.hr/EDICIJA/index.html> (2014-04-20)

⁴³ Usp. Isto

prezentaciju teksta u slikovnom, ali i tekstualnom obliku, te preuzimanje sadržaja teksta u HTML, PDF, TEI i ePub formatima pohrane. Knjižnicu je moguće pretraživati na više razina, a tu se misli pomoću kazala djela, kataloga, pretraživanja cjelovitog teksta i pretraživanja pomoću oznaka. Oznake informiraju čitatelje o pojmovima, osobnim i geografskim imenima te simbolima sadržanim u djelima, te bez obzira na neujednačenosti u pravopisu, omogućuju intertekstualno pretraživanje. Dodatna pomagala za istraživanje tiskane baštine u Ediciji su bibliografija knjiga i članaka iz povijesti književnosti i povijesti knjige, djela kojima su istekla autorska prava (sekundarna literatura iz povijesti književnosti i knjige) i informacije o važnijim hrvatskim i svjetskim projektima digitalizacije te literaturi iz tog područja.⁴⁴

Pet je kriterija (5P) koji vrednuju uspješnost Edicije (pripremljenost, pristupačnost, pretraživost, pouzdanost i potpunost). Kako bi se hrvatskim istraživačima omogućio lakši pristup potencijalno zanimljivim djelima Edicija je digitalizirala pet djela iz Nacionalne knjižnice Széchényi u Budimpešti: Abecevicu, Abecevicu slovinsku, Oprosstenja osobita, Xivot Svetoga Petra Regalata i Od Pri Szvetoga Troisztva.

4.2. O planiranju projekta označavanja teksta u Ediciji

U prvoj fazi planiranja projekta određena je razina označavanja teksta, vrsta označavanja, kontrolirani rječnici termina i obilježja teksta za označavanje. Prilikom označavanja teksta za digitalnu knjižnicu Edicija odlučeno je da se koristi postupak ručnog označavanja teksta zbog manjeg broja knjiga koje je bilo potrebno označiti. Uostalom, riječ je o starim knjigama na hrvatskom jeziku iz 18. stoljeća. Od razina označavanja teksta prema smjernicama *Best Practices for TEI in Libraries*, odabrane su razine 4 i 5. U obradi teksta, kao dodatne informacije koje će biti zastupljene pored označenih dokumenata, navedeni su kontrolirani rječnici osobnih imena i mjesta (toponimi).

U drugoj fazi, fazi projektne analize određeni su kratkoročni i srednjoročni planovi projekta, njegova svrha, te korisnici i sudionici. Kratkoročni plan se odnosio na označavanje tekstova do pet starih knjiga na razini 4 koje propisuju smjernice *Best Practices for TEI in Libraries*. Srednjoročni plan se odnosio na označavanje još sedam starih knjiga, uz mogućnost

⁴⁴ Usp. Isto

označavanja teksta pojedine knjige na razini 5 na zahtjev pojedinog znanstvenika, a za potrebe njegova znanstveno-istraživačkog rada. Korisnici digitalne knjižnice Edicija su povjesničari knjige, specijalni knjižničari, lingvisti, latinisti i stručnjaci za zaštitu građe; osim toga i oni stručnjaci i istraživači koji su zainteresirani za prijevod starije inačice jezika u novu razumljiviju inačicu, za oznake mjesta i osobnih imena u tekstu te bibliografskih informacija pohranjenih u TEI zaglavlju dokumenta. Takvim korisnicima potrebno je osigurati katalog kako bi imali uvid u bibliografske informacije o knjigama. Svrha projekta je učinkovito pregledavanje elektroničkih tekstova starih knjiga na hrvatskom jeziku do 1800. prema potrebama gore navedenih korisnika različitih znanstvenih zajednica uz poboljšanje znanstvene komunikacije unutar i između tih korisnika. Sudionici projekta su Zoran Velagić kao voditelj projekta, urednik i lektor, Boris Bosančić kao 'enkoder' odnosno osoba zadužena za provedbu postupka označavanja teksta (ujedno i mentor ovoga rada), Tomislav Jakopec kao programer, Milijana Mićunović kao lektor i prevoditelj, te Ivana Čadovska i Tihomir Vranješ kao studenti koji su provodili postupak optičkog prepoznavanja znakova (OCR) prethodno skeniranog izvornika.

U trećoj fazi, fazi analize dokumenta provedena je analiza homogenosti i žanra teksta, kronologija, jezik, čitljivost tekstova, te stavljen naglasak na to da se radi o tiskanim knjigama. Što se tiče homogenosti, tekstovi su slični i posjeduju ista svojstva. Po žanru su to stare knjige 17. i 18. stoljeća tiskane na hrvatskom jeziku, odnosno sve knjige pripadaju jednom povijesnom razdoblju. U tekstovima se koriste latinski jezik i hrvatski koji se rabio u 18. stoljeću. U pojedinim knjigama tekst je teže čitati jer je na nekim mjestima oštećen ili nedostaju slova.

U četvrtoj fazi transkripcije i označavanja teksta starih knjiga govori se o metodama za dohvaćanje digitalnog sadržaja što je u slučaju digitalne knjižnice Edicija skeniranje + OCR u HTML-u, kreiranje predloška za XML TEI dokumente te kreiranje *XSLT stylesheet* datoteka za prikaz XML TEI dokumenta.

U petoj fazi provjere grešaka, greške u sintaksi rješavao je XML uređivač teksta Oxygen. Ostale greške (najčešće tipografske) otklonjene su lektoriranjem teksta odnosno detaljnim ručnim pregledavanjem dokumenta.

U šestoj fazi naknadne obrade teksta govori se o automatskom označavanju koje se ne preporučuje kod starih, slabo čitljivih knjiga te se u slučaju projekta Edicija nije ni provodio. Što se tiče transformacije TEI XML dokumenta u druge formate, Edicija omogućuje pristup istom sadržaju kroz HTML, PDF i ePub format pohrane.

U sedmoj i zadnjoj fazi dokumentacije vrlo je važno dokumentirati način na koji su tekstovi starih knjiga u Ediciji transkribirani i označeni. Ovaj diplomski rad može se uzeti kao prilog dokumentaciji projekta. Nažalost, od izrade cjelovite dokumentacije projekta prema *Woman Writers Project* vodiču na kraju se odustalo. U međuvremenu, i znanstveni projekt je dovršen (početkom 2014).

4.3. Svrha, cilj i metodologija istraživanja

Svrha praktičnog dijela rada ogleda se u označavanju teksta pomoću TEI-a digitaliziranih starih knjiga u digitalnoj knjižnici Edicija. Kao rezultat praktičnog dijela rada, nastali označeni tekstovi starih knjiga moći će se učinkovitije koristiti za daljnja znanstvena istraživanja.

Ciljevi rada su:

- kreirati TEI XML dokumente u kojima je pomoću TEI-a označen tekst dvije knjige iz digitalne knjižnice Edicije (Abecevice Slovinska i Od Pri Szvetoga Troisztva) jednostavnim skupom TEI oznaka koji pokrivaju strukturna i grafička obilježja teksta;
- proširiti postupak označavanja teksta u preostale tri (već označene) knjige (Abecevice, Oprosstenja Osobita i Xivot Svetoga Petra Regalata) na označavanje osobnih i geografskih imena u tekstu prema 'oznakama' na mrežnoj stranici Edicije.

Postupak označavanja teksta kao korištena metodologija u ovom radu provodio se u programu Notepad++, u potpunosti oslonjen na upute za označavanje teksta zadnje inačice TEI smjernica P5. Svi TEI XML dokumenti dijele isto zaglavlje koje su prethodno kreirali sudionici projekta.

4.4. Označavanje teksta starih knjiga u digitalnoj knjižnici tiskane baštine Edicija

Na stranici digitalne knjižnice Edicija nalazi se, kako je to već prethodno navedeno, pet digitaliziranih knjiga. Tri su već označene pomoću TEI-a, a preostale dvije knjige označene su za

potrebe ovoga rada. Za knjige Abecevice Slovinska (69 stranica) i Od Pri Szvetoga Troisztva (107 stranica) kreirane su TEI XML datoteke (vidi Priloge 1 i 2) u kojima su pomoću TEI-a označena strukturna i grafička svojstva teksta. U TEI XML datotekama u kojima je označavanje istih obilježja teksta već provedeno (Abecevice, Oprosstenja Osobita i Xivot Svetoga Petra Regalata) naknadno su označena osobna i geografska imena koja su navedena pod 'oznakama' na mrežnim stranicama Edicije. Isti postupak je na kraju proveden i za Abecevicu Slovinsku i Od Pri Szvetoga Troisztva.

Kod knjige Abecevice Slovinska nastao je problem oko određivanja poglavlja i potpoglavlja zbog nedostatka stilskog oblikovanja i isticanja navedenih elemenata. Naime, bilo je nemoguće sa sigurnošću utvrditi je li riječ o potpoglavlju ili samo nastavku teksta u cjelini. Obje knjige su vrlo opsežne stoga su označene samo jednostavnim skupom TEI oznaka koje su bazirane na strukturnim i grafičkim svojstvima teksta. S obzirom na količinski obim teksta nakon završetka postupka javio se problem neispravnosti dokumenata. Greške je bilo vrlo teško uočiti samostalnim pregledom, stoga je uvelike pomogao TEI validator. Greške koje su se javljale većinom su se odnosile na nedostatak zatvarajućeg taga elementa ili na krivi redoslijed zatvaranja elemenata. Svi tekstovi koji sada prolaze provjeru ispravnosti i valjanosti u TEI validator-u⁴⁵ obrađivani su u besplatnom uređivaču teksta Notepad ++, verzija 6.6.8.

Svi tekstovi imaju istu osnovnu TEI strukturu koja je već unaprijed bila definirana u označenim knjigama digitalne knjižnice. U daljnjem prikazu dan je uvid u opis osnovne strukture TEI XML dokumenata. Korijenski element je <TEI>. Atribut @xml:lang koji definira jezik naveden je u <teiHeader> elementu, odnosno elementu zaglavlja koji se sastoji od elemenata:

- <fileDesc> sadrži podatke o naslovu (<titleStmt>), izdanju (<publicationStmt>) i izvorniku (<sourceDesc>)
 - U okviru <titleStmt> su navedeni podatci o odgovornosti (<respStmt>)
- <encodingDesc> sadrži podatke o postupku označavanja (u slučaju digitalne knjižnice Edicija riječ je i o informacijama o provedenom postupku optičkog prepoznavanja znakova, OCR-u)
- <profileDesc> sadrži podatke o ne-bibliografskim informacijama vezanim uz tekst (npr. godini nastanka dokumenta i jeziku koji se rabi u tekstu)

⁴⁵ URL: <http://teibyexample.org/xquery/TBEvalidator.xq>

- `<revisionDesc>` sadrži podatke o izmjenama u postupku označavanja teksta.

U tekstu starih knjiga koje su ušle u Ediciju označena su sljedeća svojstva odnosno obilježja teksta: numeriranje stranica teksta uz dodatno označavanje poveznice svake stranice teksta sa svojom reprezentacijom u obliku digitalnog faksimila, primarni tekst, poglavlja i potpoglavlja, odlomci, prijelaz u novi red, tipografski i retorički označen tekst, slike, tablice te oznake (osobna i geografska imena).

Pomoću elementa `<facsimile>` označene su slike izvornika. Ovaj element pripada modulu `<transcr>` te je riječ o elementu koji sadrži reprezentaciju teksta u formi jedne ili više slika odnosno digitalnih faksimila. Kako bi se pomoću ovog elementa označile sve slike izvornika koristi se element `<graphic>` i atribut `@url` u obliku `<graphic url="" />`. Ovaj element pripada modulu `<core>` te putem naziva slike upućuje na njezinu lokaciju. Element `<facsimile>` javlja se nakon TEI zaglavlja, a prije elementa `<text>` u obliku:

```
<facsimile>
    <graphic url="" />
    <graphic url="" />
</facsimile>
```

Element `<text>` pripada modulu `<texstructure>` te definira opću strukturu teksta. Unutar ovog elementa koristi se element `<body>` koji također pripada istom modulu. U okviru elementa `<body>` označen je primarni tekst te su smješteni svi ostali elementi kojima se označavao tekst u ovom radu:

- U tekstovima je pomoću komentara u obliku `<!-- broj stranice -->` označeno gdje koja stranica u tekstu točno počinje, te su pomoću elementa `<pb />` numerirane stranice teksta. Element `<pb />` pripada modulu `<core>`. Riječ je o praznom elementu odnosno elementu koji nema zatvarajući tag. Javlja se na početku stranice koju označava. Kako bi se pomoću ovog elementa numerirale stranice koristi se atribut `@n` u obliku `<pb n="" facs="" />` gdje `@n` označava brojeve stranica teksta, dok atribut `@facs` označava lokaciju odnosno putanju do slike izvornika.
- Element `<head>` pripada modulu `<core>` te označava bilo koju vrstu naslova (naslov poglavlja, podpoglavlja, itd.) u obliku `<head> </head>`. Ovaj element koristi i element `<title>` koji pripada istom modulu. Element `<title>` pomoću

atributa @main označava glavni naslov, a pomoću atributa @sub podnaslov. Unutar elementa <head> pomoću elementa <title> označeni su naslovi poglavlja i podpoglavlja u obliku:

```
<head>
  <title type="main"> </title>
  <title type="sub"> </title>
</head>
```

- Tekst je podijeljen na odlomke korištenjem elementa <div> koji pripada modulu <textstructure>. Element <div> koristi attribute @type, @n i @xml:id u obliku: <div type=" " n=" " xml:id=" "> </div>

Atribut @type naznačuje je li riječ o knjizi, poglavlju ili podpoglavlju dok atribut @n označava broj poglavlja, podpoglavlja ili knjige. Atribut @xml:id u svakom <div> elementu sadrži kanonsku referencu u formi „DK1800-XX-YY-ZZ“ gdje je XX broj knjige označen rimskim brojevima, YY broj poglavlja u knjizi označen arapskim brojevima, a ZZ broj potpoglavlja označen arapskim brojevima. U slučaju kada nije sigurno je li riječ o poglavlju ili potpoglavlju oznake YY i ZZ iskazuju se također rimskim brojevima a vrijednost atributa <type> je neodređen (*undetermined*).⁴⁶ Element <div1> označava knjigu, dok <div2> označava poglavlja, a <div3> potpoglavlja. Važno je na ispravan način u sljedećem obliku vršiti zatvaranje ovih elemenata kako bi dokument bio validan:

```
<div1>
  <div2>
    <div3>
      </div3>
    </div2>
  </div1>
```

- Paragrafi teksta označeni su sa elementom <p> koji pripada modulu <core> te označava tekst u obliku <p> </p>.
- Tipografski tekst (veliko početno slovo) označen je elementom <hi> u obliku <hi> </hi>. Ovaj element pripada modulu <core> te označava riječi ili fraze koje

⁴⁶ U skladu s praksom i preporukom TEI zajednice vrijednosti TEI atributa navođeni su na engleskom jeziku.

se razlikuju od teksta kojim su okružene. Korištenjem atributa @rend u obliku <hi rend=" " > </hi> može se naglasiti je li tekst, primjerice, u kurzivu ili centriran.

- S elementom <emph> označen je retorički označen tekst (tekst pisan velikim slovima) u obliku <emph> </emph>. Ovaj modul također pripada modulu <core> i koristi atribut @rend u obliku <emph rend=" " > </emph>.
- Element <lb /> korišten je prilikom prijeloma redaka. Ovaj element je poput elementa <pb /> prazan element koji nema zatvarajući tag. Ovim elementom su izričito naznačeni prijelomi gdje je rečenica ili sam naslov teksta pisan kroz nekoliko redova, a dio je jedne smislene cjeline. Pripada modulu <core>.
- Elementom <figure> označene su slike unutar teksta uz korištenje elementa <graphic url=" " /> koji je već razjašnjen u okviru elementa <facsimile>. Element figure pripada modulu <figures> te sadrži i elemente <head> i <figDesc>. Element <figDesc> daje kratak opis slike. Slike se većinom javljaju na početku ili na kraju poglavlja.
- Tablice su označene elementom <table> koji također pripada modulu <figures>. Pomoću ovog elementa označen je tekst koji se u izvorniku nalazi u obliku tablice. Element <table> sadrži element <row> koji predstavlja jedan red tablice i element <cell> koji predstavlja jednu ćeliju tablice. Element <row> koristi atribut @n kako bi se naznačio broj reda. Element <table> označava se u obliku:

```
<table>
  <row n=" " >
    <cell> </cell>
  </row>
</table>
```

Oznake u Ediciji obuhvaćaju: bibliografske jedinice, geografska imena, godinu tiskanja, jezik, kazalo pojmova i simbola, mjesto tiska, osobna imena, pravopis, prijevod, tiskara i tiskarske pogreške. U ovom radu (u knjigama Abecevice, Oprosstenja Osobita i Xivot Svetoga

Petra Regalata) označene su isključivo oznake: geografska i osobna imena.⁴⁷ Navedene oznake označene su pomoću sljedećih elemenata iz modula `<namesdates>`:

- `<persName key=" " ref=" " > </persName>` gdje element `<persName>` sadrži podatke o osobi (najčešće ime i prezime). Ovaj element koristi atribut `@key` koji definira eksterno identificiran izvor koristeći neku vrstu kodirane vrijednosti i atribut `@ref` koji upućuje na taj izvor;
- `<placeName key=" " ref=" " type=" " > </placeName>` gdje element `<placeName>` sadrži podatke o geografskim imenima. Ovaj element također koristi attribute `@key` i `@ref`, te atribut `@type` koji definira da li je riječ o gradu, državi, selu ili je podatak nepoznat pa je vrijednost atributa nepoznata (*unknown*);
- `<date when=" " > </date>` gdje element `<date>` pomoću atributa `@when` sadrži podatke o godini tiskanja.

Označena osobna i geografska imena u osnovnim TEI XML datotekama navedenih knjiga povezana su sa datotekom `context.xml` koja se nalazi u Prilogu 3. U toj datoteci, koja preuzima ulogu kontroliranog rječnika termina, nalaze se detaljnije informacije o označenim osobnim i geografskim imenima.

⁴⁷ Ostatak oznaka zbog velikog obima posla nije označen.

5. Zaključak

U radu je prikazana provedba označavanja teksta pomoću TEI-a na primjerima iz digitalne knjižnice Edicija. Kroz rad su prikazani razni elementi koji su upotrijebljeni prilikom označavanja teksta. Kako stranica Edicije nudi čitateljima sadržaj u slojevima, omogućen je uvid u sam digitalizirani tekst izvornika usporedno s prezentacijom teksta u tekstualnom obliku što olakšava sam postupak označavanja i ukazivanja na stilske značajke teksta.

U teorijskom dijelu rada dan je prikaz razvoja TEI-a od samih početaka pa sve do danas, te je stavljen naglasak na provedbu označavanja teksta prema *Woman Writers Project* vodiču. Zadnja verzija TEI P5 smjernica, te ujedno i mnogobrojne mrežne stranice o TEI-u poput *TEI wikija*, *TEI by Example* te TEI službenog časopisa pružaju korisne informacije za sve one koje su zainteresirani za TEI i XML te su bile od velike pomoći prilikom teorijskog i praktičnog dijela ovog rada. Kroz TEI smjernice ujedno je i pobliže predstavljen uvod u glavne module i elemente tih modula koji su se koristili prilikom označavanja tekstova u praktičnom dijelu rada.

Prilikom označavanja teksta u praktičnom dijelu rada prepreku su predstavljala nejasno određena poglavlja i potpoglavlja u knjizi Abecevice Slovinska, te nemogućnost prikaza određenih stranica u knjizi Od Pri Szvetoga Troisztva, no oba su teksta na kraju uspješno označena. Kako su oba teksta poprilično opsežna, bilo je vrlo teško uočiti pogreške u sintaksi prilikom označavanja koje su na kraju uspješno savladane zahvaljujući TEI validatoru. U Ediciji je dostupno pet digitaliziranih knjiga, od kojih su tri već ranije bile označene putem TEI-a, te su poslužile kao ogledni primjerci prilikom označavanja.

U pogledu homogenosti tekstova može se zaključiti kako vlada ujednačenost među dokumentima. Od teškoća koje su pratile postupak označavanja teksta jedna se odnosi na korištenje besplatnog programa za uređivanje teksta, Notepad ++ koji, iako vrlo koristan prilikom označavanja teksta i jednostavan za upotrebu, nema neke dodatne mogućnosti poput, recimo, samostalnog zatvaranja elemenata koje bi uvelike olakšale ovaj postupak.

Kroz detaljan pregled razvoja TEI-a i svih njegovih dosadašnjih inačica, te dva zastupljena standarda (SGML i XML) dolazi se do zaključka kako se u svijetu tehnologije svakim danom sve više napreduje, te se stvari na području web-a vrlo brzo mijenjaju i nadopunjavaju. Stalne

potrebe za izmjenama donose nove boljitke koji pogoduju kako razvoju TEI standarda tako i samom području digitalne humanistike.

Literatura

1. Barnard, D. T.; Ide, N. M. The text encoding initiative: flexible and extensible document encoding. // Journal of the American Society for Information Science. 1997, vol. 48 (7) Str. 622-629. URL: <https://cloud.irb.hr/proxy/nph-proxy.cgi/10/http/web.a.ebscohost.com/ehost/detail=3fsid=3dc7a540f8-302a-405c-9b16-ca2f8b91634e=2540sessionmgr4003=26vid=3d1=26hid=3d4112=26bdata=3dJmxhbmC9aHlmc2l0ZT1laG9zdC1saXZl#db=eric&AN=EJ547817> (2014-04-20) Business Source Complete
2. Bosančić, B. Uloga opisnih označiteljskih jezika u razvoju digitalne humanistike. // Libellarium: časopis za povijest pisane riječi, knjige i baštinskih ustanova. 4 (2001). Str. 65-82. URL: <http://hrcak.srce.hr/92394?lang=en> (2014-04-20)
3. Borgman, C. L. What are digital libraries? Competing visions. // Information Processing & Management 35, 3(1999). Citirano prema: Saračević, T. Vrednovanje digitalnih knjižnica: evolucija koncepta. // Prilozi utemeljenju informacijske znanosti / Tefko Saračević. Osijek : Filozofski fakultet, 2006. Str. 212. URL: <http://comminfo.rutgers.edu/~tefko/Prilozi%20utemeljenju%20informacijske%20znanosti%202006%20.pdf> (2014-04-23)
4. Burnard, L. The evolution of Text Encoding Initiative: from research project to research infrastructure. URL: <http://jtei.revues.org/811> (2014-04-20)
5. Burnard, L. TEI Lite: an introduction to text encoding for interchange. URL: http://www.tei-c.org/Vault/P4/Lite/teiu5_en.html (2014-04-20)
6. Cummings, J. The text encoding initiative and the study of the literature. URL: <http://www.digitalhumanities.org/companion/view?docId=blackwell/9781405148641/9781405148641.xml&doc.view=print&chunk.id=ss1-6-6&toc.depth=1&toc.id=0> (2014-04-20)
7. Edicija: digitalna knjižnica hrvatske tiskane baštine. URL: <http://web.ffos.hr/EDICIJA/index.html> (2014-04-20)

8. Encoding guide for early printed books. URL:
<http://www.wwp.northeastern.edu/research/publications/guide/index.html> (2014-04-20)
9. Hockey, S. The History of Humanities Computing. // A companion to digital humanities / Susan Schreibman, Raymond George Siemens and John M. Unsworth. Wiley-Blackwell, 2004. URL:
http://www.digitalhumanities.org/companion/view?docId=blackwell/9781405103213/9781405103213.xml&chunk.id=ss1-2-1&toc.depth=1&toc.id=ss1-2-1&brand=9781405103213_brand (2014-04-20)
10. Ide, N. Encoding standards for large text resources: the Text encoding Initiative. URL:
http://clair.eecs.umich.edu/aan/paper.php?paper_id=C94-1094#pdf (2014-04-20)
11. Journal of the Text Encoding Initiative. URL: <http://journal.tei-c.org/journal/index> (2014-04-20)
12. Perseus digital library. URL: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/> (2014-04-20)
13. Renear, A. H. Text encoding. // A companion to digital humanities / Susan Schreibman, Raymond George Siemens and John M. Unsworth. Wiley-Blackwell, 2004. URL:
<http://www.digitalhumanities.org/companion/view?docId=blackwell/9781405103213/9781405103213.xml&chunk.id=ss1-3-5&toc.depth=1&toc.id=ss1-3-5&brand=default> (2014-04-20)
14. Sperberg-McQueen, M. Textual criticism and the text encoding initiative. URL:
<http://www.tei-c.org/Vault/XX/mla94.html> (2014-04-20)
15. TEI by example. URL: <http://teibyexample.org/> (2014-04-20)
16. TEI P5: Guidelines for Electronic Text Encoding and Interchange / TEI Consortium eds. URL: <http://www.tei-c.org/Guidelines/P5/> (2014-04-20)
17. TEI: projects using the TEI. URL: <http://www.tei-c.org/Activities/Projects/> (2014-04-20)
18. TEI SIG on Libraries. Best Practices for TEI in Libraries. URL: <http://www.tei-c.org/SIG/Libraries/teiinlibraries/main-driver.html> (2014-04-20)

19. TEI – Text Encoding Initiative. URL: <http://www.tei-c.org/index.xml> (2014-04-20)
20. TEI wiki. URL: http://wiki.tei-c.org/index.php/Main_Page (2014-04-20)
21. Tomić, Marijana. Stara i rijetka građa u digitalno doba: je li povjesničarima knjige dovoljan bibliografski opis?. // Čitalište 18, (2011), str. 21-24. URL: http://www.citaliste.rs/casopis/br18/tomic_marijana.pdf (2014-04-20)
22. University of Oxford Text Archive, URL: <http://ota.ahds.ac.uk/> (2014-04-20)
23. Willett, P. Electronic texts: audiences and purposes. URL: http://digitalhumanities.org:3030/companion/view?docId=blackwell/9781405103213/9781405103213.xml&chunk.id=ss1-3-6&toc.depth=1&toc.id=ss1-3-6&brand=9781405103213_brand (2014-04-20)
24. Women writers project. URL: <http://www.wwp.northeastern.edu/> (2014-04-20)

Prilozi

Prilog 1 – Označavanje teksta pomoću TEI-a na primjeru knjige Abecevice Slovinska

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<?xml-stylesheet type="text/xsl" href="xsl/xhtml/tei.xsl"?>
<!--<TEI xmlns="http://www.tei-c.org/ns/1.0" xml:id="DK1800-III" xml:lang="hr">-->

<TEI xmlns="http://www.tei-c.org/ns/1.0" xml:id="DK1800-III" xml:lang="hr"
  xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
  xsi:schemaLocation="http://www.tei-c.org/ns/1.0 file:/D:/Obrazovanje/Doktorski/Digitalizirano/XSD/tei_all/tei_all.xsd">

  <teiHeader xml:lang="hr">
    <fileDesc>
      <titleStmt>
        <title>Abecevice Slovinska: elektronička verzija</title>
        <editor>
          <persName>Zoran Velagić</persName>
        </editor>
        <funder>Filozofski fakultet u Osijeku</funder>
        <principal>Zoran Velagić</principal>
      <respStmt>
        <persName>Milijana Mičunović</persName>
        <resp>lektoriranje</resp>
      </respStmt>
      <respStmt>
        <persName>Boris Bosančić</persName>
        <resp>konverzija u TEI format</resp>
      </respStmt>
      <respStmt>
        <persName>Tomislav Jakopec</persName>
        <resp>programiranje aplikacije za prikaz TEI dokumenata</resp>
      </respStmt>
      <respStmt>
        <persName>Ivana Čadovska</persName>
        <resp>OCR teksta</resp>
      </respStmt>
      <respStmt>
        <persName>Tihomir Vranješ</persName>
        <resp>OCR teksta</resp>
      </respStmt>
    </titleStmt>

    <editionStmt><p></p></editionStmt>

    <extent>15 300 dpi G4 TIFF images</extent> <!-- rezolucija i format slika -->

    <publicationStmt>
      <idno>DK1800-III</idno> <!-- vrijednost atributa xml:id u korijenskom TEI tagu -->
      <publisher>Filozofski fakultet u Osijeku</publisher>
      <pubPlace>Osijek</pubPlace>
      <address>
        <addrLine>L. Jägera 9</addrLine>
        <addrLine>31000 Osijek</addrLine>
      </address>
      <availability><p></p></availability>
      <date when="2010"></date>
    </publicationStmt>

    <notesStmt>
      <note></note>
    </notesStmt>

    <sourceDesc>
      <biblStruct> <!-- Bibliografski opis (Marijana) -->
        <monogr>
          <author>
```

```

    <persName></persName> <!-- nedostaje autor -->
  </author>
  <title level="m" type="marc245a">Abecevicna Slovinska</title>
  <imprint>
    <pubPlace></pubPlace>
    <publisher></publisher>
  </imprint>
  </monogr>
  <note></note>
  </biblStruct>
</sourceDesc>
</fileDesc>

<encodingDesc>
  <projectDesc>
    <p>Digitalizirani i označeni tekstovi starih knjiga na hrvatskom jeziku za potrebe Digitalne knjižnice hrvatske baštine do 1800. god. i istoimenog znanstvenog projekta</p>
  </projectDesc>
  <editorialDecl n="4" xml:lang="en">
    <p xml:lang="hr">Elektronički tekst nastao je postupkom optičkog prepoznavanja znakova. Obavljene su ispravke teksta u navedenom postupku. Označavanje je provedeno na osnovi preporuka za Razinu 4 (Level 4) označavanja "Vodiča za TEI u knjižnicama". Digitalizirane slike su povezane s elektroničkim tekstom.</p>
    <p xml:lang="en">This electronic text file was created by Optical Character Recognition (OCR). Some corrections have been made to the OCR-ed text. Encoding has been done using the recommendations for Level 4 of the TEI in Libraries Guidelines. Digital page images are linked to the text file.</p>
    <p>Soft hyphens encoded as U+00AD</p>
    <p>Hard hyphens as U+002D.</p>
  </editorialDecl>
  <tagsDecl>
    <!-- CSS za oznaku poravnanja teksta na naslovnoj stranici; CSS će biti pozvan na samoj stranici preko rendition atributa -->
    <rendition xml:id="center" scheme="css">text-align: center;</rendition>
    <!-- Primjer objašnjavanja čemu služi pb element u dokumentu -->
    <namespace name="http://www.tei-c.org/ns/1.0">
      <tagUsage gi="pb" occurs="8" withId="8">Koristi se za oznaku prijelaza na novu stranicu</tagUsage>
    </namespace>
  </tagsDecl>
  <refsDecl>
    <!-- Primjer izražavanja kanonske reference odnosno identifikacijskog sustava koji se koristi za oznaku broja knjige i broja stranice -->
    <p>Atribut <att>xml:id</att> u svakom <gi>div</gi> elementu sadrži kanonsku referencu u formi 'DK1800-XX-YY-ZZ' gdje je XX broj knjige označen rimskim brojevima, YY broj poglavlja u knjizi označen arapskim brojevima, a ZZ broj potpoglavlja označen arapskim brojevima. U slučaju kada nije sigurno da li je riječ o poglavlju ili potpoglavlju oznake YY i ZZ iskazuju se također rimskim brojevima a vrijednost atributa <att>type</att> u <gi>div</gi> elementu je "undetermined".</p>
  </refsDecl>
  <appInfo>
    <!-- Aplikacije koje su se koristile za stvaranje i uređivanje dokumenta -->
    <application ident="AbbyFineReader" version="10.0" notAfter="2009-09-01">
      <label>Abby FineReader</label>
    </application>
  </appInfo>
</encodingDesc>

<profileDesc>
  <!-- Da li ovdje Zoran može nešto napisati o porijeklu dokumenta? -->
  <creation>1748</creation>
  <!-- 90% se koristi hrvatski jezik 18. stoljeća, a 10% današnji hrvatski jezik u dokumentu -->
  <langUsage>
    <language ident="hr-HR" usage="10">hrvatski</language>
    <language ident="shr-HR" usage="90">hrvatski 18. stoljeća</language>
  </langUsage>
  <textClass> <!-- Ovdje će se označiti Zoranovi POJMOVI i SIMBOLI -->
    <keywords scheme="">
      <term></term>
    </keywords>
  </textClass>
  <!-- SLUČAJ KADA SU KONTROLIRANI RJEČNICI TERMINA (context.xml) UNUTAR TEI HEADERA
  <particDesc>
    <listPerson type="historical">
      <person n="1" xml:id="PN01">
        <persName>
          <forename>Petar</forename>

```

```

    <surname>Regalat</surname>
    <addName type="alias" xml:lang="es">Regalado</addName>
    <addName type="alias" xml:lang="la">Regalatus</addName>
    <roleName>svetac</roleName>
    <roleName>španjolski franjevac</roleName>
    <state type="life" from="1390" to="1456"></state>
  </persName>
</person>
<person n="2" xml:id="PN02">
  <persName>
    <forename>Franjo</forename>
    <surname>Asiški</surname>
    <roleName>svetac</roleName>
  </persName>
</person>
<person n="3" xml:id="PN03">
  <persName>
    <forename>Abraham</forename>
    <roleName>patrijarh</roleName>
  </persName>
</person>
</listPerson>

<listPlace>
  <placeName key="GN1" n="1" xml:id="GN01">
    <settlement type="city">Valladoid,</settlement>
    <country>Španjolska</country>
  </placeName>
  <placeName key="CN1" n="2" xml:id="CN01">
    <settlement type="country">Španjolska,</settlement>
    <country>Španjolska</country>
    <bloc type="continent">Europa</bloc>
  </placeName>
</listPlace>
</particDesc>
itd.
-->
</profileDesc>

<revisionDesc> <!-- npr. kad Marijana pošalje bibliografski opis i on bude ugrađen u <biblStruct> -->
  <change who="#MARIJANA" when="2010-05-25">Header generated from export of MARC record</change>
</revisionDesc>

</teiHeader>

  <facsimile>
<graphic url="002.jpg"/>
<graphic url="003.jpg"/>
<graphic url="004.jpg"/>
<graphic url="005.jpg"/>
<graphic url="006.jpg"/>
<graphic url="007.jpg"/>
<graphic url="008.jpg"/>
<graphic url="009.jpg"/>
<graphic url="0010.jpg"/>
<graphic url="0011.jpg"/>
<graphic url="0012.jpg"/>
<graphic url="0013.jpg"/>
<graphic url="0014.jpg"/>
<graphic url="0015.jpg"/>
<graphic url="0016.jpg"/>
<graphic url="0017.jpg"/>
<graphic url="0018.jpg"/>
<graphic url="0019.jpg"/>
<graphic url="0020.jpg"/>
<graphic url="0021.jpg"/>
<graphic url="0022.jpg"/>
<graphic url="0023.jpg"/>
<graphic url="0024.jpg"/>
<graphic url="0025.jpg"/>

```


<graphic url="0026.jpg"/>
 <graphic url="0027.jpg"/>
 <graphic url="0028.jpg"/>
 <graphic url="0029.jpg"/>
 <graphic url="0030.jpg"/>
 <graphic url="0031.jpg"/>
 <graphic url="0032.jpg"/>
 <graphic url="0033.jpg"/>
 <graphic url="0034.jpg"/>
 <graphic url="0035.jpg"/>
 <graphic url="0036.jpg"/>
 <graphic url="0037.jpg"/>
 <graphic url="0038.jpg"/>
 <graphic url="0039.jpg"/>
 <graphic url="0040.jpg"/>
 <graphic url="0041.jpg"/>
 <graphic url="0042.jpg"/>
 <graphic url="0043.jpg"/>
 <graphic url="0044.jpg"/>
 <graphic url="0045.jpg"/>
 <graphic url="0046.jpg"/>
 <graphic url="0047.jpg"/>
 <graphic url="0048.jpg"/>
 <graphic url="0049.jpg"/>
 <graphic url="0050.jpg"/>
 <graphic url="0051.jpg"/>
 <graphic url="0052.jpg"/>
 <graphic url="0053.jpg"/>
 <graphic url="0054.jpg"/>
 <graphic url="0055.jpg"/>
 <graphic url="0056.jpg"/>
 <graphic url="0057.jpg"/>
 <graphic url="0058.jpg"/>
 <graphic url="0059.jpg"/>
 <graphic url="0060.jpg"/>
 <graphic url="0061.jpg"/>
 <graphic url="0062.jpg"/>
 <graphic url="0063.jpg"/>
 <graphic url="0064.jpg"/>
 <graphic url="0065.jpg"/>
 <graphic url="0066.jpg"/>
 <graphic url="0067.jpg"/>
 <graphic url="0068.jpg"/>
 <graphic url="0069.jpg"/>
 <graphic url="0070.jpg"/>
 </facsimile>

<text>
 <body>
 <pb n="1" facs="002.jpg"/>

<div1 type="book" n="4" xml:id="DK1800-III-00">
 <!-- Prihvaćen primjer ako se naslov i podnaslov shvate kao dijelovi body-a -->

<div2 type="undetermined" n="1" xml:id="DK1800-III-i">
 <head>
 <title type="main">
 <emph>ABECEVICA SLOVINSKA,</emph>
 </title>
 <title type="sub">
 <emph rend="center">DRAGOJ DITCSICI KORISTNA, I POTRIBNA, Z-BLAGODARNOM POMOCSJOM VISSOKO
 POSCTOVANOGA GOSPODINA <lb/>
 NICOLE KRALYICS,<lb/>
 Kod Cerkve Sviuh Svetih, Za Slavu Boxju, i Mariansku, kano i za Dufcaa Spafflenye<lb/>
 DUHOVNOGA PASTIRA velle skerblyivoga, Od Lyudih velike Fale, â Od Boga Nebeske Krune Vridnoga.<lb/>
 Tlacfena po Ivanu Weitz, ũ Zagrebu. God. Golp. 1748.</emph>
 </title>
 </head>
 </div2>

<!-- 2. STRANICA -->

```

        <pb n="2" facs="003.jpg"/>
        <div2 type="undetermined" n="2" xml:id="DK1800-III-ii">
            <figure>
                <graphic url="pics/graphic1.jpg"/>
            </figure>
            <head></head>
            <figDesc></figDesc>
        </div2>
        <head>Pridgovor.</head>
        <p><hi>D</hi>Aftemi zdrava Pridraga obojega spola Ditefca! Sctofam znao najkorisfniega; tofam vam u ovu malenu Knyixicu
        postavio. Ako od mene vecs nauka xelite; pogledajte Pifsaniczu Duhovnu Slovinsku a Horvathsku: Polzel Apostolfzki, i Skolu Kristuffevu. Ako
        cfebate Molitava, i Bogolyubnoga ponukovanya; togate nahodi u Duhovnoj Hrani, kojufam prid lani nacfinio. A fada evo vam Abcecevice! gdife
        nahodi u kratko Nauk Kerftyanski, malo od izpovidi, Molitve Jutarnye, i Vecferne, Litanie Gofpine, Miniftracie, nacfin malo za brojiti, i
        proefapiti. Dakle ovu dragovolynò primite, tere zame, i za ovoga vafcega Velikoga Dobrocfinitelya, a moga Dragoga, u dviuh Skulah Ucfenika,
        virnò Boga molite. Oftajem u Zagrebu na Dan 9. Maja. 1748. Vam gotov na dalye posluxiti.</p>
        <p><hi>JURAJ MULIH</hi>, Druxtva Ifufovoga Milfnik, Milffionar Apofctolski.</p>
    </div2>

    <!-- 3. STRANICA -->
    <pb n="3" facs="004.jpg"/>
    <div2 type="undetermined" n="3" xml:id="DK1800-III-iii">
        <p>A B C D E F G H I K L M<lb/>
            N O P Q R S T U V X Y Z.</p>
        <p>A B C D E F G H I K L M<lb/>
            N O P Q R S T U V X Y Z. </p>
        <p>a b c d e f g h i k l m n o p q r f<lb/>
            lz fs t u v x y z. ae oe & amp; ct ft & amp; c</p>
        <p>a b c d e f g h i k l m n o p q r f<lb/>
            lz fs t u v x y z. ae oe & amp; ct ft & amp; c.</p>

        <p>
            <table>

                <row>
                    <cell> Ab eb ib ob ub.</cell>
                    <cell>&#160;</cell>
                    <cell>Ba be bi bo bu.</cell>
                </row>

                <row>
                    <cell>Ac ec ic oc uc.</cell>
                    <cell>&#160;</cell>
                    <cell>Ca ce ci co cu.</cell>
                </row>

                <row>
                    <cell>Ad ed id od ud.</cell>
                    <cell>&#160;</cell>
                    <cell>Da de di do du.</cell>
                </row>

                <row>
                    <cell>Af ef if of uf.</cell>
                    <cell>&#160;</cell>
                    <cell>Fa fe fi fo fu.</cell>
                </row>

                <row>
                    <cell>Ag eg ig og ug.</cell>
                    <cell>&#160;</cell>
                    <cell>Ga ge gi go gu.</cell>
                </row>

                <row>
                    <cell>Ah eh ih oh uh.</cell>
                    <cell>&#160;</cell>
                    <cell>Ha he hi ho hu.</cell>
                </row>

                <row>
                    <cell>Aj ej ij oj uj.</cell>
                    <cell>&#160;</cell>
                    <cell>Ja je ji jo ju.</cell>
                </row>
            </table>
        </p>
    </div2>

```

<row> <cell>Ak ek ik ok uk.</cell> <cell> </cell> <cell>Ka ke ki ko ku.</cell> </row> <row> <cell>Al el ol ul.</cell> <cell> </cell> <cell>La le li lo lu.</cell> </row> <row> <cell>Am em im om um.</cell> <cell> </cell> <cell>Ma me mi mo mu.</cell> </row> <row> <cell>An en in on un.</cell> <cell> </cell> <cell>Na ne ni no nu.</cell> </row> <row> <cell>Ap ep ip op up.</cell> <cell> </cell> <cell>Pa pe pi po pu.</cell> </row> <row> <cell>Ar er ir or ur.</cell> <cell> </cell> <cell>Ra re ri ro ru.</cell> </row> <row> <cell>As es is os us.</cell> <cell> </cell> <cell>Sa se si so su.</cell> </row> <row> <cell>At et it ot ut.</cell> <cell> </cell> <cell>Ta te ti to tu.</cell> </row> <row> <cell>Av ev iv ov uv.</cell> <cell> </cell> <cell>Va ve vi vo vu.</cell> </row> <row> <cell>Ax ex ix ox ux.</cell> <cell> </cell> <cell>Xa xe xi xo xu.</cell> </row> <row> <cell>Az ez iz oz uz.</cell> <cell> </cell> <cell>Za ze zi zo zu.</cell> </row>	
---	--

<!-- 4. STRANICA -->
 <pb n="4" facs="005.jpg"/>
 <row>

<row>

</table>
 </p>

```

<p>
<table>
  <row>
    <cell>Bab beb bib bob bub bac bad baf bog</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>bah bal bar bas bav bax baz bok.</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>Cab cal cel com cir cos cax caz cor.</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>Dab daf dag doh dok dol dar dav dat.</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>Fob faf fag fah fal fon far fax fat.</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>Gab gad gah gal gar gas gav gax got.</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>Hab hac had hag ham hap hat hax haz</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>Jad jag jat jal jak jap jer jat jaz.</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>Kab lac laf lah lal lan lar lob lav.</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>Lab kod kag kaj kam kap kat kax kaz</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>Mac mad maf mag man map mar mat.</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>Nab nad nah nal naj nam nas nav niz.</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>Pab pac paf pag pak pam pap pat pax.</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>Rab rad rah raj rak ral rav rat rez.</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>Sab fac faf fag fah fan fap far fat.</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>Tab tad tak tal tam tar tat tav taz.</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>Vac vad vag vah val vap vas vav vat.</cell>

```

```

</row>

<row>
    <cell>Xah xid xaf xai xak xam xav xas xat.</cell>
</row>

<row>
    <cell>Zab zad zaf zah zaj zal zav zax zaz</cell>
</row>
<!-- 5. STRANICA -->
<pb n="5" facs="006.jpg"/>
<row>
    <cell>Bda bla bma bna bra bre bri bro bru.</cell>
</row>

<row>
    <cell>Cla cle cli clo clu cna cra cta cti.</cell>
</row>

<row>
    <cell>Dla dma dna dra dva dve dvi dvo dvu</cell>
</row>

<row>
    <cell>Fla fle fli flo flu fma fna fre fra.</cell>
</row>

<row>
    <cell>Gda gde gla gma gna gra gva gri gro.</cell>
</row>

<row>
    <cell>Hla hma hna hra hva hve hvi hti hto.</cell>
</row>

<row>
    <cell>Kla kma kna kra kta kva kve kvi kvu.</cell>
</row>

<row>
    <cell>Mla mna mra pha pla pna pra pfa pta,</cell>
</row>

<row>
    <cell>Qa que qui quo qu? quae quin quan</cell>
</row>

<row>
    <cell>Ska sla sma sna spa fra fta fva fte.</cell>
</row>

<row>
    <cell>Tka the tla tma tna tra tva tve tvi tri.</cell>
</row>

<row>
    <cell>Vka vla vma vna vta vra vri vro vru.</cell>
</row>

<row>
    <cell>Babs bebs brod bram bran bras brad.</cell>
</row>

<row>
    <cell>Ceps clam cran cras crad craz clad.</cell>
</row>

<row>
    <cell>Drag dlan dlas flam fras frat frav.</cell>
</row>

```

<row>	<cell>Glah gmaz gnoj grad hman hval hrih.</cell>
</row>	
<row>	<cell>Klar klam knam kwam kvar kvat kris.</cell>
</row>	
<row>	<cell>Mlad mraz mlat plah plav prud praz.</cell>
</row>	
<row>	<cell>Quas quis quae quod quam quem q?ú.</cell>
</row>	
<row>	<cell>Slar fmer fnur fpan fruk fvek ftor.</cell>
</row>	
<row>	<cell>Tmen tram tren tvojt tlam tvah t?av.</cell>
</row>	
<row>	<cell>Vran vrad vdan zlan zvan zvon</cell>
</row>	
<row>	<cell>Groff grozd gruft vkvar fefzt fvenk.</cell>
</row>	
<row>	<cell>Strum ftrax ftrok klafz fzlan fzmert.</cell>
</row>	
<row>	<cell>Sztvar fztvor trefzk blifzk.</cell>
</row>	

</table>

</p>

<!-- 6. STRANICA -->

<pb n="6" facs="007.jpg"/>

<p>

A da mus, <persName key="PN31" ref="context.xml#PN31">Eva</persName>, An to ni us, Bal tba far, Bar ba ra, Coe ci li a, Ca tha ri na, Ca ro li na, Fran ci fca, Gre go ri us, Jo fe pha, I gna ti us, Jo an nes, Jo ab, Ju li a na, Lau ren ti us, Mar cus, Ni co la us, Ro fa li a, Ste pha nus, Ve ro ni ka, Xa ve ri us, Za chae us. I to jefz za Diake dofta.

</p>

</div2>

<div2 type="chapter" n="1" xml:id="DK1800-III-01">

<head></head>

<div3 type="subchapter" n="1" xml:id="DK1800-III-01-01">

<head><hi rend="italic">Ovafzu pako ú Slovinskem Jeziku offobita.</hi></head>

<p>

Ac ec ic oc uc. Otac, Stric,
Ca ce ci co cu. Carigrad, ditce.
Niki Harvati pifcu: Otacz, Sztricz.
Czar, poczulicza. Czeliczu, ditcza,
Acs, ecs. placs, becs, krics, bics.
Cfa cfe, Cfarka, Cfelo, Cfovik.
Horvati: Plach, bech, krich, noch.
Charam, chelo, chlovek, Chvarak.
Aly, ely: Kraly, cily fpafsitely, xuly.
Lya, lye: Sablya, lyut, lyudi, kralyica
Any, eny: Ogany, kony, pany,

Nya, nye : Konya, nyih nyega.
Gya, gye. gyuro orfagyki, vangyelia
Rogyak vigyen, naregyen, ofugyen.</p>
<!-- 7. STRANICA -->
<pb n="7" facs="008.jpg"/>
<p>
<hi rend="italic">Ali bolyejest ovako pilati:</hi> Kradyen.
Rodyak, vidyen, narodyen, ofudyen.
Pha, phe: kanof. Pharao, Propheta,
Joseph, Seraphin, Nicephor, Philofophus.
Afc. nafc, cfarafe, Dufe, bafe.
Sca, fce: Scaran, nafce, fckvorc.
Scta, fcte: fctap, Klofctar. fctoje.
Xa, xe: xaba, xelud, xivot, Boxji. xut.
Ax, ex: lax, laxes, xaloft, tuxna.
</p>
</div3>

<div3 type="subchapter" n="2" xml:id="DK1800-III-01-02">
<head><hi>U Ime + Otca, + i Sina, i Duha + Svetoga Amen.</hi></head>
<p>
<hi>H</hi>Odi ô Dufce Sveti, i Serdca tvojih Virnih napuni. Profvitli razum moj, okripi pamet
moju, i uxexi ogany lyubavi tvoje ú ferdcu momu. Udilimi miloft tvoju, da mogu napridovati ú Nauku, i ú dobrotah Kerftianskih. Tebi Bogu na
falú, blixnyemu momu na pomocs, i meni na fpaeny. Amen.
</p>
</div3>

<div3 type="subchapter" n="3" xml:id="DK1800-III-01-03">
<head><hi rend="italic">Molitva Gofpodinova.</hi></head>
<p>
<hi>O</hi>Tcfe nafc, koji jefi na nebefih, fvetife Ime tvoje. Pridyi Kralyefstvo tvoje. Budi volya
tvoja,
<!-- 8. STRANICA -->
<pb n="8" facs="009.jpg"/>
kako na nebu, tako i na zemlyi. Kruh nafc fvgdanyi daj namga danas. I odpufstinam duge nafce, kako
i mi odpufctamo duxnikom nafcim. I ne uvedi nas ú napafst, da izbavi nas oda zla, Amen.
</p>
</div3>

<div3 type="subchapter" n="4" xml:id="DK1800-III-01-04">
<head><hi rend="italic">Pozdravlyenye Angyeosko.</hi></head>
<p>
<hi>Z</hi>Drava Mario, milofti puna: Gofpodin ftohom, blagofovlyena Ti medyu xenami, i
blagofovlyen Plod od Utrobe tvoje Ifus, Sveta Mario, Majko Boxja, moli za nas grifcnike fada, i ú vrime fmerti nafce. Amen.
</p>
</div3>

<div3 type="subchapter" n="5" xml:id="DK1800-III-01-05">
<head><hi rend="italic">Virovanye Apofctolsko.</hi></head>
<p>
<hi>V</hi>irujem ú Boga Otca Svemogucfega, Stvoritelya neba, i zemlye. I ú Jfufakerfta Sina
nyegova jedinoga Gofpodina nafsega. Koji zacset jefst po Duhu Svetomu, rodyen od Dvice Marie. Mucfen pod <persName key="PN29"
ref="context.xml#PN29">Ponciom Pilatom</persName>, propet, umro, i pokopan. Snidye nad Pakao, tretyi dan uskerfnuh od mertvih. Uzidye na
nebefa, fidi obdefnu Boga Otca fvmoguchega. Od tuda ima doj
<!-- 9. STRANICA -->
<pb n="9" facs="0010.jpg"/>
tyi fuditi xive, i mertve. Virujem ú Duha Svetoga. Svetu Cerkvu Katolicfanskú, Szvetih obcfinu.
Odpufctenye grihah. Puti uskerfnutye. I Xivot Viefnyí. Amen.
</p>
</div3>

<div3 type="subchapter" n="6" xml:id="DK1800-III-01-06">
<head><hi rend="italic">Defetere Zapovidi Boxje.</hi></head>
<p>
<table>
<row>
<cell><hi rend="italic">Perva.</hi> 1. Jafam Gofpodin Bog tvoj, nejmaj tugyi Bogova pridamnom.</cell></row>
<row>
<cell><hi rend="italic">Druga.</hi> 2. Neprimaj Ime Gofpodina Boga tvoga ú izpraznoft.</cell></row>
</table>

</p>
</div3>

46

<hi rend="italic">U Xenidbi.</hi> Da Mux, i Xena lyubeznivo, virnò, ufterplyeno, i sloxnò polak obecfanja fvojega do fmerti xiviti, i fvoju diteu ú ftrahu Boxjemu odrahniti mogu.

<hi rend="center; italic">Ove milofiti tribaje dobro znati, jerbi mersko bilo, da Kerfcanin neznade, koliku ima Korift, iz Svetih Sakramenatah.

N. Kada nie Redovnika, á diteu je pogiby, moreli onda slobodno fvitovni Cfovik Kerftiti.</hi>

U. More slobodno fvaki na fvitu, ako ima odluku lfukerftovu, i fвете Matere Cerkve, te ako fpravom naravnom vodom Dite oplivajuci ovako izgovori: Ja te kerftim ú Ime Otca, i Sina, i Duha Svetoga. I kojefe ovako okerfti, i umre, takife fpafi, i morefe ú fvetomu miftu ukopati.</p>

<!-- 13. STRANICA -->

<pb n="13" facs="0014.jpg"/>

<p>

N. <hi rend="italic">Od kolikofu verftih grifi?</hi>

U. Od troje Verfti. 1. Grih iztočni. 2. Grih fmertni. 3. Grih mali.

N. <hi rend="italic">Kolikoje glavni griha?</hi>

U. Sedam. 1. Oholoft. 2. Lakomoft. 3. Bludnoft. 4. Nenavidnoft. 5. Proxderloft. 6. Serditoft. 7. Linoft.

N. <hi rend="italic">Kojefu Kripofti glavnim grihom fuprotivne?</hi> U. Jefu ofobite ove: Oholofti, Ponixenoft. Lakomofti, Blagodarnoft. Bludnofti, Cfiftocha. Nenavidofti, Dobroftivnoft. Proxderlofti, Triznoft. Serditofti, Ufterplivnoft. Linofti, Bogolyubnoft.

</p>

<p>

N. <hi rend="italic">Kolikoje griha proti Duhu Svetomu?</hi>

U. Sceft. 1. ú milofcfufe Boxju ufajuch grifciti. 2. ú milofchi Boxjoj; illiti odpuŃŃtenyu grihah ufanye izgubiti. 3. Poznanu iftinu progoniti. 4. Iskernyemu darove Boxje nenaviditi. 5. Protiva dobromu Svitovanyu ferdece utverdokoriti. 6. U nepokajanyu do fmerti oftati.

N. <hi rend="italic">Kolikoje grihah, koji ú Nebo vicfu?</hi>

<!-- 14. STRANICA -->

<pb n="14" facs="0015.jpg"/>

U. Cfetiri. 1. Povolyno Ubojftvo. 2. Grih Sodomitanski. 3. Pritifnutye Ubogih Lyudih, Vdovicah, i drugih Sirotah. 4. Zasluxene placfe uzderxanye.

N. <hi rend="italic">Kolikoje grihah túgyih?</hi> U. Devet, 1. Drugoga na grih fvitovati. 2. Drugoga na grih nagoniti. 3. Rad imati, da drugi grifci. 4. Drugoga na grih vabiti. 5. Tugye grihe faliti. 6. Mucfati, da drugi grifci. 7. Nepokarati kad drugi grifci. 8. DopuŃŃtiti, da drugi grifci. 9. Zatajiti tugye grihe, kadbí, i komubi valyalo ocŃŃtovati.

N. <hi rend="italic">Odkolikofu verftih dobra Dila?</hi>

U. Od pet Verftih. 1. Poft. 2. Zatuxbina. 3. Molitva. Od kojih Duh Sveti govori: Dobraje Molitva s-Poftom i Zaduxbinom.

N. <hi rend="italic">Kolikoje dilaa Miloferdja tilefnoga?</hi>

U. Sedam: 1. Gladne nahraniti. 2. Xedne napojiti. 3. Gole zaoditi. 4. Tamnicfare odkuplyivati. 5. Nemocfne pohoditi. 6. Putnike na ŃŃan primati. 7. Mertve pokapati.

<!-- 15. STRANICA -->

<pb n="15" facs="0016.jpg"/>

N. <hi rend="italic">Kolikoje dilaa miloferdya duhovnoga?</hi> U. Sedam: 1. Grifnike karati. 2. Neumne ucŃŃtiti. 3. Sumnyive fvitovati. 4. Za iskernye Boga moliti. 5. XaloŃŃne razgovoriti. 6. Krivice ufterplyeno podnofiti. 7. Uvridyenia prafcfati.

N. <hi rend="italic">Kolikoje Kripoftih Bogoslovnih?</hi>

U. Tri: 1. Vira. 2. Ufanye. 3. Lyubav.

N. <hi rend="italic">Kolikoje Kripoftih ŃŃoxernih, illi glavnih.</hi> U. Cfetiri. 1. Razbornoft 2. Pravica. 3. Triznoft. 4. Jakoft.

N. <hi rend="italic">Kolikoje Darova Duha Svetoga?</hi>

U. Sedam. 1. Mudroft. 2. Razum. 3. Svitovanye. 4. Znanye. 5. Jakoft. 6. Bogomolynoft. 7. Strah

Boxji; kojife zove: pocŃŃetak Mudrofti.

N. <hi rend="italic">Kolikoje Plodova Duha Svetoga; illiti dilaa duhovnih, po milofiti Duha Svetoga Ucfínyenih, á tilefnim upravo fuprotivnih?</hi> U. Dvanajeft: 1. Lyubav. 2. Vefelye. 3. Mir. 4. Ufterplyenye. 5. Dugoterplyenye. 6. Dobrota. 7. Blagoftivnoft. 8. Krot

<!-- 16. STRANICA -->

<pb n="16" facs="0017.jpg"/>

koft.

9. Virnoft. 10. Skuplyenoft. 11. Uftegnutye. 12. Cfiftocha.

N. <hi rend="italic">Kolikoje dilah tilefnih, duhovnim fuprotivnih?</hi> U. Devetnajeft ofobitih, od S. Pavla imenuvanih, i od Boga odmetnutim Lyudma obicfajnih. 1. Bludnoft. 2. Kurvaluk. 3. NecŃŃftocfa. 4. NepoŃŃtenye. 5. Putena poxuda. 6. Krivih Bogovah ŃŃluxba. 7. Zacfaranye. 8. Nepriatelyftvo. 9. Inad. 10. Nadticanye. 11. Serdyba. 12. Kaar. 13. Nesklad. 14. Nevirnoft. 15. Nenavidoft. Ubojftvo. 17. Pianftvo. 18. Proxdorloft. 19. Lakomoft, i mloga druga ovim prikladna.

N. <hi rend="italic">Kolikoje NacŃŃinah Kerftianskoga Ufterplyenya?</hi> U. Sceft: 1. SuprotivŃŃtine dobrovolynò podnofiti. 2. Ofvete neizkati. 3. Na protivnike nemeziti. 4. Protivnike lyubiti. 5. Nyemu dobro cfiniti. 6. Za nyegovo ŃŃpafenje Boga moliti.

N. <hi rend="italic">Kolikoje Blaxenftvaa Evangyelskih?</hi> U. Ofam. 1. Blaxeni Ubozi duhom, jerje nyiovo KralyefŃŃtvo

<!-- 17. STRANICA -->

<pb n="17" facs="0018.jpg"/>

Nebesko. 2. Blaxeni krotki, jereche oni zemlyu poŃŃidovati. 3. Blaxeni, koji placfu; jerecfefe oni utŃŃŃŃtiti. 4. Blaxeni, koji gladuju, i xedyaju pravde; jerecfefe oni naŃŃŃŃtiti. 5. Blaxeni miloferdni: zafŃŃoccfefe oni ŃŃinovi Boxji zvati. 6. Blaxeni

cifctoga ferdca, zaftctocfe oni Boga viditi. 7. Blaxeni mirni, zaftctocfe oni Sinovi Bosji zvati. 8. Blaxeni, koji progonftvo terpe radi pravde, zaftcto nyinovo jeft Kralyefto Nebesko.

N. <hi rend="italic">Kolikoje Svetuvanyaa Evangyelskih?</hi> U. Tri. 1. Uboftvo povolyno. 2. Cifftocha vikovita. 3. Posluj zaradi Boga pod Duhovnim Poglavarom.

N. <hi rend="italic">Kolikoje poslednjih Csovicfijh?</hi>

U. Jefu cfetvera. 1. Smert. 2. Súd. 3. Pakao. 4. Nebo. Od kojih Duh Sveti opominya: ú fviš posloviš tvojih, fpomenise od poslednjih tvojih, i nigda necfes fagrifciti.

<!-- 18. STRANICA -->

<pb n="18" facs="0019.jpg"/>

N. <hi rend="italic">Falyen budi Ifukerft?</hi>

U. Uviki; ali Amen.

N. <hi rend="italic">Prikerftife.</hi> U. U Ime Otca, i Sina, i Duba Svetoga Amen.

N. <hi rend="italic">Tkofi ti?</hi> U. Jafam po milofti Boxjoj Cfovik.

N. <hi rend="italic">Tkoje Csovik?</hi> U. Jeft fvaki oni, koji godi ú fvojemu tilu ima Dufcu na Bosji Kip ftvorenu, illiti budi mufcko, illiti xensko.

N. <hi rend="italic">Kakovefi ti Vire?</hi> U. Jafam Kerftyanin (ka) Vire Katolicfanske.

N. <hi rend="italic">Tkoje Kerftyanin Vire Katolicfanske?</hi> U. Jeft oni, koji jeft fvetim Kerftom okerfcten, i jofctotomu viruje, i izpovida fve ono, fcto S. Mati Cerkva Rimska Apofctolska viruje, i uclí po fvemu fvitú jednako.

N. <hi rend="italic">Pocfemufe poznaje pravi Kerftyanin Katolik?</hi> U. Po Zlamenyu S. Krixa, i po dobromu Kerftjanskému xivotu.

N. <hi rend="italic">Tkoje tebe, i fve druge ftvari ftvorio?</hi> U. Gofpodin Bog Otac Nebeski.

N. <hi rend="italic">Zaftctoteje Gofpodin Bog stvorio?</hi>

<!-- 19. STRANICA -->

<pb n="19" facs="0020.jpg"/>

U. Zato, daga poznajem, lyubim, i damu na ovomú fvitú virnò sluxim, i potáfce nacfin fpafim.

N. <hi rend="italic">Zaftcfe fvi lyudi nelpafe ?</hi> U. Zato, jerbose griha neuklanyaju, i Bogu pravò nesluxe.

N. <hi rend="italic">Zakógafu fve druge ftvari ftvorene?</hi> U. Za nas, danam budu napomocs zauzderxati ovi xivot, i zadobiti vicfnye fpafenye.

N. <hi rend="italic">Scctofmo zato Bogu duxni?</hi> U. Svaku nami mogucfu Lyubav, falu, i poſctenye.

N. <hi rend="italic">Odkógaje Bog poſtao?</hi> U. Nie od nikoga, negoje fam od febe ú vik bio, i bude na vike blaxen, i fvega dobra pun.

N. <hi rend="italic">Moreli Bog fagrifciti, lagati, ali krivò ucfiniti?</hi> U. Nemore: Zaftctoboje Bog ifta cfifta Svetoft, vikovita iftina, i Pravica.

N. <hi rend="italic">Kolikoje Bogova?</hi> U. Jedan je Bog, à trifu Kipa, illi Sobftva: Otac, i Sin, i Duh Sveti. Koji Kipi, illi Sobftva jefu ú fvakoi izvarfcenofti jednaka, i fva tri zajedno

<!-- 20. STRANICA -->

<pb n="20" facs="0021.jpg"/>

zovufe: Priſveto Trojftvo.

N. <hi rend="italic">Buducfi fvako Sobftvo Bog, zaftcto dakle nifu tri Boga?</hi> U. Zato; jerbo fva tri Sobftva imaju jedno bitye, i jednu Naravu Boxanftvenu.

N. <hi rend="italic">Imali Bog Tilo, kano i mi?</hi>

U. Nejma nikakva, nego je Bogu ú febi jedan priciffti Duh, koji jeft na Nebu i na zemlyi, i ú fvakomu miftu vazda, fvaka zna, i fvaka vidi, kôga nifctanemanye mi na ovomú fvitú viditi nemoremo.

N. <hi rend="italic">Jeli nifctanemanye Bog náſce Tilo uzeo, i Csovikom poſtao?</hi> U. Jeft: ali faſvim tim jeft zajedno i Bog oftao.

N. <hi rend="italic">Jeli fve priſveto Trojftvo náſce tilo uzelo, i Cfovikom poſtalo?</hi> U. Nie, nego famo drugo Sobftvo, tojeft: Sin Otca Boga, kojfe zove: Ifus, Ifukerft, i jeft pravi Bog, i pravi Cfovik.

N. <hi rend="italic">Kakoje Sin Boxji Cfovikom poſtao?</hi> U. Po Kripoſti Duha fvetoga, uzeo jeft iz Utrobe Pricifſte Device Marie Tilo Cfovicsje, koje nejma Otca, nego famu Mater, zaftctoboje od

<!-- 21. STRANICA -->

<pb n="21" facs="0022.jpg"/>

me Cfifte Kervi Blaxene Device Marie: i za jedno ú ovo Tilo, uzeoje Dufcu Cfovicsju od Boga ftvorenu.

N. <hi rend="italic">Zaſctoje Sin Boxji Csovikom poſtao?</hi> U. Zato, da nas od griha, i od pakla odkupi, i danam po fvomu Nauku ú Nebo pút ukaxe, i nas fpafi.

N. <hi rend="italic">Tkoje tebe odkupio?</hi> U. Sin Boxji Ifukerft.

N. <hi rend="italic">Kakoteje Ifukerft odkupio?</hi> U. Mukuje podneſao, kerv prolio, i na Krixu umro zanaſce fpafenye.

N. <hi rend="italic">Koliko naravaa ima Ifukerſt?</hi> U. Ima dvi: Boxanftvenu, i Cfovicfiansku; tojeft: daje pravi Bog i pravi Cfovik.

N. <hi rend="italic">Jeli Ifukerft Muku podneſao i na Krixu umro polag Narave Boxanftvene?</hi> U. Nie, nego famo polag Narave Cfovicfianske; jer Boxanftvo nemore niſta od nikoga terpiti, niti umerti.

N. <hi rend="italic">Gdie ſada Ifukerſt?</hi> U. Ifukerſt polag Narave Boxanftvene jeft ú fvakomu miftu na nebu, i na zemlyi, kanoti Otac, i Duh ſveti: à polag Narave Cfovicfianske; tojeft: Tilo

<!-- 22. STRANICA -->

<pb n="22" facs="0023.jpg"/>

nyegovo, niè ú fvakom miftu, nego ú Nebu Obdefinu Otcza Nebeskoga vidyeniſm nacfinom, i ú Svetomu Oltarskomu Sakramentu nevidyeniſm nacfinom.

N. <hi rend="italic">Jeli višće Tila Ifukerftova ú višćeh Ostiah , nego ú jednoj?</hi> U. Nie nimalo višće zafctoboje ú fvakoj pofvetcennoj Oftii, i ú fvakoj mervici pravi, xivi, i cio Ifukerft.
N. <hi rend="italic">Sctoje ova Oftia prie; negoju Mišnik pofveti?</hi> U. Jeft pravi, i isti Kruh, kanoti i ú Kalexu Vino.

N. <hi rend="italic">Kadafe razlomi pofvetcena Oftia, razlomilise, i Tilo Ifukerftovo?</hi> U. Nerazlomi, nego fama prilika Kruha, â Tilo Ifukerftovo fve cilo oftane ú fvakomu dilku, illiti mervici.

N. <hi rend="italic">Jeli fve ono ú Oftii pod prilikom Kruha, fctoje u Kalexu pod prikrom Vina; to jeft: jeli i ú Oftii, i ú Kalexu xiv, i cio Ifukerft Bog, i Cfovik?</hi> U. Jeft, Zafctoboje ú pofvetcennoj Oftii xivo Tilo, dakle mora biti i Kerv, buduchi da Cfovicfiansko Tilo nemore xiviti brez Kervi. I niti Kervi

<!-- 23. STRANICA -->

<pb n="23" facs="0024.jpg"/>

Ifukerftove nie brez Tila, niti Tila brez Kervi.

N. <hi rend="italic">Sctoje ono, fcto fvitovni Lyudi na Pricfetcenyu od Mišnika primaju?</hi>

U. Jeft ú onaj Oftii pod famom prilikom Kruha fkriveno pravo, xivo, i iftinito Tilo, i Kerv Ifukerftova; to jeft: xivi i cio Ifukerft Bog, i Cfovik.

N. <hi rend="italic">Jeli ono Kerv Ifukerftova, fctofe lyudma piti daje po Pricfetcenyu?</hi> U. Nie niti Kerv, niti prilika Kervi Ifukerftove', nego priprofto, i nepofvetceno Vino, ali Voda, za probaviti lafniè S. Oftiu, i poprati ufta kômuje vzeti volya.

N. <hi rend="italic">Vidimoli ú Oftii pravo Tilo, i u Kalexu Kerv, illiti pravoga Ifukerfta?</hi> U. Nevidimo, nego ú Oftii vidimo priliku Kruha, â ú Kalexu priliku Vina, premda pod jednom, i drugom verftjom jeft fkriveno xivo Tilo, i Kerv, illiti Ifukerft, kojife niſctanemanye nemore ocfito viditi, nego virovati.

N.<hi rend="italic">Tkocſenas taki poſmert, i na fver

<!-- 24. STRANICA -->

<pb n="24" facs="0025.jpg"/>

hi fvita fuditi?</hi> U. Drugo Sobſtvo Priſvetoga Trojſtva; tojeft: Sin Boxji Ifukerft.

N. <hi rend="italic">Sctofe nam onda dati?</hi> U. Dobrim, i Virnim fvojim daticfe za placfu ú nebu uxivanye fvakoga dobra: â zlim, i nepokornim daticfe ú paklu muke vikovite.

N. <hi rend="italic">Pokojiſe naſtim more Kralyeſtvo Nebesko dobiti?</hi> U. Zapovidi Boxje pomlyivò obſlужujuſi; to jeft: zlaſe uklanyajuſi: â zadobrim naſto eſi.

N. <hi rend="italic">Moremolise' fami od ſebe griha cfuvati, i dobro dilovati?</hi> U. Nemoremo brez miloſti Boxje, i pomocí nyegove.

N. <hi rend="italic">Pocſemuſe more pakao zaſluxiti?</hi> U. Po fvakomu, premda jedinomu ſmertnomu grihu, ú kojemu akoſe dogodi ſovoga fvita priminuti, nemoreſe dika nebeſka dobiti. I zato grih jeft najveſe zlo, kojefe cfoviku na ovomu fvitu more dogoditi.

N. <hi rend="italic">Moremolise po ſmert griha, ali pakla oſloboditi?</hi> U. Nemoremo ni

<!-- 25. STRANICA -->

<pb n="25" facs="0026.jpg"/>

kada; jere po ſzmeri niſmo veſe napútu zato nemoremo niti dobra, niti zla cfiniti, niti Neba, niti

Pakla Zaſluxiti.

N. <hi rend="italic">Sfto mora Cfovik razuman znati, i virovati za dobiti ſpaſenye?</hi> U. Mora virovati fvo ono, fctofe darxi ú Viri Boxjoi, i fcto viruje, i ucſi Sveta Mati Cerkva Rimſka Apoſtolska.

</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="9" xml:id="DK1800-III-01-09">

<head><hi rend="italic">Ova pako mora, i Virovati, i znati; Navlaſtito:</hi></head>

<p>

1. Daje jedan Goſp. Bog ú Boxanſtvu, Stvoritely, i Ravnitely fvega fvita: â troji ú Sobſtvih: Otac, i Sin, i Duh Sveti.

2. Da drugo Sobſtvo Priſvetoga Trojſtva; to jeft: Sin Boxji ú priſciftoj Utrobi B. D. Marie, po Kripoſti Duha fvetoga jeft Cfovikom poſtao, i naſ na Krixu fvojom mukom, Kervjom, i ſmertjom odkupio.

3. Da fvakoga, ko i ú ſmertnomu grihu umre; hocfe Ifukerft ú Pakao odfuditi, da onde vikovicſnye muke podnoſi: â koji umre brez ſmert

<!-- 26. STRANICA -->

<pb n="26" facs="0027.jpg"/>

noga griha; nyega ú nebo, da z-Bogom vicſnye veſelye uxiva.

N. <hi rend="italic">Jeli Cfovik fcto viſće duxan znati, i fvoje mladye ucſiti?</hi> U. Jeft duxan znati, i razumiti fve ono, fctofe zdarxi ú Virovanyu Boxjemu, ú Otcfe naſcu, i zdravoj Marii, ú Defet zapovidih Boxjih, u pet Cerkvenih, ú fedam Sakramenti, i ú pravici Kerſtyanſzkoj.

N. <hi rend="italic">Zafctoje to fve Cfovik duxan znati, i razumiti?</hi> U. Zato; Jerbofe ú Virovanyu Boxjemu zdarxi ono, fcto ofobito moramo virovati: ú ocſenaſcu i zdravoj Marii ono, fctofe moremo od Boga uffati, i proſiti: ú Zapovidih Boxjih, i Cerkvenih ono, fcto moramo cfiniti, i od ſctafe moramo uklanyati, da ukaxemo Lyubav Bogu, i iſkernyemu naſcemu: u Sakramentih, kako moramo ſzvetinyu xivota dobiti, i ú nyojſe ukorenuti: ú Pravici Kerſtyanſkoj, kakoſe moremo zla uklanyati, i dobro cfiniti, akoſe xelimo ſpaſiti.

N. <hi rend="italic">Kojefu Dobrote, illiti Kripoſti naj

<!-- 27. STRANICA -->

<pb n="27" facs="0028.jpg"/>

veſcie, i najplemenitje.</hi> U. Jefu ove tri: Vira, Uffanye, i Lyubav, kojefe Boxanſtvene zato zovu,

jerbo za fvoj cily imaju famoga Boga.

N. *<hi rend="italic">Zafcto virujes fve ono, fctofe ù Virovanyu Boxjemu darxi, i fcto ucfi fveta Mati Cerква?</hi> U. Zato; Zafctoboje. Gofp. Bog rekao, i Svetoj Materi Cerкви objavio fvaka ona, koji fvaka zna, i jefst iftinit, i nemore nifcta drugo, nego iftinu recfi, jerje ifta iftina, i mudroft.*

N. *<hi rend="italic">Sctofe uffas, dacfeti Gofp. Bog dati?</hi> U. Uffamfe dachemi dati fvoju miloft, adrifcenye grihaa, i fpafenje, i fve ono, fctomi je potribito za dobiti fpafenye.*

N. *<hi rend="italic">Za fctofe ù Boga uffas, dacheti fve to dati?</hi> U. Zatofe uffam: jerboje Gofpodin Bog fvaka ova obechao, koji more fvaka dati, koja obecfa; jer je fvmoguch, i hocfe dati, jer je miloftivan, i Viran ù fvomu obecfanju: N. Zafcto Gofp. Boga lyubis, verhu fviuh ftvarih? U. Lyubim zato, jerboje Gofp. Bog ù febi najveche do*

<!-- 28. STRANICA -->

<pb n="28" facs="0029.jpg"/>

bro i ifta dobrota. I radi toga vridan fve moxne lyubavi, i pofctenya od fvake ftvari, verhu fviuh ftvarih.

N. *<hi rend="italic">Sctocfe recfi: lyubim Boga verhu Sviuh stvarih?</hi> U. Recfcfe: da volim fvako dobro izgubiti, i fvako zlo podniti; negofe Bogu zamiriti.*

N. *<hi rend="italic">Pocfemufe poznaje, da Cfovik pravò lyubi Boga?</hi> U. Po ovomu: ako virnò obsluxuje Zapovidi Boxje, i fvako zlo dobrovolynò terpi, i fvako dobro, febi moxno poradi Boga dragovolyno cfini.*

</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="10" xml:id="DK1800-III-01-10">

<head><hi rend="italic">Obchinska Izpovid.</hi></head>

<p>

<hi>I</hi>Zpovidamfze Bogu Svemoguchemu, Blaxenoi Marii vazda Divici, <persName key="PN30" ref="context.xml#PN30">Blaxenomu Mihovilu Arkangyelu</persName>, <persName key="PN12" ref="context.xml#PN12">Blaxenomu Ivanu Kerftitelyu</persName>, <persName key="PN13" ref="context.xml#PN13">Svetim Apofctolom Petru</persName>, i <persName key="PN14" ref="context.xml#PN14">Paulu</persName>, fvim Svetim, i Sveticam Boxjim, i tebi Otcfe duhovni jerlam veoma fagrifcio (la) fmifclyenyem, govorenem i cfinyenyem moi grih! moj grih! moj priveiki grih! Zato molim Blaxenu Mariu vazda Divicu, <persName key="PN30" ref="context.xml#PN30">Blaxenoga Mihovila Arkangyela</persName>, Bla

<!-- 29. STRANICA -->

<pb n="29" facs="0030.jpg"/>

xenoga <persName key="PN12" ref="context.xml#PN12">Ivana Kerftitelya</persName>, Svete Apofctole <persName key="PN13" ref="context.xml#PN13">Petra</persName>, i <persName key="PN14" ref="context.xml#PN14">Paula</persName>, fve Svete, i tebe Otcfe Duhovni, moliti fame Gofpodina Boga nafcega Amen.</p>

<p><hi rend="center; italic">Skrufcenye za grihe.

Skojimfe u pogibeli xivota najvecfi grifcnik more fpafiti akobife rad izpoviditi, á nejmajuchi Redovnika, ovakofe ù ferdcu pokaje, akobi nemogao ni govoriti.</hi></p>

<p>

<hi>A</hi>H Boxe moj, virujem ù te jedinoga Boga, i od tebe fvaka ona, kojame ucfi Sveta Mati Cerква Katolicfanska. Jerbofi ti fvaka znajucfi, i iftiniti Bog rekao, i objavio, koji nemores drugo; nego iftinu recfi. Uffamfe ù te, dachefmi po doftojanftvu lfukerftovu grihe oproftiti, tvoju miloft, i diku nebesku dati. Jerbofi ti obecfao, kojiñ fvmogucs, miloftivan, i viran ù tvojemu obecfanju. Lyubimte falfvim ferdcem, verhu fviuh ftvarih, jerbofi ti ù tebi ifta neprifexna Dobrota, i Vridnoft, vridan fvmoxne Lyubavi. I zato kajemfe iz pravoga ferdca za fve

<!-- 30. STRANICA -->

<pb n="30" facs="0031.jpg"/>

grihe moje, zato najvecfma: zafctobofam tebe pridragoga Boga uvridio (la) obechajem ftanovito na bolye xivota moga prominyenye, da chufe fpomochjom tvojom, nie famò fvakoga griha oftaviti; nego i od grifcnih pogibelih uklanyati, i ù prvoj priliki, ako ikako bude mogucfe, pravò izpoviditi, i doftojnu pokoru na ovomu fvitu ucfiniti. O Boxe moj fmilujmife, i oproftimi fve grihe moje. JESUS, Maria, Jofeph.

</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="11" xml:id="DK1800-III-01-11">

<head><hi rend="italic">Skrufcenye ù vechoj Pogibeli.</hi></head>

<p>

<hi>A</hi>H Boxe moj, kajemfe fpravim ferdcem za fve grihe moje, zato najvecfma, jerbofam tebe dobroga Boga uvridio (la) obecfajem ftanovito pobolfcanye fvega xivota moga, i ako mogucfe bude, ucfnitiefu doftojnu pokoru. Dakle fmilujmife! ô JESUS, Maria, Jofeph.</p>

<p><hi rend="center; italic">NB. Pazi dobro: lafnobife puko ù fili, i pogibili od ovoga skrufcenya, illiti pokajanya zaboravio, kojibi neimao obicfaj ovakofe cfefchè, á navlafito fvaku Vecfer

<!-- 31. STRANICA -->

<pb n="31" facs="0032.jpg"/>

pokajati. Zato dafè fmert ù grihu nedogodi, dobro je ovo napamet znati, i vifcfe putaa ponoviti.</hi>

</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="12" xml:id="DK1800-III-01-12">

<head><hi rend="italic">Nauk od lfpovidi.</hi></head>

<p>

<hi rend="italic">N. Sctoſe priſtoji cſiniti, daſe dobrò pripravis k-Iſpovidi?</hi> U. Najpervo priſtojiſe zaſaliti Goſpodinu Bogu za za ſve dare, â navlaſtito zato, da mie dao miſloſt od grihaſe izpoviditi, i pokoru ucſiniti.
<hi rend="italic">N. Kakoſe priſtoji zaſaliti, morebiti na Otcenaſce molechi?</hi> U. Nie, nego iz ſerdca uzdiſcucſi ſovimih ali priſlicſnimih riſmah.</p>

<p><hi>O</hi> Dobri Goſp. Boxe faluti uzdamem poniznò, za ſve tvoje darove, ſkojimſime od poſtanya moga obilato nadario, navlaſtito pako, falati zato, daſime doſada na pokoru miſloſtivo cſekao. Molim, dame joſc poſcekaſ, dokle doſtojnu pokoru za grihe moje ucſinim.

Drugo. <hi rend="italic">Priſtojiſe proſiti, ſvitloſt Duha ſvetoga daſe mogu od griha oſititi, ſovimi, ali ſpriſlicſnimih riſmah:</hi></p>

<!-- 32. STRANICA -->

<pb n="32" facs="0033.jpg"/>

<p><hi>O</hi> Miſloſtivi Goſpodine Boxe, Ti znaſ, â i ja poznajem ſlaboſt pameti moje, daſe brez tvoje pomoſci nemogu oſititi od grihah mojih, dakle pomozime, daſe mogu dobrò ſmiſliti za grihe moje, i od nyihſe pravò pokajati, jerſe xelim, i odlucujem tebi ugodno, â meni koriſtno izpoviditi.

Tretye. <hi rend="italic">Priſtojiſe promiſliti ſve grihe, to jeſt: miſcenyenye, govorenye, cſinyenye, i ſvoga poſla zapuſcenyenye. Od grihaſe pako najlaſnie cſovik oſititi more, ako protreſe Zapovidi Boxjeh, Cerkvene, i duxnoſti ſvoga derxanya, grihe glavne, tugye, i priſcete. Joſe k-tomu valya ocſitovati broj, i verſtu grihah, navlaſtito akofu ſmertni.</hi>

Cſetveto: <hi rend="italic">Valyaſe pokajati iz ſvega ſerdca za ſve grihe ſvoje, i na grihe merziti, zato najvecſma: jerboſmo pridragoga Boga uvidili, i toſe moxe ucſiniti ſovimih, ali ſpriſlicſnimih riſmah.</hi></p>

<p><hi>O</hi> Dragi Goſpodine Boxe! iz Lyubavi tvoje kajemſe ſaſvim ſerdcem mojim, najvechma zato: jerbo

<!-- 33. STRANICA -->

<pb n="33" facs="0034.jpg"/>

ſam naiveſce dobro, tebe pridobroga Boga uvidio (la) kogafam verhu ſviuh ſtvarih vazda duxan (na) lyubiti, i poſcetovati. Ah xaomie! daſe joſc bolyè nemogu kajati.

Peto: <hi rend="italic">Valyaſe obeſcati tverdnò, daſemo vas xivot na bolyè prominiti, i zbxiomſe pomochjom ſvakoga griha oſtaviti, i griſcni pogibelih uklanyati, i to ſovim naſcinom:</hi></p>

<p><hi>O</hi> Goſzpodine Boxe moj! obeſcajemti tverdnò, daſe ſpomocſjom tvojom hocſu ſvakoga griha oſtaviti, i vas moj xivot zaiſto pobolſcati. Volim ſmert, i ſvako zlo ovoga ſvita podniti; nego tebe od ſada znanò, i hotè uviditi. Poniznote molim! dajmi tvoju Svetu miſloſt, da odſe poſzvaki naſcin xivot moj na bolyè prominim.

N. <hi rend="italic">Kadaſe dobro K-Iſpovidi pripravis, ſcto onda cſiniſ?</hi> U. Idem poniznò prid Redovnika, i neſcekam, dokme poſcne on pitati, nego ſovim, ali z-drugim ſlicſnim naſcinòim velim:

Otcſe Duhovni, koji ſidite na Box

<!-- 34. STRANICA -->

<pb n="34" facs="0035.jpg"/>

jemu miſtu, proſimvas dajtemi Sveti Blagoſlov, da mogu ſve moje grihe pravednò izpoviditi, i za nyeſe doſtojnò pokajati: iſpovidio (la) ſamſe... Pokoruſam izverſcio (la) i od onoga vrimena tuximſe, daſam dobroga Boga moga zgrifſih mojih uvidio (la) protiva pervoj Zapovidi.... Drugoj.... Ali kòmuje volya, ovako: ſmiſcenyenjem... govorenjem... Cſinyenjem... Zapuſcenyem....

N. <hi rend="italic">Kada ſve ocſitujes ſcto onda cſiniſ?</hi> U. Onda akome Izpovidnik vecſe niſceta nepita iz ſerdca bogolyubnò ovako, reſcem:

Otcſe Duhovni jaſe vecſe ú drugomu za ſada nemogu ſpoznati; nego za ove, i za ſve druge znane, i neznanè grihe moje, i uſluxbi Boxjoj nepomlye kajemſe poniznò (ovde udariſe ú Perſa) i veomami je xao za ſve male, i velike grihe moje, najviſcje zato: ſctofam neprocinyenu dobrotu Boxju toliko putaa tako ruxnò, i gerdobnò uvidio (la) obe

<!-- 35. STRANICA -->

<pb n="35" facs="0036.jpg"/>

cſujem iſtinito, i temelyito pobolſcanye ſvega xivota moga, daſuſe ſpomocſjom Boxjom od ſvakoga griha cſuvati, i griſcniſh prigodah uklanyati. Otcſe Duhovni, molim vas poniznò, dajtemi koriſtnu Pokoru, i odrſcenyenye grihah.

Za ovim pako pripravlyajſe na ſveto Priſcſcenyenye da vridnò, i doſtojnò primicſe xivo Tilo, i Kerv pridragoga Iſukerſta pod Kruſcnom prilikom ſakrivena.

</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="13" xml:id="DK1800-III-01-13">

<head><hi rend="italic">Opomena od Priſcſcenyenya.</hi></head>

<p>

1. Kojiſe nahodi ú ſmertnomu grihu, duxanſeje cſiſtò izpoviditi.
2. Mora biti od po noſci nataſce (oſim boleſnika ú pogibii xivota) i doſtojnò k-Angyeoſkomu Stolu priſtupiti.

3. Promiſcelyati, tkoje, kòga hocſe primiti, ú ſerdcu probuditi Viru, Uffanye, i Lyubav Boxju, ponoviti ſkruſcenyenye od griha, i obeſcanye bolyega ú napridak xivota. Pak duboko ú ſerdcu imati ponixenſtvo, miſlecſi od ſvoje nevridnoſti, illiti

<!-- 36. STRANICA -->

<pb n="36" facs="0037.jpg"/>

nedoſtojanſtva; zatim priklonitò, i ulyudnò uſtaa otvoriti, na donyu uſnicu jexik namiſtiti, i pametnò probaviti: â popranyeje na volyu uzeti.

</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="14" xml:id="DK1800-III-01-14">

<head><hi rend="italic">U Jutro uſtajucs.</hi></head>

<p>

<hi rend="center">U Ime Otca, i Sina, i Duha Svetoga. Amen.</hi>
<hi>U</hi> Ime Gospodina našega Ifukerfta gorife uftajem, kojimeje svojom pridragom kervjom odkupio, on nekame blagofovi, ravna, i u xivot Vicfnyi uvede. Amen.
</p>
</div3>

<div3 type="subchapter" n="15" xml:id="DK1800-III-01-15">
<head><hi rend="italic">Kadafe opravlyas.</hi></head>
<p>
<hi>A</hi>H Gospodine Boxe! Kad ja sovom fvitovnom opravom grifcno tilo moje opravlyam; ti miloftivo opravi Dufcu moju s-milofcfom tvojom, i pomozime, da od fada tebi povolyniè, i Svetim tvojim prilicfniè xivem. Amen.
</p>
</div3>

<div3 type="subchapter" n="16" xml:id="DK1800-III-01-16">
<head><hi rend="italic"></hi>Zatim kleknufci.</head>
<p>
<hi>O</hi>Svemoguchi Vikovicfnyi Gospodine Boxe! Otcfe moj Nebeski, Stvoritelyu fvita, i fvega dobra Pocfeticfe, i Darovnicfe lyublyeni! kojega ovde i u fvakomu miftu pri
<!-- 37. STRANICA -->
<pb n="37" facs="0038.jpg"/>
bivajuchega iftinito poznajem, i ftanovito virujem. Jatifè ponizno klanyam Boxe moj! falati, daime ftvorio, odkupio, i Svetim Kerftom pofvetio, i s-mnogimih darih od poflanya mojega blagodarno nadario. Navlaftito pako, da me ovu noch od nagle fmerti, i druge nefricfe miloferdno obcfuavo. Virujem u te! uffamfe u te! i lyubimte! fafvim ferdcem mojim, verhu fviuh ftvarih. Ah digni k-tebi prislabo ferdce moje! profvitli razum, i pamet moju, dame putt, i kerv neoblada, dame himbeni fvit, i kratka slava nyegova neprivari, i dame duh pakleni pod svoju oblaft nedobie, nego kojifimi dao pocfetak ovoga danka frichno docfekati; time takogyer ftvojom ofobitom kripofliom dan danafcfnyi, i u napridak tako cfuvaj, i ravnaj; dafe na nikakov grih nepriatelyu momu nedam navefti. Zato prikazujemti fve moje danafcfnye mifcfenye, govorenje, cfinyenye, i podnofenye, fve fufcfeno,
<!-- 38. STRANICA -->
<pb n="38" facs="0039.jpg"/>
i ujedinyeno s-vridnofliom Ifukerfta, i B. D. Marie. Jerboti xelim vridno, i doftojno sluxiti, i u fvevu tvoju fvetu Volyu izpuniti, iskernyemu momu na radoft biti, i doftojnu pokoru za grihe moje ucfiniti, i fve danas moxno profcfenye za me, i za Dufce u miftu od ocifcfenya zadobiti.
</p>
</div3>

<div3 type="subchapter" n="17" xml:id="DK1800-III-01-17">
<head><hi rend="italic">Otcfe nafc, Zdrava Maria, i Virovanye.</hi></head>
<p>
<hi>O</hi>Ifufe fpafitelyu moj propeti, u prifvete tvoje Rane priporucfam fve moje danafcfnye posle, trude, i brige, da pacfe fvako Dufce, i tila ganutye, nekafe na tvoju vecsju falu pocfne, i dofpie, i neka bude ftanovito slamenye, date fafvim ferdcem lyubim i da mislim Tebi ugodno, a slugam tvojim prilicfno cfak do fverhe xiviti, i za nyima k-tebi u diku nebesku dojtì, gdite mnogo izverfniè xelim faliti, dicfiti, i lyubiti na fve vike. Amen.
</p>
</div3>

<div3 type="subchapter" n="18" xml:id="DK1800-III-01-18">
<head><hi rend="italic">Molitva, kojafe u fvako vrime priftoji.</hi></head>
<p>
<hi>O</hi>Gofpojo moja Sveta Mario, priodicfena Majko Boxja! u tvoju
<!-- 39. STRANICA -->
<pb n="39" facs="0040.jpg"/>
blagofovlyenu Viru, i ofobitu obranu, i u nidra miloferdya tvoga danas, i fvaki dan, i na cfafu od fmerti moje Dufli, i Tilo moje priporucfam, fve uffanye i vefelye moje, fve nevolye, i tegote moje, xivot, i fverhu xivota moga tebi u ruke dajem, dafe po tvojoj Svetoj molbi, i doftojanftvu ravnaju, i razredyuju fva moja mifcfyeny, govorenja, i cfinyenya polak tvoje, i tvojega Sinka volye. Amen.
Angyele Boxji, Cfuvaru moj nebefzki, komufam ja priporucfen (na) Time danas profvitli, cfuvaj, ravnaj, i vladaj. Amen.

Blagofovionas Svemoguchi Gospodin Bog Otac, i Sin, i Duh Sveti. Amen. I Virnih Dufce po miloferdyu Boxjemu, da pocfinu u miru. Amen.
</p>
</div3>

<div3 type="subchapter" n="19" xml:id="DK1800-III-01-19">
<head><hi rend="italic">Na Pocfelu Posla.</hi></head>
<p>
<hi>G</hi>Ofpodine Boxe moj, jati prikazujem ovi moj trud, na falu, i diku tvoju, budi tvoja fveta Volya. Timi daj tvoj Sveti blagofov. U
<!-- 40. STRANICA -->
<pb n="40" facs="0041.jpg"/>

ime Otca, i fina, i Duha fvetoga. Amen.

</p>
</div3>

<div3 type="subchapter" n="20" xml:id="DK1800-III-01-20">
<head><hi rend="italic">Na dolpitku Posla.</hi></head>
<p>
<hi>D</hi>Ika budi Otcu, i Sinu, i Duhu Svetomu, kakoje bila ú pocfellu, tako i řada, i vazda, na fve vike vikov. Amen.
</p>
</div3>

<div3 type="subchapter" n="21" xml:id="DK1800-III-01-21">
<head><hi rend="italic">Kada zvoni na Pozdravlyenye.</hi></head>
<p>
I.
<hi>A</hi>Ngyeo Gofpodnyi navifti Marii, i zacfe po Duhu Svetomu.
<hi rend="center; italic">Zdrava Maria.</hi>
2. Evo Sluxbenica Gofpodina, budi meni po ricfi tvojoj.
<hi rend="center; italic">Zdrava Maria.</hi>
3. I rics put uclinyena jeřt, i pribivah u nas.
<hi rend="center; italic">Zdrava Maria.</hi></p>
<p><hi>M</hi>Iloft tvoju, molimote Gofpodine, ú pameti nařce ulii, neka mi, koji po Angyeoskomu naviftcenyu Ifukerřta Sina tvoga uputchenye poznařmo; po mucu, i Krixu nyegovu na uskerřnutya slavu priřređeni budemo. Po iftomu Ifuker
<!-- 41. STRANICA -->
<pb n="41" facs="0042.jpg"/>
řtu Gofpodinu nařcemu. Amen.
I Virnih Duřce po miloferdju Boxjemu da pocřinu u miru. Amen.
</p>
</div3>

<div3 type="subchapter" n="22" xml:id="DK1800-III-01-22">
<head><hi rend="italic">Blagořov prid Iedyekom.</hi></head>
<p>
<hi>G</hi>Ořpodine Boxe! blagořovi nas, i ove tvoje dare, koje xelimo uzeti, i gricřno tilo nařce na sluxbu tvoju okripiti.
<hi rend="center; italic">Otcfe nacs.</hi>
U Ime Otca, & c.
</p>
</div3>

<div3 type="subchapter" n="23" xml:id="DK1800-III-01-23">
<head><hi rend="italic">Za falenye po Jedyeku.</hi></head>
<p>
<hi>F</hi>Alimoti G. Boxe za ove, iza fve darove tvoje. Profimote, dajnam tvoju milořt, da ovako okriplyeni tebi vazda zafalni budemo, i tebe nigda neuvridimo. Otcfe nařc.
I Virnih Duřce po miloferdyu Bosjemu da pocřinu umiru. Amen.
</p>
</div3>

<div3 type="subchapter" n="24" xml:id="DK1800-III-01-24">
<head><hi rend="italic">Dilovanye od Vire ú Boga.</hi></head>
<p>
<hi>O</hi>Priřveto, i nerazdilyeno Trojřtvo! virujem ú te jednoga ú Boxanřtvu, â trojega ú Sobřtvih Boga Otca, i Sina, i Duha Svetoga. Virujem takogyer, da drugo Sobřtvo, illiti Sin, jeřt Cřovikom pořtao, i nas na Krixu odkupio, koji
<!-- 42. STRANICA -->
<pb n="42" facs="0043.jpg"/>
cře na řzudu řvomu řvim Virnim dati vicřnye Blaxenřtvo, â gricřnikom, i nepokornikom muke paklene. Virujem verhu toga řvaka ona, kojame uclí Sveta Mati Cerkva kotolicřřnska, i ovo Virujem zato: zactobofi ti řvaka znajućs, mudar, i iřtiniti Bog tako ocřitovao, i virovati zapovidio, koji nemores niřta drugo; nego iřtinu govoriti; jerř iřta, cřiřta, i vikovita iřtina. Dakle pridragi Boxe! ú mnoxi, i okripi ovu moju Viru, dati mogu ú nyoi pravicřnò sluxiti, i iřcřnò řovoga řvita putovati. Amen.
</p>
</div3>

<div3 type="subchapter" n="25" xml:id="DK1800-III-01-25">
<head><hi rend="italic">Dilovanye od Uřřanya ú Boga.</hi></head>
<p>
<hi>M</hi>Ilořtvi Gofpodine Boxe moj! jaře ú te pritemelyito uřřam, dacřeřcmi po vridnořti, i dořtojanřtvu Muke Ifukerřtove, i po mojih dobrih dilih řpomocřřjom tvojom uclinyenih, vře moje grihe oprořtiti, i verhu toga tvoju milořt, i pomoc miloferdnò dati, daiře mogu lařniè uklanyati, i uřřvemu tvoju řvetu volyu izpuniti. I ovoře uřřam zato: zacto

<!-- 43. STRANICA -->
<pb n="43" facs="0044.jpg"/>
boli Ti obetefao, koji fvaka mores dati, koja obecfasc; jerfi fvmogucs, i hocfesc dati, jerfi miloftivan,
i viran ú tvomu obecfanyu. Dakle pridobri Boxe! objacfi, i probudi ovo Uffanye moje, dafce ovo uffajucs, i tebi vimò sluxecs mogu na vike fpafiti.
Amen.

</p>
</div3>

<div3 type="subchapter" n="26" xml:id="DK1800-III-01-26">
<head><hi rend="italic">Dilovanye od Lyubavi Bosje.</hi></head>
<p>
<hi>O</hi> Boxe moj, i fve dobro moje! lyubimte iz fvega ferdca, dufce, i kripofiti moje, zato
najvecfma: zafctobofi ti ú tebi najvecfsc dobro, i jefi vridan fvake lyubavi, i pofctenya od fvake fivari, verhu fviuh fivarih. Ah veomafsc kajem,
dafam Tebe pridobroga Boga uvridio (la) volim hilyadu pútaa umerti, i fvako zlo podniti; nego tebe odfele fnajmanyim grihom znanò, i hottè
uvriditi. Hochufe fpomocsjom tvojom pomlyivò brinuti, vazda tebi ugoditi, i doftojnu lyubav ukazati. Uxexi ú meni ogany tvoje lyubavi. Amen.

</p>
</div3>

<!-- 44. STRANICA -->
<pb n="44" facs="0045.jpg"/>
<div3 type="subchapter" n="27" xml:id="DK1800-III-01-27">
<head><hi rend="italic">Opomena.</hi></head>
<p>
Ova tri dilovanya vellefu Koriftna onomu, koji ô nyima fvaki dan naftoj: Dúg pako, illiti zavezanye
ova dilovanya ucfiniti (kako S. Naucfitefyi govore) jefc veliko, naulaftito.
<hi rend="italic">Najpervò:</hi> Dok Cfovik dogye na vrime od razuma.
<hi rend="italic">Drugò:</hi> Najmanyè jedan pút fvaku godinu.
<hi rend="italic">Tretyè:</hi> Kada Cfovik razuman hocfe, koji Sveti Sakramenat primiti, â ú
fmertnomfsc grihu nahodi.
<hi rend="italic">Cfetvertò</hi> ú napafci protiva Viri, duxan jè ponoviti dilovanye od vire; protiva
uffanyu: dilovanye od uffanya; protiva lyubavi: dilovanye od lyubavi.
<hi rend="italic">Peto:</hi> Na skradnyoj uri fvoga xivota: da pacfe i ú fvakoj pogibeli xivota,
navlaftito, akofe ú fmertnomu grihu cfuti.

Kakobi pako to onda ucfinio, ako nebi ú fvojemu zdravju obicfajan bio ova Sveta dilovanya vifcjc
púta ponoviti?
</p>
</div3>

<!-- 45. STRANICA -->
<pb n="45" facs="0046.jpg"/>
<div3 type="subchapter" n="28" xml:id="DK1800-III-01-28">
<head><hi rend="italic">Dilovanye od klanyanya Bogu.</hi></head>
<p>
<hi>O</hi> Privelik, i Svemogucfi Gofpodine Boxe! tebi fca ja prid Obrazom Velicfanftva tvoga
poniznò klanyam, i molimte za prifveto ime tvoje fmlujmifsc fada, i vazda, i udfilimi toliko blagofova tvoga; kolikomie potribito na tvoju sluxbu, i
na fpafenye Dufce moje. Amen.

</p>
</div3>

<div3 type="subchapter" n="29" xml:id="DK1800-III-01-29">
<head><hi rend="italic">Dilovanye od Zafalenya Bogu.</hi></head>
<p>
<hi>A</hi>H Boxe moj, i fve dobro moje falimti ponizno za fve Svete darove, i milofti tvoje, s-
kojimfime od pofjanya moga brez fvakoga doftojanftva moga, po famoj neizrecfenoj dobroti tvojoj na Dufci; i na tilu miloferdnò nakitio, i narefio.
Priporucfujemfsc i ú napridak ú tvoju fvetu miloft, dame ocufvas od fvakoga zla, navlaftito pako od fmertnoga griha. I molimte, pomozime, dati
mogu ú fvcmu xivotu momu doftojnò zafalyen, i fpoznan biti.

</p>
</div3>

<div3 type="subchapter" n="30" xml:id="DK1800-III-01-30">
<head><hi rend="italic">Dilovanye od dobre Odluke.</hi></head>
<p>
<hi>P</hi>Ridobroftivi Boxe moj! jati prikazujem danas, i fvaki dan fve
<!-- 46. STRANICA -->
<pb n="46" facs="0047.jpg"/>
moje
mifclenye, govorenye, cfinyenye, i terplyenye, vazda slucfeno, i ujedinyeno fodlukom, mukom, i
doftojanftvom pridragoga Sinka tvoga Ifukerfta, Blaxene Divice Marie, i fviuh Svetih tvojih. Tebi, i nyima na falu, diku, i pofctenye, â meni, i
Dufcam ú miftu od ocifctenya na vikovito fpafenye. Amen.

</p>
</div3>

Majko Ifukerftova,
Majko Boxanftvene milofti,
Majko Pribiftra,
Majko Priciftra,
Majko Neoskvernyena,
Majko Nepotlacfena,
Majko Lyubezniva,
Majko Cfudna,
Majko Stvoritelya,
Majko Spafitelya,
Divico Primudra,
Divico Poftovana,
Divico Pripovidana,
Divico Moguchna,
Divico Miloftiva,
Divico Virna,
Ogledalo Praude,
Priftolye Mudrofti,
[na ravnoj crti uz desnu marginu je okomiti tekst]: Moli Boga za nas.

<!-- 50. STRANICA -->
<pb n="50" facs="0051.jpg"/>

Uzrocfe nafce Radofti,
Sude Duhovni,Sude Poftovani,
Sude velika Bogolyubftva,
Ruxico zlamenita,
Turne Davidov,
Turne Bilokoftni,
Kucfo Zlatna,
Korablyo Mira,
Vrata Nebeska,
Zvizdo Jutarnya,
Zdravje Nemocfnikah,
Utifcenyje Xaloftnih,
Pomocfnico Kerftiánska,
Kralyico Angyeoska,
Kralyico Patriarkah,
Kralyico Prorokah,
Kralyico Apofctolah,
Kralyico Mucfenikah,
Kralyico Ifpovidnikah,
Kralyico Divicah,
Kralyico Sviuh Svetih.
Jagancfe Boxii, koji odnimas grihe Svita, oproftinam Gofpodine.
Jagancfe Boxji, koji odnimas grihe Svita uslifci nas Gofpodine,
<!-- 51. STRANICA -->
<pb n="51" facs="0052.jpg"/>
Jagancfe Bosji, koji odnimas grihe Svita, pomilujnas.</p>

<p><hi rend="center">
Ifukerfte cfui nas,
Ifukerfte uslifci nas,
Gofpodine pomiluj,
Ifukerfte pomiluj,
Ifukerfte Pomiluj,
Gofpodine Pomiluj.
</hi>
</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="2" xml:id="DK1800-III-02-02">

<head>Otcfe nafc, Zdrava Maria.</head>

<p>

<hi>P</hi>Od tvojuje Obranu uticfemo Sveta Bogorodico, od Nafcife molitvicah neoglufci ú potribah nafcih, nego od fviuh pogibelyah oslobodinas vazda Divico slavna, i blagoslovlyena, Golpojo nafca, Medjugovornico nafca, odvitnico nafca, s-tvojim Sinom nas pomiri, tvomu Sinu nas priporucfi, tvomu Sinu nas prikaxi.</p>

<p><hi rend="center">
?. Moline za nas Sveta Bogorodico.
<hi rend="italic">?. Da doftojni budemo obecfanya Ifekerftova.</hi>
</hi>
</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="3" xml:id="DK1800-III-02-03">

<head>Pomolimofe.</head>

<p>

<hi>M</hi>Iloft tvoju, molimote Gospodine, ú Pameti nafce ulij, nekami koji po Angyeoskomu navifcenyu

<!-- 52. STRANICA -->

<pb n="52" facs="0053.jpg"/>

Ifukerfta Sina tvoga uputyenye poznafmo; po mucu nyegovoj, i Krixu na uskerfnutya slavu budemo privedeni, po iftomu Ifukerftu Gospodinu nafcemu. Amen.</p>

<p><hi rend="center">

?. Moli za nas <persName key="PN26" ref="context.xml#PN26">Sveti Jozipe</persName>, <hi rend="italic">?. Da doftojni budemo obecfanja Ifukerftova.</hi>

</hi>

</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="4" xml:id="DK1800-III-02-04">

<head>Pomolimofe.</head>

<p>

<hi>P</hi>Rifvete Rodice tvoje Zaruchnika, molimo, Gospodine z-doftojanftvom, dafce pomoxemo, i fcto nafca moxnoftnie vridna; nyegovimi profenyamih nekafe nami daruje po Ifukerftu Gospodinu nafcemu. Amen.

</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="5" xml:id="DK1800-III-02-05">

<head>Malitva k-Blafenj D. Marii.</head>

<p>

<hi>Z</hi>Drava Kralyico! Majko od miloferdya, xivot, slatkofti, i uffanye nafce zdravo! k-tebi vicfemo iztirani Sinci Eve, k-tebi uzdfcemo, cvilechi, i placfuchi ú ovoj dolini od fuzah. Daj dakle Odvidnico nafca, one tvoje miloferdne Ocfi na nas okreni, i Ifufa Blagofovlyenoga, Ploda od Utrobe tvoje nami za ovim progonom ukaxi. O miloftiva!

ó

<!-- 53. STRANICA -->

<pb n="53" facs="0054.jpg"/>

Bogolyubna! ó slatka Divico Mario! Amen.</p>

<p><hi rend="center">

?. Molife za nas Sveta Bogorodico.

<hi rend="italic">?. Da doftojni budemo obecfanya Ifekerftova.</hi>

</hi>

</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="6" xml:id="DK1800-III-02-06">

<head>Pomolimofe.</head>

<p>

<hi>S</hi>Vemogucfi vikovicfnyi Boxe! kojifi slavne Divice Majke Marie Tilo, i Dufcu (da doftojno Sinka tvoga pribivalifctie poftane) po Duha Svetoga dílovanyu pripravio; dopuftinam: da po kojefe ufpmenutyu vefelim; po bogolyubnojfe nyezinoj molitvi od fvakdanyega zla, i fmerti vikovite oslobodimo. Po iftomu Ifukerftu Gospodinu nafcemu, Amen.</p>

<p><hi rend="center; italic">Pazi dobro: Letanie Lauretanske mogufe, i ovako primetnucfi pivati:</hi></p>

<p><hi rend="center">

Sveta Mario lipi Lilium,
Sveta Bogorodico a Draga ruxico.
Tifi fama vridna Bogorodica,
Ti nam vazda budi fvim pomochnica.

<!-- 54. STRANICA -->

<pb n="54" facs="0055.jpg"/>

I tako po fviuh Litaniah.
Maria Mati Milofti,
Mati od Miloferdnofti,
Od nepriatelya brani nas,
I na cfas fmerti primi nas.
Ifufe Tebi budi slava,
Kojifi rodyen od Divice,
Z-Otcem i Duhom Prifvetim,
Na fve vike vikaa Amen.
Priè, ali posliè Blagofova.
Ifufe neoftavi nas,
Nego blagofovi nas,
I na ftan fprovodi nas,

Gdi od zla obrani nas,
K-Tebi ú nebo primi nas,
I ondi naftani nas.
</hi>
</p>

</div3>

</div2>

<div2 type="chapter" n="3" xml:id="DK1800-III-03">
<head><hi>NACSIN</hi><lb/>
 POSLUXITI k-S. MISSI
 </head>

 <div3 type="subchapter" n="1" xml:id="DK1800-III-03-01">
 <head></head>
 <p>
 <hi rend="italic">Kad Knyigu na Otar metnes; onda na livo klekavfci, prikerftife z-Mifnikom ovako.</hi>
 <hi>I</hi>N Nomine Patris, & Fili, & Spiritus Sancti, Amen.
 <hi rend="center; italic">Prikerftife.</hi>
 Sacerdos. <hi rend="italic">Introibo ad Altare DEI.</hi>
 <!-- 55. STRANICA -->
 <pb n="55" facs="0056.jpg"/>
 <hi rend="italic">Minifter.</hi> Ad Deum, qui laetificat juventutem meam.
 S. <hi rend="italic">Judica me Deus... doloso crue me.</hi>
 M. Quia tu es Deus fortitudo mea. quare me repulisti, & quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?
 S. <hi rend="italic">Emitte lucem tuam... tabernacula tua.</hi>
 M. Et introibo ad Altare Dei: ad Deum, qui laetificat juventutem meam.
 S. <hi rend="italic">Confitebor tibi... conturbas me.</hi>
 M. Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi, salutare vultus mei, & Deus meus.
 S. <hi rend="italic">Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.</hi>
 M. Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in saecula saeculorum. Amen.
 S. <hi rend="italic">Introibo ad Altare Dei.</hi>
 M. Ad Deum, qui letificat juventutem meam.
 S. <hi rend="italic">Adjutorium nostrum in nomine Domini.</hi>
 <hi rend="center; italic">Prikerftife.</hi>
 M. Qui fecit coelum, & terram.
 <!-- 56. STRANICA -->
 <pb n="56" facs="0057.jpg"/>
 S. <hi rend="italic">Confiteor Deo... Deum nostrum.</hi>
 M. Misereatur tui omnipotens Deus, & dimissis peccatis tuis perducatur te ad vitam aeternam.
 S. <hi rend="italic">Amen.</hi>
 <hi rend="center; italic">Glavu nagnuvfci.</hi>
 M. Confiteor Deo omnipotenti, Beatae Mariae semper Virgini, Beato <persName key="PN30" ref="context.xml#PN30">Michaëli Archangelo</persName>, Beato Joanni Baptista, <persName key="PN13" ref="context.xml#PN13">Sanctis
 Apostolis Petro</persName>, & <persName key="PN14" ref="context.xml#PN14">Paulo</persName>, omnibus Sanctis, & Tibi Pater,
 quia peccavi nimis cogitatione, verbis, & opere: mea culpa! mea maxima culpa! ideo precor Beatam Mariam semper Virginem,
 Beatum <persName key="PN30" ref="context.xml#PN30">Michaëlem Archangelum</persName>, Beatum Joannem Baptistam, <persName
 key="PN13" ref="context.xml#PN13">Sanctos Apostolos Petrum</persName>, <persName key="PN14"
 ref="context.xml#PN14">Paulum</persName>, omnes Sanctos, & te Pater orare pro me ad Dominum Deum nostrum.
 S. <hi rend="italic">Misereatur vestri... ad vitam aeterna.</hi>
 M. Amen.
 S. <hi rend="italic">Indulgentiam... misericors Dominus.</hi>
 M. Amen.
 S. <hi rend="italic">Deus tu conversus vivificabis nos.</hi>
 M. Et plebs tua laetabitur in Te.
 <!-- 57. STRANICA -->
 <pb n="57" facs="0058.jpg"/>
 S. <hi rend="italic">Ostende nobis Domine misericors diam tuam.</hi>
 M. Et salutare tuum da nobis.
 S. <hi rend="italic">Domine exaudi orationem meam.</hi>
 M. Et clamor meus ad te veniat.
 S. <hi rend="italic">Dominus vobiscum.</hi>
 M. Et cum Spiritu tuo.
 S. <hi rend="italic">Kyrie eleison,</hi> M. Kyrie eleison.
 S. <hi rend="italic">Kyrie eleison,</hi> M. Christe eleison.
 S. <hi rend="italic">Christe eleison,</hi> M. Christe eleison.
 S. <hi rend="italic">Kyrie eleison,</hi> M. Kyrie eleison.
 S. <hi rend="italic">Kyrie eleison.</hi>
 S. <hi rend="italic">Dominus vobiscum.</hi>
 </p>
 </div3>
 </div2>
</div>

M. Et cum Spiritu tuo.
 <hi rend="italic">Na fverhi Molitve odgovori..</hi> Amen.
 <hi rend="italic">Na fverhi Epistole odgovori.</hi> Deo gratias.
 NB. <hi rend="italic">Ovde pazi: kada Mišnik odfupi od Knyige, takuju prinefi akoje vecfe rekao: Dominus
 vobiscum. Akoli pako nie, tako na mištu klecfi.</hi>
 S. <hi rend="italic">Dominus vobiscum.</hi>
 M. Et cum Spiritu tuo.
 S. <hi rend="italic">Initium. Ali fequentia Sancti Ev.</hi>
 M. Prikerftife: Gloria tibi Domine.
 <hi rend="italic">Na fverhi Evangelia odgovori:</hi>
 Laus tibi Christe. Klekni.
 <!-- 58. STRANICA -->
 <pb n="58" facs="0059.jpg"/>
 S. <hi rend="italic">Dominus vobiscum.</hi>
 M. Et cum spiritu tuo.
 <hi rend="italic">Na odkrivanye Kalexa, vino i vodu podaj, pako na ruke vodu ulii.</hi>
 S. <hi rend="italic">Orate Fratres.</hi>
 M. Klekavfci, i glavu nagnuvfci reci: Sufcipiat Dominus Sacrificium de manibus tuis ad laudem, &
 gloriam Nominis fui, ad utilitatem quoque noftram, totiusque Ecclefiae fuae fanctae.
 S. <hi rend="italic">Per omnia Saecula Saeculorum.</hi>
 M. Amen.
 S. <hi rend="italic">Dominus vobiscum.</hi>
 M. Et cum Spiritu tuo.
 S. <hi rend="italic">Surfum corda.</hi>
 M. Habemus ad Dominum.
 S. <hi rend="italic">Gratias agamus Domino Deo noftro.</hi>
 M. Dignum & iuftum eft.
 <hi rend="italic">Na Sanctus tri púta pozvoni, na prikrixenye jedan pút, i na fvako podizanye jedan pút
 pozvoni. Kafulu derxecfi.</hi>
 Na Nobis quoque peccatoribus, malo odfupi.
 S. <hi rend="italic">Per omnia faecula faeculorum.</hi>
 M. Amen.
 <!-- 59. STRANICA -->
 <pb n="59" facs="0060.jpg"/>
 S. <hi rend="italic">Et ne nos inducas in tentationem.</hi>
 M. Sed liberanos à malo.
 S. <hi rend="italic">Per omnia faecula faeculorum.</hi>
 M. Amen.
 S. <hi rend="italic">Pax Domini fit femper vobiscum.</hi>
 M. Et cum Spiritu tuo.
 <hi rend="italic">Kadafe Mišnik pricfefti, podajmu vino. Akocfefc pako tko drugi pricfeftiti, tako klekavfci
 reci:</hi> Confiteor Deo, & c.
 S. <hi rend="italic">Dominus vobiscum.</hi>
 M. Et cum Spiritu tuo.
 S. <hi rend="italic">Per omnia faecula faeculorum.</hi>
 M. Amen.
 Na lte mišfa eft. Ali, na Benedicamus Domino. Odgovori. Amen.
 Na blagofov klekni.
 S. <hi rend="italic">Benedicat vos... Spiritus Sanctus.</hi>
 <hi rend="center; italic">Prekerftife.</hi>
 M. Odgovori. Amen. Gori uftani.
 S. <hi rend="italic">Initium Sancti Evangelii. ali Sequentia Sancti Evangelii.</hi>
 <hi rend="italic">M. Gloria tibi Domine.
 Prikerfti cfelo, ufta, i perfa.
 Na fverhi:</hi> Deo gratias.
 </p>
 </div3>
 </div2>
 <!-- 60. STRANICA -->
 <pb n="60" facs="0061.jpg"/>
 <div2 type="chapter" n="4" xml:id="DK1800-III-04">
 <head><hi>NACSIN BROITI.</hi><lb>
 Pervi Broj Harapski, fadafe zove,<lb>
 Diacski: à drugi je Rimski.
 </head>
 <div3 type="subchapter" n="1" xml:id="DK1800-III-04-01">
 <head></head>

```

<p>
    <table>
    <row>
    <cell>Jedan. 1. I.</cell>
    <cell>Petd. i dev. 59. LIX.</cell>

</row>

    <row>
    <cell>Dva. 2. II</cell>
    <cell>Sceftd. 60. LX.</cell>

</row>

    <row>
    <cell>Tri. 3. III.</cell>
    <cell>Scertd. i dev. 69. LXIX.</cell>

</row>

    <row>
    <cell>Cfetiri. 4. IV.</cell>
    <cell>Sedamdef. 70. LXX.</cell>

</row>

    <row>
    <cell>Pet. 5. V.</cell>
    <cell>Ofamdef. 80. LXXX.</cell>

</row>

    <row>
    <cell>Sceft. 6. VI.</cell>
    <cell>Devetd. 90. XC.</cell>

</row>

    <row>
    <cell>Sedam. 7. VII.</cell>
    <cell>Devet. i dev. 99. XCIX</cell>

</row>

    <row>
    <cell>Ofam. 8. VIII.</cell>
    <cell>Stotina. 100. C.</cell>

</row>

    <row>
    <cell>Devet. 9. IX.</cell>
    <cell>Sto. i jed. 101. CI.</cell>

</row>

    <row>
    <cell>Defet. 10. X.</cell>
    <cell>Sto. i defet. 110. CX.</cell>

</row>

    <row>
    <cell>Jedanaift. 11. XI.</cell>
    <cell>Dvifto 200 CC.</cell>

</row>

    <row>
    <cell>Dvanaift. 12. XII.</cell>

```

<cell>Trifto 300 CCC.</cell>
</row>
<row>
<cell>Trinaift. 13. XIII.</cell>
<cell>Cfet fto 400 CD.</cell>
</row>
<row>
<cell>Cheternaift. 14. XIV.</cell>
<cell>Pet fto 500 D.</cell>
</row>
<row>
<cell>Petnaift. 15. XV.</cell>
<cell>Sceft fto 600 DC.</cell>
</row>
<row>
<cell>Sceftnaift. 16. XVI.</cell>
<cell>Sedam fto 700 DCC.</cell>
</row>
<row>
<cell>Sedamn. 17. XVII.</cell>
<cell>Olam fto 800 DCCC.</cell>
</row>
<row>
<cell>Ofamn. 18. XVIII.</cell>
<cell>Devet fto. 900 CM.</cell>
</row>
<row>
<cell>Dvadefet. 20. XX.</cell>
<cell>Hilyada 1000 M.</cell>
</row>
<row>
<cell>Tridefet. 30. XXX.</cell>
<cell>Hily. i fto 1100 MC.</cell>
</row>
<row>
<cell>Trid. i pet 35. XXXV.</cell>
<cell>Dvi hily 2000. MM.</cell>
</row>
<row>
<cell>Trid.i dev. 39. XXXIX.</cell>
<cell>Pet hily 5000. MMMMM.</cell>
</row>
<row>
<cell>Cfeterd. 40. XL.</cell>
<cell>Ofam hily 8000.</cell>
</row>

```

                <row>
                <cell>Cfet. i pet. 45. XLV.</cell>
                <cell>Devet hil. 9000.</cell>

        </row>

                <row>
                <cell>Cfet. i dev. 49. XLIX.</cell>
                <cell>Defet hil. 10000.</cell>

        </row>

                <row>
                <cell>Petdefet. 50. L.</cell>
                <cell>Sto hily 100000.</cell>

        </row>

                </table>

        </p>

</div3>

        <!-- 61. STRANICA -->
        <pb n="61" facs="0062.jpg"/>
        <div3 type="subchapter" n="2" xml:id="DK1800-III-04-02">
        <head>Nahodife kadkad i ovako.</head>
        <p>
                Sto. C. ali IC.
                Dvifto. CC. ali IIC.
                Pet fto. D. ali: VC. ali I??
                Devet fto. 900. CM. ali IX??
                Hilya. M. ali IM. ali ???,
                Dvi hilyade MM. ali IIM.
                Defet hilyad. 1000. ?????,
                Sto hilyad. 100000. ???????,
                Pet fto hilyad. 500000. D. M
                Hilyada hilyad. Million : 1000000. ali ?????????</p>

        <p><hi rend="center; italic">Nahodife kod starih, da Slovo A. valya jednoga. B. dva, C. tri... Ali pako kod
starih ovako:</hi>

        </p>

        <p>
        <table>
        <row>
        <cell>A. 500.</cell>
        <cell>L. I.</cell>

                <cell>      R. 80.</cell>

        </row>

        <row>
        <cell>B. 300.</cell>

                <cell>K. 50.</cell>

        <cell>S. 70.</cell>

        </row>

        <row>
        <cell>C. 100.</cell>
        <cell>L. 50.</cell>

                <cell>T. 160.</cell>

        </row>

        <row>
        <cell>D. 500.</cell>
        <cell>M. 1000.</cell>

                <cell>V. 5.</cell>

```



```

<hi rend="center">I tako od drugih Slovaa.</hi>

<hi rend="center; italic">Niki pako broj na Slovo metnu.</hi>

</p>

<p>
<table>

<row>

<cell>2 3 4</cell>

</row>

</table>

</p>

<p>
Dvadeſet X. tri flo C. Cſetiri hiljade M.
<hi rend="center; italic">Ali na broj metnu liniju ovako:</hi>
2 Dvi hilyade. 10 Deſet hiljad. 12 Dvanaift hiljad. 20 Dvadeſet hilyad. 50 Pet deſet hiljad.
Paziti valya: kadaje Diacskoga broja vecs. Tako iz deſne ruke pervi izgovaraſe ſam po ſebi. Drugi po
deſet. Tretyi po ſto, Cſetverti po hilyadah. Peti po deſet hilyad. Sceſti po ſto hiljad. Sedmi po hilyade hilyad, ili milion.
U Broju Rimskom, vecsè obicſajnom: ako ſe metne manji na livo prid vecſim; tako manji toliko
uzima od vecſega. Kanoti: I. prid V. ovako IV. valja pet manye jedan, dakle cſetiri. IX. devet. XL. cſeterdeſet.
I tako na dalye.
</p>
<!-- 63. STRANICA -->
<pb n="63" facs="0064.jpg"/>
<p>
<hi rend="center; italic">Prilika radi broja Diacskoga, i Latinskoga, da vidis kakofe ima piſati i
izgovoriti.</hi></p>

<p>Od Narodnyenya Ifukerfta ima godiſeta, hilyada, ſedam ſto,cſeterdeſet, i ofam. To jeſt 1748. ali
ovako: MDCCXXXVIII. ali ovako: MDCCXLVIII.
Od poſſela Lutheranaa 231. CCXXXI.
Od Poſſela Kalvinaa. 212. CCXII.
Od Poſſela Turaka. 1132. MCXXXII.
Setofu Patri Jeſuite ú Poſegu doſſeli godine Goſpodina. 1698. MDCXCVIII. Sada ima godin 50.
L.</p>

<p><hi rend="center">I to Neka bude od oviuh doſti.</hi>
</p>

</div3>

</div2>

<!-- 64. STRANICA -->
<pb n="64" facs="0065.jpg"/>
<div2 type="chapter" n="5" xml:id="DK1800-III-05">
<head><hi>NACSIN</hi></b></b>
Velle Koriftan, kojegabi dobro na pamet</b>
znati, za berzo proeſapiti.</b>
Jedan put, ali jenkrat jedan je jedan.
</head>

<div3 type="subchapter" n="1" xml:id="DK1800-III-05-01">
<head></head>
<p>
<table>
<row>
<cell>1 krat 1 je 1</cell>

<cell>5 krat 5 je 25</cell>

</row>
</table>
</p>

```

<cell>2 krat 2 je 4</cell>	
	<cell>5 krat 6 je 30</cell>
</row>	
<row>	
<cell>2 krat 3 je 6</cell>	
	<cell>5 krat 7 je 35</cell>
</row>	
<row>	
<cell>2 krat 4 je 8</cell>	
	<cell>5 krat 8 je 40</cell>
</row>	
<row>	
<cell>2 krat 5 je 10</cell>	
	<cell>5 krat 9 je 45</cell>
</row>	
<row>	
<cell>2 krat 6 je 12</cell>	
	<cell>5 krat 10 je 50</cell>
</row>	
<row>	
<cell>2 krat 7 je 14</cell>	
	<cell>6 krat 6 je 36</cell>
</row>	
<row>	
<cell>2 krat 8 je 16</cell>	
	<cell>6 krat 7 je 42</cell>
</row>	
<row>	
<cell>2 krat 9 je 18</cell>	
	<cell>6 krat 8 je 48</cell>
</row>	
<row>	
<cell>2 krat 10 je 20</cell>	
	<cell>6 krat 9 je 54</cell>
</row>	
<row>	
<cell>3 krat 3 je 9</cell>	
	<cell>6 krat 10 je 60</cell>
</row>	

$\begin{array}{c} \text{<row>} \\ \text{<cell>3 krat 4 je 12</cell>} \\ \\ \text{</row>} \end{array}$	$\text{<cell>7 krat 7 je 49</cell>}$
$\begin{array}{c} \text{<row>} \\ \text{<cell>3 krat 5 je 15</cell>} \\ \\ \text{</row>} \end{array}$	$\text{<cell>7 krat 8 je 56</cell>}$
$\begin{array}{c} \text{<row>} \\ \text{<cell>3 krat 6 je 18</cell>} \\ \\ \text{</row>} \end{array}$	$\text{<cell>7 krat 9 je 63</cell>}$
$\begin{array}{c} \text{<row>} \\ \text{<cell>3 krat 7 je 21</cell>} \\ \\ \text{</row>} \end{array}$	$\text{<cell>7 krat 10 je 70</cell>}$
$\begin{array}{c} \text{<row>} \\ \text{<cell>3 krat 8 je 24</cell>} \\ \\ \text{</row>} \end{array}$	$\text{<cell>8 krat 8 je 64</cell>}$
$\begin{array}{c} \text{<row>} \\ \text{<cell>3 krat 9 je 27</cell>} \\ \\ \text{</row>} \end{array}$	$\text{<cell>8 krat 9 je 72</cell>}$
$\begin{array}{c} \text{<row>} \\ \text{<cell>3 krat 10 je 30</cell>} \\ \\ \text{</row>} \end{array}$	$\text{<cell>8 krat 10 je 80</cell>}$
$\begin{array}{c} \text{<row>} \\ \text{<cell>4 krat 4 je 16</cell>} \\ \\ \text{</row>} \end{array}$	$\text{<cell>9 krat 9 je 81</cell>}$
$\begin{array}{c} \text{<row>} \\ \text{<cell>4 krat 5 je 20</cell>} \\ \\ \text{</row>} \end{array}$	$\text{<cell>9 krat 10 je 90</cell>}$
$\begin{array}{c} \text{<row>} \\ \text{<cell>4 krat 6 je 24</cell>} \\ \\ \text{</row>} \end{array}$	$\text{<cell>10 krat 10 je 100</cell>}$

```

        <row>
        <cell>4 krat 7 je 28</cell>

        <cell>10 krat 100 je 1000</cell>

    </row>

        <row>
        <cell>4 krat 8 je 32</cell>

    </row>

        <row>
        <cell>4 krat 9 je 36</cell>

    </row>

        <row>
        <cell>4 krat 10 je 40</cell>

    </row>

    </table>

</p>

</div3>

    <!-- 65. STRANICA -->
    <pb n="65" facs="0066.jpg"/>
    <div3 type="subchapter" n="2" xml:id="DK1800-III-05-02">
    <head>NACSIN LASNO PROESAPITI</head>
    <p>

        <table>
        <row n="1">

            <cell>1</cell>
            <cell>2</cell>
            <cell>3</cell>
            <cell>4</cell>
            <cell>5</cell>
            <cell>6</cell>
            <cell>7</cell>
            <cell>8</cell>
            <cell>9</cell>
            <cell>10</cell>
            <cell>11</cell>
        </row>
        <row n="2">
            <cell>2</cell>
            <cell>4</cell>
            <cell>6</cell>
            <cell>8</cell>
            <cell>10</cell>
            <cell>12</cell>
            <cell>14</cell>
            <cell>16</cell>
            <cell>18</cell>
            <cell>20</cell>
            <cell>22</cell>
        </row>
        <row n="3">
            <cell>3</cell>
            <cell>6</cell>
            <cell>9</cell>
            <cell>12</cell>
            <cell>15</cell>
            <cell>18</cell>

```

```

<cell>21</cell>
<cell>24</cell>
<cell>27</cell>
<cell>30</cell>
<cell>33</cell>
</row>
<row n="4">
<cell>4</cell>
<cell>8</cell>
<cell>12</cell>
<cell>16</cell>
<cell>20</cell>
<cell>24</cell>
<cell>28</cell>
<cell>32</cell>
<cell>36</cell>
<cell>40</cell>
<cell>44</cell>
</row>
<row n="5">
<cell>5</cell>
<cell>10</cell>
<cell>15</cell>
<cell>20</cell>
<cell>25</cell>
<cell>30</cell>
<cell>35</cell>
<cell>40</cell>
<cell>45</cell>
<cell>50</cell>
<cell>55</cell>
</row>
<row n="6">
<cell>6</cell>
<cell>12</cell>
<cell>18</cell>
<cell>24</cell>
<cell>30</cell>
<cell>36</cell>
<cell>42</cell>
<cell>48</cell>
<cell>54</cell>
<cell>60</cell>
<cell>66</cell>
</row>
<row n="7">
<cell>7</cell>
<cell>14</cell>
<cell>21</cell>
<cell>28</cell>
<cell>35</cell>
<cell>42</cell>
<cell>49</cell>
<cell>56</cell>
<cell>63</cell>
<cell>70</cell>
<cell>77</cell>
</row>
<row n="8">
<cell>8</cell>
<cell>16</cell>
<cell>24</cell>
<cell>32</cell>
<cell>40</cell>
<cell>48</cell>
<cell>56</cell>
<cell>64</cell>
<cell>72</cell>
<cell>80</cell>
<cell>88</cell>

```

```

</row>
<row n="9">
  <cell>9</cell>
  <cell>18</cell>
  <cell>27</cell>
  <cell>36</cell>
  <cell>45</cell>
  <cell>54</cell>
  <cell>63</cell>
  <cell>72</cell>
  <cell>81</cell>
  <cell>90</cell>
  <cell>99</cell>
</row>
<row n="10">
  <cell>10</cell>
  <cell>20</cell>
  <cell>30</cell>
  <cell>40</cell>
  <cell>50</cell>
  <cell>60</cell>
  <cell>70</cell>
  <cell>80</cell>
  <cell>90</cell>
  <cell>100</cell>
  <cell>110</cell>
</row>
<row n="11">
  <cell>11</cell>
  <cell>22</cell>
  <cell>33</cell>
  <cell>44</cell>
  <cell>55</cell>
  <cell>66</cell>
  <cell>77</cell>
  <cell>88</cell>
  <cell>99</cell>
  <cell>110</cell>
  <cell>121</cell>
</row>
<row n="12">
  <cell>12</cell>
  <cell>24</cell>
  <cell>36</cell>
  <cell>48</cell>
  <cell>60</cell>
  <cell>72</cell>
  <cell>84</cell>
  <cell>96</cell>
  <cell>108</cell>
  <cell>120</cell>
  <cell>132</cell>
</row>
<row n="13">
  <cell>13</cell>
  <cell>26</cell>
  <cell>39</cell>
  <cell>52</cell>
  <cell>65</cell>
  <cell>78</cell>
  <cell>91</cell>
  <cell>104</cell>
  <cell>117</cell>
  <cell>130</cell>
  <cell>143</cell>
</row>
<row n="14">
  <cell>14</cell>
  <cell>28</cell>
  <cell>42</cell>

```

```

<cell>56</cell>
<cell>84</cell>
<cell>98</cell>
<cell>112</cell>
<cell>126</cell>
<cell>140</cell>
<cell>154</cell>
</row>

```

```

<row n="15">

```

```

<cell>15</cell>
<cell>30</cell>
<cell>45</cell>
<cell>60</cell>
<cell>75</cell>
<cell>90</cell>
<cell>105</cell>
<cell>120</cell>
<cell>135</cell>
<cell>150</cell>
<cell>165</cell>
</row>

```

```

<row n="16">

```

```

<cell>16</cell>
<cell>32</cell>
<cell>48</cell>
<cell>64</cell>
<cell>80</cell>
<cell>96</cell>
<cell>112</cell>
<cell>128</cell>
<cell>144</cell>
<cell>160</cell>
<cell>176</cell>
</row>

```

```

<row n="17">

```

```

<cell>17</cell>
<cell>34</cell>
<cell>51</cell>
<cell>68</cell>
<cell>85</cell>
<cell>102</cell>
<cell>119</cell>
<cell>136</cell>
<cell>153</cell>
<cell>170</cell>
<cell>187</cell>
</row>

```

```

<row n="18">

```

```

<cell>18</cell>
<cell>36</cell>
<cell>54</cell>
<cell>72</cell>
<cell>90</cell>
<cell>108</cell>
<cell>126</cell>
<cell>144</cell>
<cell>162</cell>
<cell>180</cell>
<cell>198</cell>
</row>

```

```

<row n="19">

```

```

<cell>19</cell>
<cell>38</cell>
<cell>57</cell>
<cell>76</cell>
<cell>95</cell>

```



```

<cell>114</cell>
<cell>133</cell>
<cell>152</cell>
<cell>171</cell>
<cell>190</cell>
<cell>209</cell>
</row>

<row n="20">
<cell>20</cell>
<cell>40</cell>
<cell>60</cell>
<cell>80</cell>
<cell>100</cell>
<cell>120</cell>
<cell>140</cell>
<cell>160</cell>
<cell>180</cell>
<cell>200</cell>
<cell>220</cell>
</row>

<row n="21">
<cell>21</cell>
<cell>42</cell>
<cell>63</cell>
<cell>84</cell>
<cell>105</cell>
<cell>126</cell>
<cell>147</cell>
<cell>168</cell>
<cell>189</cell>
<cell>210</cell>
<cell>231</cell>
</row>

<row n="22">
<cell>22</cell>
<cell>44</cell>
<cell>66</cell>
<cell>88</cell>
<cell>110</cell>
<cell>132</cell>
<cell>132</cell>
<cell>176</cell>
<cell>198</cell>
<cell>220</cell>
<cell>242</cell>
</row>

</table>
</p>

<p>
NB. Ako trikrat 7. je 21. dakle takojer 7. krat 3. je 21. i tako na dalje efapi.
</p>

</div3>
</div2>
<!-- 66. STRANICA -->
<pb n="66" facs="0067.jpg"/>
<div2 type="chapter" n="6" xml:id="DK1800-III-06">
<head><hi>NACSIN</hi>
</head>

<div3 type="subchapter" n="1" xml:id="DK1800-III-06-01">
<head>Pridavajucs Ełapiti.</head>
<p>

```

<hi>M</hi>etni jedinke pod jedinke u ravan: â na livo defetke pod defetke, ftotine pod ftotine, pako pod nyima ucfini liniju, kako vidis kod Figure A. Pako od zdola, iz defna pocfni, i reci: 3. â l. jefu 4. pako gori malo vifce 4. toje 8. dakle pod lin u pifci 8. Zatim na drugom redku reci: 4. â 2. je 6. pako gori 3. dakle na livo pifci 9. i tako na dalye.</p>

<p>Sada za Probu, da vidis, jefili dobro efapio, nachini Krix, kako vidis pod Fig. B. Pako u zdolynem broju pod liniom, odmetni po 9. fctoti oftane, ono pifci na livo Krixa. 5. Potla nad liniom u broju, odmetajucs 9. nahodis 5. tere na defno Krixa pofci 5. Dak

<!-- 67. STRANICA -->

<pb n="67" facs="0068.jpg"/>

lefî dobro efapio, jer drugacfiè nebi jednako izlazilo.

[Figure A, B, C i D]</p>

<p>Ovde drugih upitaj, navlaftito od Fig. C. koje fada ne mogu govoriti.

</p>

</div3>

</div2>

<div2 type="chapter" n="7" xml:id="DK1800-III-07">

<head><hi>NACSIN</hi>

</head>

<div3 type="subchapter" n="1" xml:id="DK1800-III-07-01">

<head>Efapiti odjimajucs.</head>

<p>

<hi>O</hi>Vde manyi broj metni na vecfega. Tako radbi znati, koliko ima godin, fctoje Oflik bio Turcfîn dobio, kadfzeje pifala godina 1627. nad ovu metni fadafcnju godinu: 1748. pako pod ovima ucfini liniju, kako vidis Figuru F. tako reci: ako uzmem 7. od 8. ostane l. kojega pod liniju pifci. Ako 2. od 4. oftanu 2. koje na livo pod liniom pifci, i tako

<!-- 68. STRANICA -->

<pb n="68" facs="0069.jpg"/>

na dalye. Ali: dati je tko duxan forinti 1748 pakoje platio 1627. Dakle kolikoje jofc duxan? to ifto ucfini kakoje recfeno: 7. od. 8. i tako na dalye. Jeli dobro, na Krix probai ovako: u abodvojem dolynem broju odnimaj 9. i fcto oftane pokraj Krixa pifci na livo. Pako onda u famom gornjem 9. odnimaj, i fcto oftane, pifci na defno Krixa. Fig. G. Pako od ovih, i drugih vecs pitaj od drugih.

[Figure F, G, H i K]</p>

<p>Ako ova neumies, upitaj, navlaftito od Fig. K. od koje ovde nemogu dati nauka.

</p>

<figure>

<graphic url="pics/graphic2.jpg"/>

<head></head>

<figDesc></figDesc>

</figure>

<!-- 69. STRANICA -->

<pb n="69" facs="0070.jpg"/>

<figure>

<graphic url="pics/graphic3.jpg"/>

<head></head>

<figDesc></figDesc>

</figure>

<p>

Sva ova neka budu Bogu na vecfu Slavu, Marie na poftenye, vilaetu na korift, â virnih Lyudih na vichno fpafenye. Amen.

</p>

<figure>

<graphic url="pics/graphic4.jpg"/>

<head></head>

<figDesc></figDesc>

</figure>

</div3>

</div2>

</div1>

</body>

</text>

</TEI>

Prilog 2 – Označavanje teksta pomoću TEI-a na primjeru knjige Od Pri Szvetoga Troisztva

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<?xml-stylesheet type="text/xsl" href="http://www.tei-c.org/xsl/tei/tei.xsl"?>
<!--<TEI xmlns="http://www.tei-c.org/ns/1.0" xml:id="DK1800-III" xml:lang="hr"-->

<TEI xmlns="http://www.tei-c.org/ns/1.0" xml:id="DK1800-III" xml:lang="hr"
  xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
  xsi:schemaLocation="http://www.tei-c.org/ns/1.0 file:/D:/Obrazovanje/Doktorski/Digitalizirano/XSD/tei_all/tei_all.xsd">

  <teiHeader xml:lang="hr">
    <fileDesc>
      <titleStmt>
        <title>Od Pri Szvetoga Troisztva: elektronička verzija</title>
        <editor>
          <persName>Zoran Velagić</persName>
        </editor>
        <funder>Filozofski fakultet u Osijeku</funder>
        <principal>Zoran Velagić</principal>
      <respStmt>
        <persName>Milijana Mičunović</persName>
        <resp>lektoriranje</resp>
      </respStmt>
      <respStmt>
        <persName>Boris Bosančić</persName>
        <resp>konverzija u TEI format</resp>
      </respStmt>
      <respStmt>
        <persName>Tomislav Jakopec</persName>
        <resp>programiranje aplikacije za prikaz TEI dokumenata</resp>
      </respStmt>
      <respStmt>
        <persName>Ivana Čadovska</persName>
        <resp>OCR teksta</resp>
      </respStmt>
      <respStmt>
        <persName>Tihomir Vranješ</persName>
        <resp>OCR teksta</resp>
      </respStmt>
    </titleStmt>

    <editionStmt><p></p></editionStmt>

    <extent>15 300 dpi G4 TIFF images</extent> <!-- rezolucija i format slika -->

    <publicationStmt>
      <idno>DK1800-IIII</idno> <!-- vrijednost atributa xml:id u korijenskom TEI tagu -->
      <publisher>Filozofski fakultet u Osijeku</publisher>
      <pubPlace>Osijek</pubPlace>
      <address>
        <addrLine>L. Jägera 9</addrLine>
        <addrLine>31000 Osijek</addrLine>
      </address>
      <availability><p></p></availability>
      <date when="2010"></date>
    </publicationStmt>

    <notesStmt>
      <note></note>
    </notesStmt>

    <sourceDesc>
      <biblStruct> <!-- Bibliografski opis (Marijana) -->
        <monogr>
          <author>
            <persName></persName> <!-- nedostaje autor -->
          </author>
          <title level="m" type="marc245a">Od Pri Szvetoga Troisztva</title>
        </monogr>
      </biblStruct>
    </sourceDesc>
  </teiHeader>
</TEI>
```

```

    <imprint>
      <pubPlace></pubPlace>
      <publisher></publisher>
    </imprint>
    </monogr>
    <note></note>
  </biblStruct>
</sourceDesc>
</fileDesc>

<encodingDesc>
  <projectDesc>
    <p>Digitalizirani i označeni tekstovi starih knjiga na hrvatskom jeziku za potrebe Digitalne knjižnice hrvatske baštine do 1800. god. i istoimenog znanstvenog projekta</p>
  </projectDesc>
  <editorialDecl n="4" xml:lang="en">
    <p xml:lang="hr">Elektronički tekst nastao je postupkom optičkog prepoznavanja znakova. Obavljene su ispravke teksta u navedenom postupku. Označavanje je provedeno na osnovi preporuka za Razinu 4 (Level 4) označavanja "Vodiča za TEI u knjižnicama". Digitalizirane slike su povezane s elektroničkim tekstom.</p>
    <p xml:lang="en">This electronic text file was created by Optical Character Recognition (OCR). Some corrections have been made to the OCR-ed text. Encoding has been done using the recommendations for Level 4 of the TEI in Libraries Guidelines. Digital page images are linked to the text file.</p>
    <p>Soft hyphens encoded as U+00AD</p>
    <p>Hard hyphens as U+002D.</p>
  </editorialDecl>
  <tagsDecl>
    <!-- CSS za oznaku poravnanja teksta na naslovnoj stranici; CSS će biti pozvan na samoj stranici preko rendition atributa -->
    <rendition xml:id="center" scheme="css">text-align: center;</rendition>
    <!-- Primjer objašnjavanja čemu služi pb element u dokumentu -->
    <namespace name="http://www.tei-c.org/ns/1.0">
      <tagUsage gi="pb" occurs="8" withId="8">Koristi se za oznaku prijelaza na novu stranicu</tagUsage>
    </namespace>
  </tagsDecl>
  <refsDecl>
    <!-- Primjer izražavanja kanonske reference odnosno identifikacijskog sustava koji se koristi za oznaku broja knjige i broja stranice -->
    <p>Atribut <att+xml:id</att> u svakom <gi>div</gi> elementu sadrži kanonsku referencu u formi 'DK1800-XX-YY-ZZ' gdje je XX broj knjige označen rimskim brojevima, YY broj poglavlja u knjizi označen arapskim brojevima, a ZZ broj potpoglavlja označen arapskim brojevima. U slučaju kada nije sigurno da li je riječ o poglavlju ili potpoglavlju oznake YY i ZZ iskazuju se također rimskim brojevima a vrijednost atributa <att>type</att> u <gi>div</gi> elementu je "undetermined".</p>
  </refsDecl>
  <appInfo>
    <!-- Aplikacije koje su se koristile za stvaranje i uređivanje dokumenta -->
    <application ident="AbbyFineReader" version="10.0" notAfter="2009-09-01">
      <label>Abby FineReader</label>
    </application>
  </appInfo>
</encodingDesc>

<profileDesc>
  <!-- Da li ovdje Zoran može nešto napisati o porijeklu dokumenta? -->
  <creation>1736</creation>
  <!-- 90% se koristi hrvatski jezik 18. stoljeća, a 10% današnji hrvatski jezik u dokumentu -->
  <langUsage>
    <language ident="hr-HR" usage="10">hrvatski</language>
    <language ident="shr-HR" usage="90">hrvatski 18. stoljeća</language>
  </langUsage>
  <textClass> <!-- Ovdje će se označiti Zoranovi POJMOV I i SIMBOLI -->
    <keywords scheme="">
      <term></term>
    </keywords>
  </textClass>
  <!-- SLUČAJ KADA SU KONTROLIRANI RJEČNICI TERMINA (context.xml) UNUTAR TEI HEADERA
  <particDesc>
    <listPerson type="historical">
      <person n="1" xml:id="PN01">
        <persName>
          <forename>Petar</forename>
          <surname>Regalat</surname>
          <addName type="alias" xml:lang="es">Regalado</addName>
          <addName type="alias" xml:lang="la">Regalatus</addName>
        </persName>
      </person>
    </listPerson>
  </particDesc>
  </profileDesc>

```

```

    <roleName>svetac</roleName>
    <roleName>španjolski franjevac</roleName>
    <state type="life" from="1390" to="1456"></state>
    </persName>
  </person>
  <person n="2" xml:id="PN02">
    <persName>
      <forename>Franjo</forename>
      <surname>Asiški</surname>
    </persName>
    <roleName>svetac</roleName>
  </person>
  <person n="3" xml:id="PN03">
    <persName>
      <forename>Abraham</forename>
      <roleName>patrijarh</roleName>
    </persName>
  </person>
</listPerson>

<listPlace>
  <placeName key="GN1" n="1" xml:id="GN01">
    <settlement type="city">Valladoid,</settlement>
    <country>Španjolska</country>
  </placeName>
  <placeName key="CN1" n="2" xml:id="CN01">
    <settlement type="country">Španjolska,</settlement>
    <country>Španjolska</country>
  </placeName>
  <bloc type="continent">Europa</bloc>
</listPlace>
</particDesc>
itd.
-->
</profileDesc>

<revisionDesc> <!-- npr. kad Marijana pošalje bibliografski opis i on bude ugrađen u <biblStruct> -->
  <change who="#MARIJANA" when="2010-05-25">Header generated from export of MARC record</change>
</revisionDesc>

</teiHeader>

  <facsimile>
    <graphic url="002.jpg"/>
    <graphic url="003.jpg"/>
    <graphic url="004.jpg"/>
    <graphic url="005.jpg"/>
    <graphic url="006.jpg"/>
    <graphic url="007.jpg"/>
    <graphic url="008.jpg"/>
    <graphic url="009.jpg"/>
    <graphic url="0010.jpg"/>
    <graphic url="0011.jpg"/>
    <graphic url="0012.jpg"/>
    <graphic url="0013.jpg"/>
    <graphic url="0014.jpg"/>
    <graphic url="0015.jpg"/>
    <graphic url="0016.jpg"/>
    <graphic url="0017.jpg"/>
    <graphic url="0018.jpg"/>
    <graphic url="0019.jpg"/>
    <graphic url="0020.jpg"/>
    <graphic url="0021.jpg"/>
    <graphic url="0022.jpg"/>
    <graphic url="0023.jpg"/>
    <graphic url="0024.jpg"/>
    <graphic url="0025.jpg"/>
    <graphic url="0026.jpg"/>
    <graphic url="0027.jpg"/>
    <graphic url="0028.jpg"/>

```



```

<graphic url="0099.jpg"/>
<graphic url="0100.jpg"/>
<graphic url="0101.jpg"/>
<graphic url="0102.jpg"/>
<graphic url="0103.jpg"/>
<graphic url="0104.jpg"/>
<graphic url="0105.jpg"/>
<graphic url="0106.jpg"/>
<graphic url="0107.jpg"/>
<graphic url="0108.jpg"/>
</facsimile>

<text>
<body>
    <pb n="1" facs="002.jpg"/>

<div1 type="book" n="5" xml:id="DK1800-IIIII-00">
    <!-- Prihvaćen primjer ako se naslov i podnaslov shvate kao dijelovi body-a -->

    <div2 type="undetermined" xml:id="DK1800-IIIII-front">
<head>
    <title type="main">
        <emph>OD PRI SZVETOGA TROISZTV A</emph>
    </title>
    <title type="sub">
        To jeszt OCZA, SZINA, J DUHA SZVETOGA
        Pod SZLAVNIM, IMENOM I Rafzvienom Zafztavom, u Czerqvi Druftva Ifzufzovogh, dâvnò
        zidânoj, i pravlyennoj, po fšvetome Ladislau Krályu, ù Szlobodnome i Pervome Kralyévszkome Grádu <placeName key="GN5"
        ref="context.xml#GN05" type="city">Budimu</placeName>;
        Po, uzvifénome Kralyévszkome Mácsárfzkóme Duóru, pozfli IfzuckerSztovogh porodgyénnya, lita
        1725. drugi dán Nedilyni Mifzécza Ruina, Szlavnò podignuté Congregátie Knyixicza.
        MDCCXXXVI.
    </title>
</head>
</div2>

    <div2 type="undetermined" n="1" xml:id="DK1800-IIIII-i">
        <head></head>
        <p>
            Stámpáno ú Gradu <placeName key="GN5" ref="context.xml#GN05"
            type="city">Bndimu</placeName> po Ivanu Gerog Nottenftein, 1736.
        </p>
    </div2>
    <!-- 2. STRANICA -->
    <pb n="2" facs="003.jpg"/>
    <div2 type="undetermined" n="2" xml:id="DK1800-IIIII-ii">
        <head></head>
        <p>
            Bláxeni Nârod, komu jezť Gofzpodin Bogh nyegov; Púk, kogâe obrao za bacftinu febbi. Pfal.
            32.V.12.
            Na fályénnye fzlavé milofztivnozti nyegové. Eph. 3.v.6.
        </p>
    </div2>

    <!-- 3. STRANICA -->
    <pb n="3" facs="004.jpg"/>
    <div2 type="chapter" n="1" xml:id="DK1800-IIIII-01">
        <figure>
            <graphic url="pics/graphic1.jpg"/>
        </figure>
        <head>PERVO POGLÁVJE.</head>
        <p>Od tomacsénnya, ovogh Bratinzva, fšvété Troicze.</p>

        <div3 type="subchapter" n="1" xml:id="DK1800-IIIII-01-01">
            <head><hi rend="center">§. I.</hi></head>
            Stoje ovo Bratinztvo fšvetoga Troiztva?

```

</hi></head>

<p><hi>O</hi>VO nie drugo, nego na ovome fzvitu, verno, náj fzlávníe, i prid Bogom náj dráxie Druftvo, ù komu, xivujuchiégh i pravednogh, (a) od vika, i uvike,

<!-- 4. STRANICA -->

<pb n="4" facs="005.jpg"/>

(b) vazda, fzvagdi buduchégh Boxántzva, (c) nevidgenogha necfujenogha, i nepromignivlivogh bittia (d) fzvemoxnogha jákogha Moguztva, (e) verhovnogha Gofzpodztva i blaxenztva, (f) fzvaká videchiégha Znánya, neprivarlyivé mudrozti, (g) bezkrájne pravednofti i milofzerdnozti, (h) nedofztignuté lipoté i fzvetozti, (i) fvakojáke dobrote i fzver[?]tozti, (k) jedno Boxantzvene Náravi, á u trimá nerazdillyenij kipovij (l) JEDNOGA Boga, (m) tojezt: Boga ocza, fžina, i Duha fzvetóga, (n) neprifzrance, nochiom i dányom, (o) s Angyeofzkim fálenyii (p) fáli, z dobrima dili poftuje, (q) iz fzviu Národá, i porogyényá, puka fžvakogh, i fzviu jezika, (r) obráni Národ, krályevsko Popovztvo fžveto porogyénye, odkuplyeni púk, (s) tojeft na vicfni Xivot Ztvádni, i obráni Vimi (t) Xivujuchégh Boga fžinovi, (u) kojeie Bogh, napoklon, lyubavi fžvoe (x) primilovao (y) tojeft obrao

<!-- 5. STRANICA -->

<pb n="5" facs="006.jpg"/>

prie, negoje fzvit fztvorio, (z) i kádfzé joft nífzu rodili (aa) obrao za fžinove po Ifzufzu Ifzucarztu, o fzebi, po odluki vollyé fžvojè, za pořáľiti fžlavu milofzerdnozti fžvoje. (bb) Poszli porogyennia nyiovog, Boxána zverhu lyubav uli u fžercza nyiouá (cc) da jednákogh fžercza buduchi, jednim uzťma poftuju blágoga Boga. (dd) Iz ovoga Tomacřénya, gđifze fáli, i kazuje: Stocze rechi Brátintzvo fvté; oga Trojftva, dobri kerťyanine fťiuchii, rafumichies.

</p>

<p><hi rend="italic">Perui pút,</hi> Da ova rics diacski Congregatio dalmatinszki fžkupľtina ovde drugo ne jávgla, nego poboxno jedno Bratintzvo, fžabráno i fžafztavglyeno od muski glavá i Xenszki, u Kome Bratinzvu, na ovome fžvitu, iz megyu fžinová fžvita, po milofzti Boxioj, obráni (ee) Xivujuchégh Boga fžinovi (ff) Boxántzvenóm lyubavju gánúti, fžveto Troitzvo jednosfzerfćno, s jednim uzťma fále. (gg)

</p>

<!-- 6. STRANICA -->

<pb n="6" facs="007.jpg"/>

<p>Zato ovo Bratinzvo fžvetoga Troitzva moxefzé pravò rechi: Dajè Druftvo, fžkupľtina, aliti Bratinzvo, uiko Verhovno, náj fzlávníe, i prid Bogom náj draxe pribráno, fžkladeno, i fžafztavlyeno od fžámj fžinová Xivujuché Boga.

</p>

<p><hi rend="italic">Drugi pút,</hi>Ova fžvétá Congregatia, Kazujéfze Congregatia fžvétoga Troitzva, jer Vimi, Koyfze u nyoi Nahodé, prvi pút pod imenom i Záfztavom fžvétoga Troitzva zovu. Drugi pút, fžvétu Troiczu ofzobitim nácfinom fžlavé i falé. Trechi pút, nyegovu Boxánvenu Szlavu fžvuda gláfzé i fćfire.

</p>

<p><hi rend="italic">Trechi pút,</hi> Daje ová fžvetogha Troitzva Congregatia, na fžvitu ovome, nájperva otuđifze poznae, jer kakógod fžveta Troicza nadmeché fžve koliche fžvéczze, tako i ova fžvétá Congregatia nádmeché i nadvifjuje fžve koliche ofztálé Congregatie, kojéfzu pod imeni fžvetik Boxii.

</p>

<!-- 7. STRANICA -->

<pb n="7" facs="008.jpg"/>

<p><hi rend="italic">Cřetverti pút,</hi>Ovoga fžvétogha Troizva Congregatia kazujéfze náj fzlávnia Congregatia, jer u nyoi buduchi Vimi; ne fžzamò ufztmá ofzobitim nácfinom fáľé, nego i z, dobrima dilii fžlavé fžvetu Troiczu.

</p>

<p><hi rend="italic">Péti pút,</hi>Ovoga fžvétogha Troitzva Coogregatia kazujéfze prid Bogom náj dráxxa Congregatia, jer fžvétá Troicza, fžvoje lyubovniko, fáli i pořtenike, lyubi, (hh) i yubi- che na ovome fžvitu, i u Tílu i u Duľi cfíni blaxene, á na drugom fžvitu vechom fžlavom kruni.

</p>

<p><hi rend="italic">Séřtzi pút,</hi>razumiches, da u ovoi fžvétogh Troizva Congregttii, buduchi Vimi, u ifťinu fěfzu obráni fžinovi xivujuchégh Boga, jér fžvétu Troiczu pravò lyubiti, fáľiti, i fžlaviti nitie otichega, nitie tercfechege, nego milujuchéga Boga (ii) tojezt: fžvétu Troiczu nitko nemoxe pravó fáľiti, niti lyubiti, niti fžlaviti, nego fžzamò oni, koga fžveta Troicza pri mi

<!-- 8. STRANICA -->

<pb n="8" facs="009.jpg"/>

lovála jefzt (kk) tojezt, obrála jezt prie negoje fzvit fžtvoren (ll) na pořáľiyénye fžlave milofztivnofzti nyégove (mm) i potim, pořfze nyegovogha rodgyenya (nn) boxantzvenu lyúbav lie u fžercze nyegovo (oo) da nyu lyubi, fáľi i fžľavi. Otud Tkoľžegod upífé u ovu fžvetu Congregatiu, gánuvřfze iz ove Boxántzvene lyubavi, i potom, priko fžvegá xivota fžvoga, pored Regule, áľiti Uredgyényá fžveté ové Congregatie, pravó lyúbi, fáľi, i fžľavi fžvetu Troiczu, izťnito; czillo zlaménye jeft, daje on fžin xivujuché Boga, i baťtnik kralyěvztva nebefzkgóga.

</p>

<p><hi rend="italic">(a) 1. Theř. 1.v.9. (b) Dan. 6.v.26. (c) Bar. 3.v.25. (d) 1. Tim. 1.v.17. (e) Gen. 17.v.1. (f) Ifa. 3.v.1. (g) Dan. 13.v.42. (h) Joel. 2.v.23. (i) Jer. 32.v.19. (k) Exod. 33.v.19. (l) 1. Joan. 5.v.8. (m) Exod. 6.v.3. (n) Math. 28.v.19. (o) Apoc. 4.v.8. (p) Ifa. 6.v.8. (q) 2. Pet. 1.v.10. (r) Apoc. 7.v.9. (ř) 1. Pet 2.v.9. (t) Apoc. 17.v.14. (u) Rom. 9.v.26. (x) Rom. 3.v. 24 (y) 1. Joan. 4.v.19. (z) Ephel.

<!-- 9. STRANICA -->

<pb n="9" facs="0010.jpg"/>

1.v.4. (aa) Rom. 9.v.11. (bb) Ephes. 1.v.5. (cc) Rom. 5.v.5. (dd) Rom. 15.v.6. (ee) Rom. 3.v.24. (ff) Rom. 9.v.26. (gg) Joan. 15.v.5. (hh) Rom. 15.v.6. (ii) Prov. v.17. (kk) 9.16. (ll) Joan. 4.v.19. (mm) Ephes. 1.v.4. (nn) Ephes. x.v.5. (oo) Rom. 5.v.5. </hi>

</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="2" xml:id="DK1800-IIIII-01-02">

<head><hi rend="center">§. II.</hi></p>

Kakvu fzverhu imádé ová fzvétá Congregatia?

</hi></head>

<p><hi>T</hi>ri fzveté i fzaránitelne fzverhe imádé ovo, fzveto Druftvo iliti Bratinzvo.

</p>

<p><hi rend="italic">Perva,</hi>Da u nyemu buduchi Virni fzvetu Troiczu, na ovome fzvitu, fonim nácfinom fále, kakogod nyu fále na nebéfzi, vazda, neprifzftancze, nohom i danyóm Angyeli, i fzveti. Nato glédéchi, ová fzvétá Congregatia, hotiví fzvétu Troiczu, na priliku Angyeofzku fálití, i vidivlí, da naovome fzvitu, nitko ne moxe od mloghi pozfzlová, nyu, né

<!-- 10. STRANICA -->

<pb n="10" facs="0011.jpg"/>

prifzftancze, nohom i danyom vazda fálití, uz ti uzrok kolikogodie u cziloi godini fzaâti, aliti Urá, à imádéj 8760. onoliko Troroghi czedulicza, jezvu prigotovili, i na nyima fzve koliké one Ure aliti fzaâte upifzali, i na te czedule fzvoi pecfat uftampála, dajuch jednu po jednu Virnim, kadfze koi upijífe, da fzvaki, po reguli aliti Urredbi, ove fzvete Congregatie, za jednu czilu Uru aliti fzaât fzvetu Troiczu fáli, i dajoifze moli i poklanya za one Virne, koifze nahodé u Congregatii ovoj fzvetoj. Náiprie za fzvaku tilesnu in Duhovnu dobru fzrichu onizii, kojí xive. Izátim za laku i blaxenu fzmert onizii, koi u fzmertni bolefsti jezvu. Trechi pút Mertvim za Dúfe nyine. Odovud kádé u ovoi fzvetoi Congregatii buduchi Virni tolikofze umloxé, da ona Ura, aliti fzahat godifnyi, troiczi, jali fefztoriczí, jali i defztoriczí dopadné, kolikoche to

<!-- 11. STRANICA -->

<pb n="11" facs="0012.jpg"/>

Bogu drágo bitti, à i nami na fzfapzenyé, kade toliki neprifzftancze, nohom i danyóm fzvetú Troiczu, falití budú, i za náfz nyu molití! O Kolikoje blaxen, koi u ovakoj prifzfvétoj i fzfáfzenoi Congregatii moxe bitti!

</p>

<p><hi rend="italic">Druga</hi>fzverha i odluka ove fzveté Congregatie jezft ová, da u nyoi buduchi Virni ne fzamo brezprifzftancze, vazda, fzvetu Troiczu, fále, nego dá i gláfzé i firé fálu nyeizinu fzvudé, navlafztitó u ovoj náfloi Zemlyi Macfarfzkoi. Po zarádi togá, dalze po ovoi fzvetoj Congregatii fzvude ráz firi fzlava i fála fzvete Troicze, u ovu fzvetu Congretiu, megyu fzinove xivujuche Boga. Muxi i xene od fzvakoga plemena, verfzte, i jezika upifzafze hoche. Na tó glédi ova fzvétá Congregatia uzdifuch xéli, da u ovoj fzvoi Zemlyi náfloi, buduchi právi, dobri Duhovni Páfztiri fzámi fzebe,

<!-- 12. STRANICA -->

<pb n="12" facs="0013.jpg"/>

fza fzvoim Ouvczami dadu upifzafat u Knyigú bratinszku fzvete Troicze, i upifzávfí fznamí rávnim fzerczem fále i fzlavé fzvetu Troiczu. O Kolikobi fzveto, i Bogu drago, à nami na fzfapfzénye bilo, kadbi, ftojegod u Zemlyi ovoi náfloi Páfztirá Duhovni, fza fzvoim pozfzlufnim Ovczami, fzfaké nedillyé i fzfakogh fzvcza falili fzvetú Troiczu.

</p>

<p><hi rend="italic">Trecha</hi>fzverha, ove fsvete Congregatié ova jezft, da u nyoi buduchi Virni, Kakono prifacheni fzinovi Boxij, ne fzá mó fzvétu Troiczu fále, i nyeizinu fzlavu fzvude gláfzé i firé, nego da nyu iz dobrij aliti Kripoftinií dílií profzlavé, i tako <hi rend="italic">po dobrií dílií da upofzljaju, nekaje iftinio i czilo zuanye obráne nyino.</hi> 2. Pet. 1.v.10. Togá rádi, da u ovoj fzvétoj Congregatii buduchi Virni, na Vichnyi xivot dofztójná mlogá dobrá díla fzátvoré, ova fzvétá Congregatia dala jezft ucílnit jednu blagoderxnu skrignu, aliti

<!-- 13. STRANICA -->

<pb n="13" facs="0014.jpg"/>

fzanduk, u kojuskrigniu, fzvaki Brat, priko godiné, tri novcza, ilimu tri groficha, víffé ja manyé, po moguftvu fzvojemu metnuti hoche, i iz ovii nováczá, fzaké godiné. Pervi pút, Trij fziromaska, ofztatna, i fzirotna Dicza zaoditfze hoche, i datichefze na skulu, jali ako nie za to, datichefze na zanát koigod, dok naucí pakchefze; iz fzlobodit, da unapridak fzvrimenom more tilefzna; Duhovna pogibéllyá obichi, i fzvoim naukom, jali zanátom poboxnó xiviti: Na ovu fzverhu i trima fziromaskim i fzirotam Divojkami datichefze pomoch Kojagod, dalze mogú pofteno udomiti. <hi rend="italic">Drugi pút,</hi> fzfaké godiné Poftovani Otacz, Paelés fzávefztom, i dogovorom ofztalé Bráché, na czilu godinu pogoditfze hoche z Docturom aliti Likárom, z Berberinom, i z, Apotekárom, koi fzve kolike u ovoj fzvetoCongregatii budu fziromae i poj

<!-- 14. STRANICA -->

<pb n="14" facs="0015.jpg"/>

tribite boleftnike nágledati i licfiti hoche; koima, za nyinu trudu i likarie iz ovii nováczá plachatifze bude. Trechi pút, ako izvan ovoga, jofť koi novacz ofztane u skriní, priko godine dobrimchefze podilit onakovim fziromahom, koi u golemoi nevolí buduch, profztit nemogú. Ove tri odluke i fverhe imádé fzveta Ova Congregatia, koje prid Bogom kolikofzu dráge, i nami kolikofzu na fzfapfzényé, ftijuhíí kerfchanine promifzli.

</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="3" xml:id="DK1800-IIIII-01-03">

<head><hi rend="center">§. III.</head>

U cšemú imádé rázliku ová fzueta Congregatia, od ofztáli fuveti Congregatióna?

</hi></head>

<p><hi rend="italic"><hi>P</hi>ervi pút u dobrii dilii:</hi>Jer ová fzetá Congregatia; polák fzvoje regule aliti Uregyenýá, radi Boxie lyubavi, ofzobitu fztarofzt imáde na fzirote, i

<!-- 15. STRANICA -->

<pb n="15" facs="0016.jpg"/>

fzvaké potribniké, uz ti rázlogh, poklem ova fzetá Coogregátia, fáv fzvoj dohodak derxi i trofi fšamò na razfirénye fšlavé Boxié, i podpomágánye potribnikov, dofžtoinò Morefze imenovat Dom blágodivni, lyùdij potribnij.

</p>

<p>Drughi pút is Boxij Fáalényii: Jer ová fzetá Congregátia, ofzobitim Nácfinom fšvetu Troiczu Angyeofzchimii i Apoftoľfzchimii falenyii fáli. Zatò u ovom fšvetome Druftvu buduchi Virni, niřzu drugi, nego oni Xivujuchi Bogu pravi Bogomolyefi, koim Ifzuckerft rekao jeřzt: <hi rend="italic">Doitiche, Vrime, i jurue jeřzt, kadé pravi Bogomolitiche Oeza u Duhu i právdí, jer i otac ovaki tráxi, koifze molé nyemú.</hi> Joan. 4.V.23.

</p>

<p>Trechi pút, U razfirényu Szlavé Boxie: Jer u ovoy fzuetoj Congregátii buduchi Virni, ofzobitim nácfinom firé fšvuda fšlavu i fálu fšvétoga Troiřftva, řtonoie na Duř fšpáfzé

<!-- 16. STRANICA -->

<pb n="16" facs="0017.jpg"/>

nye náí korifřznia. Zatò Bogbi dao, daje fšvágdi, navlafřtìò u Zemlyi náľfoi, po fšvi miřfti, ová fšvetá, fšlávna Congregatia! Onda bi bio doifřta práui i trajuchi mir u Zemlyi, tihòta, jedinoz, fšpafřénye, i fšvaki blagofřov Boxii.

</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="4" xml:id="DK1800-IIIII-01-04">

<head><hi rend="center">§. IV.</head>

Dakle fšvetu Troiczu né fšvi lyudi fšlave.

</hi></head>

<p><hi>S</hi>zvetu Troiczu doifřta maloye Koi fšlave, Jer mlogo je Zváni, ali maloje obráfti (a) mlogoye fřtovoreni, ali malochey bitt fšpáfřeni (b) vecheie koiche poginut, negoli koichefze fšaránít (c) toga rádi, ako poglednéř fšvita ovogh cřetiri fštráne, tojeřt: Afřiku, Ameriku, Afřu, i Europu, Náiprie: Náchiches nefřámo megyu pogani, nego i megyu kerľchanií, mloge brez broja Bogotájce, Ather,

<!-- 17. STRANICA -->

<pb n="17" facs="0018.jpg"/>

Athee, tojeřt: Diavoráue, Pliniáne, Pitagoráne. Druřinu Caligelaie i Neruna, <hi rend="italic">Koima Bogh jeřzt terbúnyi (d) Koi u fřzerzu vele: Nejma Boga: (e) tkoje fšvemogúchi da fšluximo nyemu? i řtoche nafř pomoch akofze molimo nyemu (f) brezpořřlen jeřzt, koi Bogu fšluxi (g) haedimo dakle i uxivájmo dobrá řzadafřnýá řřkupim Uinon is pomafřti napunimofze, da nie polya ni jednógh, kude neche hodit bludnofřt nafřa, da pritifřnemo fřziromaha pravednogh, i ne hodimo Udovicřni &c., jer ovo jeřt hiřze nafře, i nas xdrib. (h)</hi>

</p>

<p><hi rend="italic">Drugi pút,</hi>Náchichès od cřetiri verřfte mloge pogane. Pervò onakvé, koy jali Ognya, jali Vatru, jali trepecha aěra aliti Daha, jali okruglořzt Zvizdá, jali berzu vodu, jali fšuncza; Miřzécřa Bogom nazivlyu (i) Takò Hereclidáni neběřzá, Anaximanderáni Zvizde, Anaxagoráni řřuncze, Heraclitáni vatru, Anaximenáni trepécha Aěra aliti Daha: Prodicanu

<!-- 18. STRANICA -->

<pb n="18" facs="0019.jpg"/>

vodu za Bogove derxe. Drugò Imáde i onakvi i koifřu <hi rend="italic">prominili; prineřřli cřafřt i fšlavu neumerloga Boga, na obraz umerloga cřloveka, pticzá, cřřtvoronořni, i puzechii Xiviná.</hi> (k) Ovako za Bogove derxe Afřiriani Golúba: Archivani Zmiu, Babiloniani Asdaju, Trogloditáni Kornyařfu; Theřaliani Ródu; Ambraciani Lava; Delfřcani Vuka; Samiani Ovczu; Thebaniani Tvora; Tenediáni Kravu; Aegypcziani Tele. Trechiput náchiches i onakve, Koiř prikázuju řřinove i kchere řřvoje Gyávolom (l) Ovako Filifřincti Dagonu (m) Amonite Molochu (n) řřdonczi Ařtartu (o) Moabite Ařtrotu (p) Samiritáni Baalu (q) Ninivire Nefřochu Boxanzřta pořřzveta prikazujú, i ovima, u Idoli pribivajugyijm, Gyávolom, na pořřénye, řřvoju Diczu, nemilomczè xive řřaxegú. <hi rend="italic">Cřřverti pút</hi> Imáde pogáná Idolaczá, koiř piřřzáne, jáli diláne lyudřřke kipove miřřtu xivujuchega Boga pořřtuju (r)

<!-- 19. STRANICA -->

<pb n="19" facs="0020.jpg"/>

Ovako Ninus, Nemrodov řřin, po řřmertì oza řřvoga, zapovidi pribivajuchmii u zemlye Afřirijřřkoi, da obraz aliti priliku nyegovu ouak pořřtuju i řřlavé, kako řřřřtòga Boga řřvoga (ř) takogyer u Aegypťu řřrořfanes zapovidaò jeřřt dařře lyudi klanyaju obrářu řřřina nyegovogha, kako Bogu (t) poti nácfin Nabugodonofor (u) i ofřřáli oholii kráľyevi, Poglavicze, i Gofřřoda i řřamifřzebe, i xene řřvoje, i Diczu, i junařřtvom glářzne i Virne řřřľughe řřvoje, hoteliřu prořřřláviti obráře nyine kako Bogove, Boxánřřvenom řřřlavom zapovidili jeřřzu prořřřiti i za Bogove imenovati, i derxati. Odovud meřř ovi pogani, mlogé nebrojene himbene i laxlyive Bogove řřřamenujuchá Idoli jeřřzu.

</p>

<p><hi rend="italic">Trechi pút</hi>Náchiches mloge nebrojene Mahometove řřřinove i nyn zákon prem dářřeje na cřřetiri řřřtráne řřřřřřpio (pervi imenujeřře Melich koga Afřřřcáni řřřřide; Drughi Azaf, koi jeřřt

<!-- 20. STRANICA -->

<pb n="20" facs="0021.jpg"/>
u Medchi, Arabii, i u Damasku Trechi Alambeli, koga jeft prifatila Armentzka i Perfiánszka Zemlya,
Cfetverti Buhanfi, koi jezť potugima lyudma u Alexandrii i Syrii) niťanemanyě ovi ľzvi koliczi ľzvetu Troiczu táje, i u ľzamome jednom kipu áľiti
ľzobľťvu buduchega Boga ľzpovidaju, kakoono u pľvõi Azoar, aliti u pľvõm pogľájvu Turszkogha Alcorana ocľitõ ľzťoi.
</p>

<p><hi rend="italic">Cfetverti pút</hi>náchiches Nebrojene, od cľetiri verľzte Xidove, aliti Cľifute;
prililke rádi: Saducce (x) Farifee (y) Samaritáne (z) Eľfenule (aa) koi ľzada ľzvi pogerďgyuju ľzvětú Troiczu, koiľzľzľfe ľztári Xidovi klányali,
govorechi: A A A Gofľpodine Boxe Jer. 14.v.13. Ezech 4.v.14. Joel 1.v.25. i nazivaliľzu nyu ovijm ricľma: Abrahamov Bogh, ľľakov Bogh,
Jakovľyev Bogh. Tob. 7.v.15.
</p>

<p><hi rend="italic">Peti pút</hi>Náchiches meghu kerľtyani mľoge razľcľfťe odmetnieke, koi taję
<!-- 21. STRANICA -->
<pb n="21" facs="0022.jpg"/>
ľzvetu Troiczu, takovi jeľzu: Ariáni, Sabelliani, Cerintani, Ebionite, Macedoniáni, Apollinári,
Eutycheľiáni, Antitrinitani, Unitariani, Origeniľťae i Affreani Oczipniczi. Zakona ovezi odmetnigá, tajúchij ľzvětú Troiczu, premdaľzľfe izťribili i
digľi, niťanemanyę po Macľarľzkoi, Polyáľzkoi, i po Erdelyu koi gdi gdi poofťztajaliľzu izopirczi nyini i bokľuťtine; iz megyu koi jedni ľzina
Boxiegai Bogom taję; jedni Duha ľzvetõga; jedni ocza, ľzina, i ľzvetoga Duha tri Boga razľcľfťa kazuju; jedni ocza, ľzina i Duha Szvetõga, za
jednogh kipa aliti ľzobľťa Boxánľťvenogh ľzpovidaju. Jedni Viruju daje otacz vechi kip, ľzin manyi. Duh ľzvetu nájmanyi. Schizmatici Raczı,
Rufugáčzi, Molquályi i Perczi: tajuch izhodenye Duha ľzvětogh od Boga ľzina mľoge od ľzvetoga Troitzva, ľzrampõtnę ricľi, ľzvi raľáľvi, glágõlye.
Od ofťtáli odmetniga, po
</p>

<!-- 22. STRANICA -->
<pb n="22" facs="0023.jpg"/>
Naćľarskei, (ki práľvogha nauka neche da terpi, nego po ľzvojoi volı, ľzebika Mľstrove Kupi, i
cľľjényę ľzvoje odrvátıľvi od práľvde, nagonétke ľze obrachaju) (cc) néchemo ovde govorit, nego ľzvetu i ľzlávnu Troiczu neprıľťztanczē mľimo,
da ij proľzľvıťti, i proľzľvıťyeni po Viri práľvoi, ľznama za jedno, práľv da fáľe i ľzlávę ľzvetu Troiczu.
</p>

<p><hi rend="italic">Seľťti pút</hi>u Rimľzkoi ľzvetoj Majki Czerqui, navlatľťtıtõ u Zemľi náľľoi
Apoľťolťzkoi, o goľeme xalofťti! ľťaije naipriá Naucsni, koi od ľzvetoga Troitzva, malõ, já i niťta neznadú; křoz neznánozt ľzvoju ľzvetu Troiczu
nıťti fáľe nıťi ľzlávę. Drugõ: ľťaije ucľeni, koi prem daľzu, po Viri, ľzvetu Troiczu poznali, niťanemanyě nyu nıťi fáľe ni ľzlávę, nego volé ľzľuxıťi
ľztvorényu, negoli ľztvorıťelyu Bogu ľzvojémú. Trechē: ľťaije křotki i Virni, koi prem da náľťťojé ľľuxıťi Bogu, niťtane manyě ľzvětú Troiczu
Angyeoľťzkımiľ falenyj ne ľzlávę.
</p>

<!-- 23. STRANICA -->
<pb n="23" facs="0024.jpg"/>
Ráďťoga, da ľzveta Troicza, ľzvágdi, á navlazıtõ u náľľoi, s' mľogii Odmetniczii, napunyenoı Zemľi,
od kerľchána Virni, vazda, nohom i danyóm, neprıľťztanczē, poľályena i proľzľavlyena bude, Verná Kralyevľzka Macľarszka Curia: tojezt: Verna
i prıľťzıťta ľeptem Viráľľzka, i promolvęna Kráľyevľska, ľzudľzke Table, po ľľzľzľvõv poroďgyenyu, ľta 1725. drugē Nedıľľyē Mıľzeeza Rűjna, ũ
dánaľnyoi Czerqui Dřuľťva ľľzľľzľvogh s' velikim Ceremoniami, na rázezıľrényę ľzlávę ľzvětõga Troitzva, na ľzpáľźényę mľoghım Duľami, na
pomiroványę, blaženťtvo i napřidak Zemľe náľľe, ovu ľzvetu Congregatiu podıgľi jeľzu; u cľľu Knyıgu po ľľźľzľvõm poroďgyényu, ľta 1727.
ľznama ľzebe upıľźalı jeľzu. Náipřie Priuzvıľeni VI. Carolus Rimľzki Czeľzar, I okřunyeni Kráľy nas, i priuzvıľena Kralyicza Gofľľpõja naľľa. II.
put, Mľogá ľzıťtíľá
</p>

<!-- 24. STRANICA -->
<pb n="24" facs="0025.jpg"/>
Gofľľpõda Czerkovna; ľzıťtovna, mľogi Nemęľczi, aliti pľemenıťi Gofľľpõdári. III. put iz megyu
očenľzkõge púka nikoliko hıľľyáď. Kõje, ľzveta Troicza ľzvákım tileľźnim i Duhovnim dobřom da blaľgofľzõvi, joľť na ovome ľzıťtu, á na drugõm
ľzıťtu da ij obõgati vikovıľnyom ľzlavõm i ľzpáľźenyem.
</p>

<p>(a) Math. 22.v.14. (b) 4. Eľď. 8.v.3. (c) Ibidem cap. 9.v.15. (d) Phil. 3.v.19. (e) Pľal. 13.v.1. (ľ) Job. 21.v.15. (g) Malath. 3.v.14. (h) Sap. 2.v.6. (i) Sap. 13.v.2. (k) Rom. 1.v.23. (ľ) Pľal. 105. v. 37. (m) 1. Reg. 5.v.1. (n) Iev. 18.v.21. (õ) 3. Reg. II.v.6. (p) Jud. 6.v.6. (q) 3 Reg. 16.v.31. (r) 4. Reg. 19.n.37. (ľ) Sap. 14.v.17 (t) Antiqu. Hıľť. (u) Dioph. Hıľť. (x) Dan. 3.v.1. (y) Math. 22.v.23 (z) Act. 15.v.5 (aa) 4. Reg. 17.v.29. (bb) Math. 14.v.6 (cc) 2. Timot. 4.3.
</p>

</div3>

</div2>

<!-- 25. STRANICA -->
<pb n="25" facs="0026.jpg"/>
<div2 type="chapter" n="2" xml:id="DK1800-III-02">
<figure>
<graphic url="pics/graphic2.jpg"/>
<head></head>
<figDesc></figDesc>
</figure>
<head>DRUGO POGLAVJE.</head>

<p>Od Angyeofzke kronicze fšvetóga Troifštva.</p>

<div3 type="subchapter" n="1" xml:id="DK1800-IIII-02-01">

<head><hi rend="center">§. I.</hi>

Stoje ova fšvete TroiczéAngzeofzka kronicza?
</hi></head>

<p>Ovo nie drugo, nego náí fšvétie Boxie profšlavlyénye s koiým Angyeli, na nebu fšvetu Troiczu fšlavé, neprifštanczé nohom i danyóm (a) govoréchi, Šzvét, Šzvét, Šzvét

<!-- 26. STRANICA -->

<pb n="26" facs="0027.jpg"/>

Gofšpodin Bogh Sabaoth, puna ješzt czila Zemlya fšlávom nyegovom. (b) Blágoššov i fšvitlošzt, i mudrošzt, i zafálnošzt, pošténye i jákošt Bogu nállému uvike vikom Amen. (c) Zato ova fšvetogh Troifštva kronicza imenuješze kronicza Angyeofzka, jer je pošztala od Angyéla; i fšloxena aliti fšafštavita ješzt od Angyeofškij profšlavlyénya. Na to gledi, keðé Zajedno, jednákím fšerczem i úšztma (d) govorimo ovu Angyeofšku kroniczu, k Angyelomfše prilikuje. (c)

</p>

<p>(a) Apoc. 4.v.8. (b) Ifa. 6.v.3. (c) Apo. 7.v.12. (d) Rom. 14.v.9. (c) Apoc. 22.p.5.

</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="2" xml:id="DK1800-IIII-02-02">

<head><hi rend="center">§. II.</hi>

Kákoje ová Angyeozka kronicza od Angyel pošztala?
</hi></head>

<p><hi>AN</hi>gyeli, u nebu, fšvetu Troiczu vidivši s liczem u lice, (a) i

<!-- 27. STRANICA -->

<pb n="27" facs="0028.jpg"/>

u nyoi, brezkrájnu Boxáufštvenu dobrotu nyeizinu (b) i k, nyima veliku lyubav nyeizinu (c) hotivši nyu uzaimiczé lyubiti, i ofšzobitím nacšinom fšlaviti, odma kako biše fštvoreni, pocséše fšvetu Troiczu fšláviti, ovím nacšinom: Serafini verhovni Angyeli rekoše: Šzvét, Šzvét, Šzvét Gofšpodin Bogh Sabaoth & c. (d) á olšztáli Angyeli za nyimá: Blagoššov i fšvitlošzt & c. (c) s koima profšlavlyényi fšveta Troicza fšlavifše od Angyéla, neprifštanczé nohom i danyóm (f) od pocséla fšvita, i uvike vikom. Odávdeje poznat kolikoje dávnafšnya; fšlávna, i prid Bogom drága ova fšvete Troicze kronicza Angyeofzka.

</p>

<p><hi rend="italic">(a) Cor. 13.v.12. (b) S. Aug. lib. de Trinit. cap. 3. (c) Ibidem. (d) Ifai. 6.v.3.

(e) Apoc. 7.v.13. (f) Apoc. 4.v.8.</hi>

</p>

<figure>

<graphic url="pics/graphic3.jpg"/>

<head></head>

<figDesc></figDesc>

</figure>

</div3>

<!-- 28. STRANICA -->

<pb n="28" facs="0029.jpg"/>

<div3 type="subchapter" n="3" xml:id="DK1800-IIII-02-03">

<head><hi rend="center">§. III.</hi>

Kákoje ova Angyeofzka kronicza iz neba, knami dosla?
</hi></head>

<p><hi>N</hi>ajprie Ifaia Prorok u sztarome Zekonu (a) á <persName key="PN17" ref="context.xml#PN17">fšveti Ivan Evangelifšta</persName> u novom Zákonu (b) cfijuchi kakvim nacšinom Angyeli fšlave fšvetu Troiczu Angyeofškimi profšlavlyényi, obiáviše lyudma. Odovud, iz megyu lyudii, fšaije god odrégyenii na vicšnyi xivot (c) kako obráni fšzudovi, (d) uztopczé pocséše fšlaviti fšvetu Troiczu: Ovako fšzvaki bogovetni dán, fšlavlyáše nyu Daniel po tripút (e) <persName key="PN11" ref="context.xml#PN11">fšveti David</persName> fšzedam puti (f) fšveti macháirion 48. puti. (g) <persName key="PN23" ref="context.xml#PN23">fšvétí Bártol Aboštol</persName>, i fšvétá Divicza Márta 200. puti. (h) fšvétí Pávao pušztinyák 300. puti. (i) fšveti Egidio i filveria 10000.

<!-- 29. STRANICA -->

<pb n="29" facs="0030.jpg"/>

puti.(k) á fšveta Maria Mandálina, takóje u pušztinyi fšlávila fšvetu Troiczu, daje fšzvaki dán, po fšzedam púti u Air gore dignuta. (l) odviše fšveti Auguštín tolikoje fšlavio fšvetu Troiczu u fšvom xivotu, dá i pošzle fšmertí, fšercze nyegovo (kojenoje Angyeo nyegov fštraxanin, po fšmarti fšvétoga Auguštiga, u jednóme bištróme fštaklu poklonio Sigisbertu Biskupu Lugdunskomu) fšvake godine vefšzeló igrá po vášzdugi dán na dán fšvetoga Troifštva; i koligogod púti tkogod govori prid nyim, jali Angyeofzka profšlavlyénya, jali fšpoméné ime fšvetoga Troifštva, jali pošztavi pored nyegá knyigu onu, kojuje fšveti Auguštín pišzao od fšvétoga Troifštva; A gdišze derxi fšercze fšvétogh Auguština onde nemore dochi nikakav poganin, jali odmetnik, i ako ukrádom i unigye, ú ti nia napriko umre.

</p>

<p><hi rend="italic">Drugi pút,</hi>Apoftoli, Krozi promo
<!-- 30. STRANICA -->
<pb n="30" facs="0031.jpg"/>
trivfi dofztojánftvo fzlavé Angyeofzské. fzvétu Troiczu fzlavili jefzu, ne fzamo Angyeoszkimi
profzlávlyényij, negofzu jofst Angyeofzkoj fzlavi pridáli ovo Apoftoloszko profzlávlyénye Szlava Ocz, i fzinu, i Duhu fzetome, (n) Koima ricfma,
u fzáboru Niceifzkomu, fzvéta Májka Czerqva, pridade ová fzlava: Kako u pocsélu bi, i fžadá, i vazda, i uvike vikom Amen. (o) Koim
Angyeoszkim i Apoftolzkim profzlávlyenyém, fzvi Kerfchani fzlávili jefzu fzvagdi fzvétú Troiczu, za tri fztotine godiná. Potim, za Ifzuckerfztovim
porogyényém lita 324. U AEgyptu, u grádu Alexandriiskomu, Arius, fza fzvoimi Uefeniczi, Zabludéché Duhve, i Diávolfzke Náuke fzlufájuch, po
liczomirftvu, las izrekávfi (p) Zatája fzvetu Troiczu, i toliko privari fzvita ovogh, daje fzav fzvit fzamóga fzebé Arianom fcinio (q)
</p>

<p><hi rend="italic">Trechi pút,</hi>Radi fzlave, i pofténya
<!-- 31. STRANICA -->
<pb n="31" facs="0032.jpg"/>
fzvétoğa Troifztva, po Arij i drugih odmetniká, ukinute, i priſztale, fzvéta Troicza fzvoju fzlavu i
pofténye s'mlogimi cfudéſzami opetdixe i ponovi. Pervi put po Ifzuckerfztovom porogyényu, lita 446. u Czarigrádu, tolikofzeje Zemlya tráſzla,
daſzye pod Grádom neprifztanczé tako nihala, Kako Móre, kad velike talaſze dixe, pedefzet i fzedá Kúli oborilefzejefzu i fzvi domovi.
</p>

<p>Toga ráni Theodofius Czeſzar, i Proclus Biſkup, s Púkom zajedno, u pollye odbegávfi kade
poſzli mlogiſi molitává diczu vodechi ú proceſſínu hodiſe, gdi jedno malano Ditencze na nyih, ocſi bih vgrablieno ú nebo od onud po
Angyeoszkoi kripofzti, kadſze povráti, drugo ne recſe, nego iſztó na nebu cfujenu Angyeoszku fzlavu: Szvet, fzvet, fzvet &c. Koju fzlavu
kako izgovori, tē cſaſz i umri. Czeſzar i Biſkup, iz ovoga Boxiega cfuda razumiſe, da Angyeoszkom fzlavom vallyádé nyima fzlavití fzvetu
Troizu,

<!-- 32. STRANICA -->
<pb n="32" facs="0033.jpg"/>
ako xeſe izbavitíſze iz onolikogh pogibéllyá; kako Angeoszkim profzlavlyényém poſcéſe fáſiti fzvétu
Troiczu, taki priſztade i u Grádu tréſnya Zemlye, i kuga megy lyudma- To promotrivfi, poſzli toga ú kerſfánzkoi Zemlyi, i po drugi Dexava, púk
szlavlyáſe fzvétu Troiczu Angyeofzkimíſi profzlavlyenyíſi. (r) Drugi pút, po Ifzuckerfztovom porodyényu lita 566. Radegundis Krályicza, Elcfíiu
fzvógh poſzla k Czeſzaru, koi za 40. nochí, i 40 daná, od veliki vitrová i gólemogh talaſza, na móru nikudſze niſzu mogli ganuti. Poſzli nyiné
mlogé molitvé, jedan bili golúb, lágyu, ú kojoj biáu, triput obleti, á fzoti zimſzeje jávlyalo da fzvetu Troiczu fáſe, ako zeſe od pogibéllyá, daſze
oproſzté, kakoje fáſit poſcéſe i závit ucfiniſe, dachie fzvude gláfziti i cfí(n)it fzlávu fzveté Troicze, takíſze móre utíſi, radi toga kade zdravó i mimó,
fzrečni, doma fztígoſe, fzla

<!-- 33. STRANICA -->
<pb n="33" facs="0034.jpg"/>
vu i poſténye fzvetóga Troifztva fzvude jefzu gláfzili. (s) Trechi pút, po Ifzuckerfztovom porodyényu
lita 1068. Gottifredus Princip od Lotharingie, fza fztó hillyádmíſi kognicíſi, i feſzt fztotin hillyádmíſi Picfzíſi, Kerſchánſzkimi Voiniczi fzvu
Antiochiu od Pogáná otte, i u nyoi od nebrojeni Pogána obuzet bi; od velikogh gládá vojniké fzvoje pogubi, s nikolikíſi nejákíſi oſztade, hotiufíſze s
Poganií udarit, pri boja, kako fzvetu Troiczu Angyeofzkimíſi profzlavlyenyíſi fáſiti fztade, taki odma na nyih ocſi gledi, tri Mulke glave iz neba na
pomoch dógyoſe, i fnyima zajedno protiva Pogani takofzſze bili, daje iz megyu Turáká fztó hillyádá palo, á oſztaliſzu odbigli. Kerſzfánſzki
Vojniczi oni neja kí, oſztadoſe fzvi na broju, nitko od nyi nepogibe. (t) Cfetverti pút, kade Turcíſi, i odmetniczi fzvetu Rimfzku Apoſtolsku
Czerqvu ofzobitím nácfínom fza fzvi ftráná progonit poſcéſe,

<!-- 34. STRANICA -->
<pb n="34" facs="0035.jpg"/>
onde Rimfzki Pápa, peti Pavao, kakono fzvete Májké Czerqué pervi i verhovni Paſztir, hotivfi
Poganom i Odmetnikom, s Boxiom pomochu, fzuſprot fztat, i Pogane fza fzvima odmetniczi iztribit, u Rimu digao jefzt Congregatiu fzvétoga
Troifztva, cfíu pomoch i dobrotu promotrivfi Kerſchani, po mlogi miſztí digoſe ovu fzvétogh Troifzrva Congregatiu. Otud i mi u dobrom uffányu
joſzmo, dache i u náſtoj. Macſarszkoi Zemlyi Czerkovna i fzitovnyia Zemalyszka Goſzpoda, Duhovni Paſztiri, i fzvi koi duhovno fzapſzánye
zaktivaju národí, kakono obráni fzinovi Boxij, u Knyigu ové Congregatie od fzvetogh Troifztva, fzami fzebé datti upíſzat, i buduch upíſzáni,
poſzvi Miſztí, gdi fztóje, fzvude dignut hochie ovu fzvetogh Troifzrva Congregatiu. Naſtoi fzveta i fzlávna Troicza pomogla. Ondache ova naſſa
Zemlya proczvitat: Rajemcheſze fzatvorit, kade lyudi, po

<!-- 35. STRANICA -->
<pb n="35" facs="0036.jpg"/>
fzvi miſztí, gdi fztóje, s jedním fzerzem, jednom vollyom pervi réd fzvetu Troiczu fáſiti budu s'
Angyeofzkom Kroniczom; Drugi réd, ovo fzveto profzlavlyénye hochie fzvudé cfiriti: trechi réd, na fzirote, potribnike, i boleſtnike dobru fztarofzt
hochie imati.

</p>

<p><hi rend="italic">(a) Ifá. 6.v.3. (b) Apoc. 4.v.8. (c) Act. 13.v.48. (d) 2. Tim. 2.v.21. (e) Dan.
6.v.13. (f) Pfál. 118.v.164. (g) Pa?ed. Hil. cap. 19. (h) Mar. lib. v. 1. (i) Sozom. lib. 6.29. (k) Lud. de Aug. 1.6. (l) in Vita S. Maria (m) Vita S.
Ang. (n) Litur. S. Jacobi (o) Conc. Valenſe. (p) 1. Tim. 4.v.1. (q) Conc. Nicaen. (r) Niceph. l. 14. cap. 46. (s) Baron. tom. 7. ad Annum 566. (t)
Paulus AEmil. lib. 4. Hiſt.</hi>

</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="4" xml:id="DK1800-IIII-02-04">

<head><hi rend="center">§. IV.

U cšemú fztoi, i kakofze govori ova Angyeofzka krunicza?
</hi></head>

<p><hi>U</hi>Trima defzetinami fztoi, i ovako fze govori: Pervi put govorifze
<!-- 36. STRANICA -->
<pb n="36" facs="0037.jpg"/>
Virováye Apoftolszko, tojefzt: Virujem u jedinoga Boga otza fzvemoguchiéga &c. fзве dokraja.
Drugi pút, za Viroványem govorifze Angyeofzka popivka: Blagofzov i fзvitlofzt, i mudrolft i zafálnofzt, poltenye i jakofzt Bogu naflemu uvike
&c. Polfzli ovoga, defzet puti za fzebicze govorefze Angyeofzke i Apoftolfzke fále, fзvet, fзvet, fзvet, Gofzpodin Bogh Sabaoth, punaje fзva
Zemlya fálom nyegovom. Szlava Otzu i Szimiu i Duhu fзvetomu, kako ú pocfelu bi, i fзad, i uvike vikom Amen. Trechi pút, druga i trechia
defzetina opét s ovimfze nácfinom govori: Blágozov i fзvitlofzt &c. I zatim: Ocfé nas. &c. polfzli nyega: Blágozov i fзvitlofzt &c.
i defzet puti: Szvet, fзvet, fзvét Gofzpodin Bogh Sabaoth &c. fзlava otzu i fzinu, i Duhu fзvetóme &c. Cfetverti pút, polfzli tre

<!-- 37. STRANICA -->
<pb n="37" facs="0038.jpg"/>
chie de fzetiné, govorifze: <hi rend="italic">Zdrava Maria, Kcheri Boga otza, Majho Boga fзina;
Zarucfnicze Duha fзvetogh, Kralyiczó Neba i Zemlyé, Gofzpojo fзvakogh fзtvorénýa, Gofzpodin fзtobom, blazena ti jefzi megyu xenami.
&c.</hi>

</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="5" xml:id="DK1800-IIII-02-05">
<head><hi rend="center">§. V.
Sto zlamaju ove Angyeofzke i Apoftolfzke fále?
</hi></head>

<p><hi>N</hi>Aiprié: po ovimá trima ricfmi: Szvét, fзvét, fзvét, zlamenujefze u jednomu xivujuchemu Boxánfztvu, tri nerazdillyena
kipa, aliti fзobftva Boxanfzteena, tojefzt: otacz, fzin i Dúh fзveti. Otud ove tri ricfi: Szvét, fзvét, fзvét govorechi, ne fзámo fálimo tri kipa
Boxánfztvena, nego zajedno i izpovidámo, da kakogodje Otacz u kipu fзvomu fзvét, brezkrajan, vicfnyi lip, mudar, jáki &c. i u fзvakome
dílu fзvómu pravedan, do

<!-- 38. STRANICA -->
<pb n="38" facs="0039.jpg"/>
bar, milofztiv &c. takávje i fzin, takav i Dúh fзveti.
</p>

<p><hi rend="italic">Drugi réd,</hi>ová rics Xudijzcki Sabbaoth Dalmatinszki Mloxina Boga
nafléga ime jefzt, koimfze imenom u fztarome zákonu dvifztotin puti imenuje. Otud ovu rics Mloxina izrekávfi, jávlyámo, da nas u trima kipovi
budúchi Bogh, fзvaké mloxiné, tojefzt, fзvakogh fзtvorénýa Bogh jefzt. Trechi réd; po ovima ricfmi: Gofzpodin Bogh, zlamenujéfze, dafzu tri
kipa Boxánfztvena ifztom, a jedán Gofzpodin, jedna Boxánfztvena Nárav, vollya, jedna fзvétofzt, jedna lipota, jedna dobrotá, jedna mudrolft,
jedno Boxánfztvo. Otud Angyeli, tri kipa Boxánfztvena fálechi, i tripút rekávfi, Szvét, fзvét, fзvét, ne vele tripút Gofzpodin Bogh, niti Gofzpodá
Bogovi, nego cigli jedán pút, jednogh Gofzpodina, jednogh Boga imenuju, jávlyajúchi dafzu tri kipa Boxánfztvena ifztom jedán jedini Gofzpodin,
i jedán Bogh.

</p>
<!-- 39. STRANICA -->
<pb n="39" facs="0040.jpg"/>

<p><hi rend="italic">Cfetvérti réd,</hi>ove ricfi: puna jefzt fзva Zemlya fзlavom nyegovom,
zlamenuju da fзveto i fзlávno Troifztvo, po fзvomu Boxánfztvenom bichu, vazda, fзvagdi, u fзvakom fзtvorénýu jefzt, i ú nyemu fзvako
fзtvorenye xivi, micfeno jefzt, i nyemu, u fзvakom fзtvorénýu fзlava jefzt.

</p>

<p><hi rend="italic">Péti réd,</hi>Po ovoi Angyeofzkoj popivki: Blagofzov i fзitlofzt &c.
Naiprié dajémofze fзvétome Troifztvu, gdi brezkrájno i vikovicfuye Boxénfztvo, fзvétofzt, lipotu, dobrotu, blexenfztvo, &c. imáde. Drugi
réd, uzdifuch xelimo, da ove Boxánfztvene brezkrájne dobrote u nyemu vazda uvike vikom ofztanu. Trechi réd, zaktivámo dáfze, na ove
Boxánfztvene brezkrájne dobrote glédi, fзvéto Troifztvo fзlavi, od fзvakogh fзtvorénýa, uvike vikom.

</p>

<p><hi rend="italic">Sefzti réd,</hi>s ovom Apoftolzkom fálom: fзlava otzu, i fzinu, i Duhu
fзvetóme, fálu uzdájemo fзvetóme Tro

<!-- 40. STRANICA -->
<pb n="40" facs="0041.jpg"/>
ifztvu, gdi nálzje fзtvorio, odkupio, polfzvéto, xivit, cfíni, derxi, Kreche, odívá, csúvá, ucífi, tilefznim
i Duhovnim nácfinom ráni, i megyu fzinove fзvoie obraojefzt.
</p>

<p><hi rend="italic">Szédmi réd:</hi>Ovimá ricfmá: Kako u pocfélu bi, i fзad, i vazda, i uvike
vikom. Amen. Zlamenujefze da fзveto Troifztvo dvofztruku fзlavu imáde. Perva jefzt ne fзtvorena; brezkrájna, fзkojom tri Boxánfztvena kipa,
odvika, vazda, i fзad, i uvike vikom fзlavé fзami fzebe, ovim nácfinom. Otacz vidéchi u fzinu i u Duhu fзvetome, brezkrainu Boxánfztvenu

dobrotu, fzlavi fžina i fžvetóga Duha. Szin opét vidivfi onu ifztu brezkráinu Boxanfztvenu Dobrotu u Oczu i u fžvetóme Duhu, fzlavi Otza i fžvetoga Duha Dúh fžvétí opét vidivfi onu ifztu brezkrájnu Boxánfztvenu dobrótu u otzu i fžinu, fzlavi otza i fžina.

</p>

<p><hi rend="italic">Drugá</hi>fžvetogh Troifztva, fzlava, jeftz fztvorena i brezkráinò nixa, <!-- 41. STRANICA -->

<pb n="41" facs="0042.jpg"/>

skojomfze fzlavi od fžviu fžtvorényiâ; i ovâ fztvorena fzlava opét je dvoľztruka. Perva, kada fžtvorénye nyega fzlavi fžamò zarad nyega ifztogh, na nyegovu brezkrájnu dobrotu gledi; tojeftz, kada nyega fáli, fžamo ifztom kroz to gdi u nyemu jeftz brezkrájna lipota, jali dobrotu, jali fžvétolftz &c. Drugá fztvorena fzlava jeftz, Kada fžtvorénye fzlavi fžveto Troifztvo, za fžvoju horifftz, tojeftz: Kadé nyegá fáli zatò, gdie nyega fžveto Troifztvo fžtvorilo, odkupilo, derxi, bogátogh cfini &c. I obechialo jeftz nyemu, Rajfzku fžlavu. Ova druga fztvorena fzlava, prem daje prid Bogom mila i dolžtojna, ali mlogoje milia ona perva fztvorena fzlava: jer cfovik kolikogod puti fžvétó Troifztvo, zarad nyega ifztoga fzlavi, za nyegovu brezkrájnu Bovanfztvenu dobrotu, onoliko púti opraftajufze nyemu fžvi koliki grifzi nyegovi fžve ono pokáránye i kaftiga, koje bife zafžluxio

<!-- 42. STRANICA -->

<pb n="42" facs="0043.jpg"/>

fžvoijm griami. Otud mi, kadé s Angyeofzkom kruniczom fžlavimo fžvetó Troifztvo, fžlavimo nyegá ne fžamò na korifftz naľfu, nego na nyegovu Boxánfztvenu dobrotu gledimo i xelimo (daje mogúche) pézkrájnom Boxánfztvenom fžlavom fžlaviti, kakonofze fžlavé Boxánfztveni kipovi megyu fžbom.

</p>

<figure>

<graphic url="pics/graphic4.jpg"/>

<head></head>

<figDesc></figDesc>

</figure>

</div3>

</div2>

<!-- 43. STRANICA -->

<pb n="43" facs="0044.jpg"/>

<div2 type="chapter" n="3" xml:id="DK1800-IIIII-03">

<figure>

<graphic url="pics/graphic5.jpg"/>

<head></head>

<figDesc></figDesc>

</figure>

<head>TRECHE POGLAVIE.</head>

<p>Od opproftényaâ ové Congregaczié fžvetóga Troifztva.</p>

<div3 type="subchapter" n="1" xml:id="DK1800-IIIII-03-01">

<head><hi rend="center">§. I.</lb>

Kakva opproftényaâ jeftzu u ovoi fžvétoj Congregacij?

</hi></head>

<p><hi>X</hi>III. Benedicto fžveti Rimfzki Pápa, po Ifzuckerfztvome porodgyé

<!-- 44. STRANICA -->

<pb n="44" facs="0045.jpg"/>

nyu, lita 1726. 5ti dán miľžécza Trávna Aprila, ovoj fžvetoj Congregatij trofztruko opprofténye na viké dade; Naipervo: Od fžviu griha opprofténye. Drugi pút: opprofténye, koje traje za fžedam godina, zajedno s Cfeterdefzniczami opproftényi. Trechi pút: opprofténye od felfzdelžét dáná.

</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="2" xml:id="DK1800-IIIII-03-02">

<head><hi rend="center">§. II.</lb>

Na ftoľzu ovaâ opproftényaâ?

</hi></head>

<p><hi>N</hi>Aipriè: od fžviu grihá opprofténye, na to jeftz, daľze s ovim Vrimenito pokáránye i kaftiga s grióm zafžlúyena fžvim opproftzi: Jer Bogh prem da, po ifzpovidi i pokori, opraftá grihe cfoviku, i vicfnju kaftigu s griom zafžlúxenu, od fžamoga milofžerdgya fžvoga, na Ifzuckerfztova dolžtojánftva gledech (a) niľtanema

<!-- 45. STRANICA -->

<pb n="45" facs="0046.jpg"/>

nye Vrimenito pokáránye ne opráľtá, negoga do Vrimena kárajuch ofiniva. Na Priliku: Prem da bife opproftzio grihe <persName key="PN32" ref="context.xml#PN32">Adamu</persName> (b) <persName key="PN11" ref="context.xml#PN11">Davidu</persName> (c) Marij Moyľfjevój fžefztri (d) u puľztinyi mermlyajuchiém Xudiom (e) Moyľii i Aaronu (f) niľtanemanyé Vrimenitim pokárányem ocľu <persName key="PN32" ref="context.xml#PN32">Adama</persName> (g) <persName

key="PN11" ref="context.xml#PN11">Davida</persName> (h) Mariu (i) Xudie (k) Moyfiu i Aarona (l) Otud prem da Bogh opproftzi grihe Petru (m) Mandalini (n) nifanemanyè i Petar i Mandalina mucfnu pokoru u fzvem Xivotu derxafe (o) ifztom da bi ij Bogh Vrimenitim pokarányem ne ofínuo. Zato, poklem Bogh oppráftaiuch Cfóviku grihe, i grihom zafzluxeno víefnye pokarányei ne oppráftá Vrimenitu kaftigu, nego nyega, jali na ovome fzvitu, jali po fzmerti, u Purgaiorii ofcibíva (p) potribno je da cfóvik zadovolynofzt ucfini Bogu za ovo Vrimenito pokaránye fzvoje. A odkudeche cfóvih zadovolznofzt ucfi

<!-- 46. STRANICA -->

<pb n="46" facs="0047.jpg"/>

nit, za ovo fzvoje Vrimenito pokaránye? jeda fzvoimi dofztojanfztzi; tojefzt mucfnom pokorom fzvjom? tefkò. Odkudecke dakle lákfè? Iz blága fsveté Májké Czerqué, tojefzt iz dofztojánfztvíi i zadovolynofztzi Ifzuckerfztovíi, Divicze Marié, imlogíi ofztalií nebrojenij fsvetií, kojaà dofztojanfztvá, i zadovolynofztzi u fsvetoi Majki Czerqui, kakono u blagodivnom Domu, fzlóxena fsvrójé. Ali kakoche cfóvik zadovolynofzt ucfinit s ovim fzlóxenim blágom fzkupim? jedali moxe fzvjom vláfzchiu iz ovoga blága fšogod izvadit, i dat Bogu za fzebe? Ni po koi nácfín. Jer Gofzpodin Ifzuckerfzt fšamò ifztom <persName key="PN13" ref="context.xml#PN13">fsvetome Petru</persName>, i nyegovim Námfíftznikom, kakonofsveté Májké Czerqué verhovnijm Pafztirom, pridade od Doma nyegovogh blagodivnogh klyucfeve (q) otud dakle Rimfzki Papa, kakono Námfíftznik <persName key="PN13" ref="context.xml#PN13">fsvetóga Petra</persName>, i verhovni Pafztir- Czerkovni, iz blága Czerkovnóga

<!-- 47. STRANICA -->

<pb n="47" facs="0048.jpg"/>

daje od fsviu griha opprofténye, da Cfóvik po ovomu, zadovolynofzt ucfini Bogu za Vrimenito pokaránye fzvoje.

</p>

<p><hi rend="italic">Drugi pút.</hi>Opprofténye za fšedam godiná; i za fefzdefzet dáná, na tojefzt, da pognyimá Bogh Cfóviku opproftzi onu mucfnu pokoru, kojubimu vallyalo podnéti po fštárom obicfáju i fšúdú fsveté Májké Czerque, za fšedam godifftá, jali za fefzdefzé dáná. Kakò u dávnasnye Vrime, za jedán fšmertni grih, po fšudu Czerkovnomu, za defzet, za dvajefzt godiffta pokoru derxáli jefzfu Kerftiani ali poklem fšade, na izhodku fšvita, oládila fšzejefzte lyubav, á zlochía fšeze razisla, nahodefze onakovi lyúdi, koima, akobi vallyalo po Czerkovnom fšudu terpiti, nebi íjm ni hillyadu godiná dofztzi bilo. Zato za ovake godifnye brojeve, fšluxe ovakáa opproftényáa. Po opproftényu cfeterdefzéto bífze od one pokore, koju

<!-- 48. STRANICA -->

<pb n="48" facs="0049.jpg"/>

bi imali podneftzi, po fšudu Czerkvenome.

</p>

<p><hi rend="italic">(a) Rom. 3.v.24. (b) Sap. 10.v.2. (c) 2. Reg. 12.v.13. (d) Num. 12.v.14. (e) 14.v.29. (f) Num. 12.v.24. (g) Gen. 3.v.19. (h) 2. Reg. 12.v.1. (i) Num. 12.v.15. (k) Num. 14.v.23. (l) Deut. 32.v.48. (m) Luc. 22.v.61. (n) Math. 19.v.5. (o) Vita S. Petri, & Mar. (p) Matth. 13.v.34. (q) Math. 16.v.19.</hi>

</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="3" xml:id="DK1800-IIIII-03-03">

<head><hi rend="center">§. III.</hi></div3>

Kadé i Kakvim nácfínom dobivaju ovaà opproftényaà, u ovoj Congregaczij buduchii Vimií?</div3>

Od fsviu griká puno opprofténye do bivaju.

</div3>

<p><hi>N</hi>Aipriè oni dán kadfze upífu, ako oni dán pervò izpovidivífze, poboxnò uxivaju fšvéto i fšlávno Tilo i Kerv Ifzuckerztovu. <hi rend="italic">Drugi pút,</hi> na cfař od fšmertí, ako izpovidivífze

<!-- 49. STRANICA -->

<pb n="49" facs="0050.jpg"/>

Ifzuckerfztovo Tilo uxivaju, jali ako to nemore bitt, ifztom pokornim, kroz grihe, pokajányem, Ifzufzovo ime, ufztmi fšpoménu i jali akobi i to nemoglo bitt, u fšerczu to fšveto ime uzimádu, i na pomoch zovu.

</p>

<p><hi rend="italic">Trechi pút:</hi>Šzváké godiné na dán Nedelyni fšvetóga Troifztva, na dán Zacsécha Blaxené Diviczé Máriae, na málu Gofzpoinu, na dán od Navífténya blaxené Gofzpé; na velíku Gofzpoinu. Takogyer na dán fšvétóga fztípána králya; fšvétóga Imré Duke; Lojola fšvétogh Ignaczié; Xaverie zvetogh Franceska; i Borgié fšvétoga Franceska, ako na ove dnéve izpovidivífze, i Ifzuckerfztovo fšveto Tilo primiví, Budmiszku Druftva Ifzufzovogh Czerqv pohoditi budu, i u nyoi fšgoditfze uzmolé za jedinfztvo megyu Poglaviczam Kerfchánszkim; za iztriblýénye odmetnikov, i za uzvisénye fšvété Májké Czerque.

</p>

</div3>

<!-- 50. STRANICA -->

<pb n="50" facs="0051.jpg"/>

<div3 type="subchapter" n="4" xml:id="DK1800-IIIII-03-04">

<head><hi rend="italic">Opprofténye za fšedam godina, S. Cfeterdefzetniczom zajedno dobivaju fšzváké godine.</hi></div3>

<p><hi>P</hi>Ervi pút, treché Nedilyé po Vodokerfchu. Drugi pút, treché nedilyé korizmé. Trechi pút, treché nedilye po Ufzkerfzu. 4ti pút, drugé Nedilye Mířécza Rujna, ako na ove dnéve ifzpovidivífze, i fšveto Ifzuckerfztovo Tilo primiví, Budimszku Druftva Ifzufzovogh

<p><hi>P</hi>Ervi pút; Szváke Nedillye, i kolikogod puti dogyè na Mifzu fšvé

<!-- 51. STRANICA -->

<pb n="51" facs="0052.jpg"/>

té Congregácie. <hi rend="italic">Drugi pút:</hi> Kolikogod púti Angyeofzku Kroniczu zajedno govori s ofztálom Bráhom. Trechi pút: Kolikogodlzeputi potruđi na Proceflion lzvété Congregácie, jali na drugu Boxiu lzlsbu nyeizinu. IV. pút: Kolikogod puti u ime lzvetöga Troilzftva, jali gládnoh naráni jali xédnoh napoi, akoche ilzftom i s jednim napitkom friske i bíztre vodice, jali golóh zaodí, jali lzufnya ofzlöbodi, jali bolelztnoh nagledá, jali putniku konak dá, jali Ubugu lemosfynu pruxi. V. pút: Kolikogod puti megyu onakvima koilzfufze polzfvygali, i lipofze ne gléde, mir uclíni, jali po fzebi, jali podrugóme. VI. pút: Kolikogod púti lze potruđi na pokopánye Brata kogáod, jali i drugoh mertvoh Cfövíka; jáli ako to nemoxe bitti, pet ocenáfa, i pét Zdravi Mariá, za nyegovu Dufu namini. VII. pút: Kolikogod púti lzétögh i lzvagnoh oltar

<!-- 52. STRANICA -->

czigłó jednogh ocenáfá, i jednu Zdravu Mariu izgovori. VIII. pút: Kolikogod púti Odmetnika na Viru právu, jali grifnogh na pokoruu, obrátí, jali fze u razfírený Viré právé trudi, jali ako što za Viru právu térpi. IX. pút: Kolikogod púti praediku, jali drugogh kogágod duhovnogk Nauka pomylivó slufa. X. pút: Kolikogod púti fzojuz Dieficzu, jali kojedog gruge Neuke, na poboxne fztvari naucfi, jali ako to od nyegá nemoxe bitti akoiy pofálye na nauk Kérfehánszki i Duhovni. XI. pút: Kolikogod púti zaradi Boxie lyubovi, kogágod grifnika za grihe nyegove pokárá, jali ako bi to bilo bezkorisfznó neka Duhovnim, jali fzvitovnim Birovom dokáxe. XII. pút: Koliko god púti, jali nevezfelogh razvezfeli jali Brixnome dobro fzvitoványe dá

<!-- 53. STRANICA -->

de, jali u Tilefzni i Duhovni posfzlovi, kogágod pomogné. XIII. pút: Kolikogod púti fzamóga szebe, jali drugogh od griha, ftege, pogibéllya, nevollye fzacluvá i obráni. XIV. pút: Kolikogodlze púti fzfvelzerdó trudi na kakvemagod posfzlove ové fzfveté Congregágiá. XV. pút: Kolikogod pút Zlotvoru fzfvmu opprofzti, jali opprofthénye od nyegá, zafste jafilze Bogu molí za nyegá, jali fnyime kojegod drugo dobro uclini XVI. pút: Kolikogod pút Zlé mifzli iz Uma fzfvoza iztira, jali fze od kol fzfveti i poboxni fzfvtári razmislyává. XVII. pút: Kolikogod púti drugogh Cfovika: za neprikladné i grihé ricli pokárá, jafilze od poboxni fzfvtári prid drugim, razgovárá. XVIII. pút: Kolikogod púti fzfvojo Duhovnu fzfvieft izkusává, grihe fzfvoje placzé i izpovidá, fzfzuckerfzfztovim fzfvetim Tilom Xivi, fzfveté Knyige ftié, jali kad fze ftíu, pomlvlyé fzfzúsá.

<!-- 54. STRANICA -->

<pb n="54" facs="0055.jpg"/>

XIX. pút: Kolikogod púti, u lme fšvétóga Troifštva s koleni poboxnò poklon ucfìni, fza Zlaményém fšvétogh křixa prikerfzti i kakvámugod poflza i trúda pofcme, fšlžom da zlo nebudné. XX. pút? Kolikogod púti zaradi lyúbavi fšvétoga Troifštva, ú cfméžod fšamóga fšebe ponizi; druge po dofžtožánfštvu poftuje drugimáfše pokori, i poddádé, prid drugimáfš pofitnòž da fšobom vládá, i dobru priliku dájé drugim. XXI. pút: Kolikogod púti zaradí fšvétóga Troifštva radò terpi, od drugi, kojugod laxlyivu fšumnyu, iz, dáványe, jali pokáránye, fšetu, nenávídofžt, merfžkochu, i kojumugod drágo protivnu fštvár. XXII. pút: Kolikogod púti Zimu, Uruchinu, i Kakvumugod drágo nezgodu, jali boléfšt, jali fšziromaftvo, i kakvogogod od Boga pofžlánogh biefcá vefželò terpi. XXIII. pút: Kolikogod púti, tilefžnom i Duhovnom po

<!-- 55. STRANICA -->

<pb n="55" facs="0056.jpg"/>

Kolikogod púti s drugim kojúgod praviczu, jali milofzergye, jali umilynofzt, i kakvomugod drágo tifeľzno i Duhovno dobro ućini. XXV. pút: Kolikogod púti, od griha (na kóh najvećmá drábe prignútoh náhodi) uzderxi řzamóga řzebe. XXV. pút: Kolikogod púti s poľzom, difziplinom, s řzilicziom, i ćim mugod řzóg řzvoje Tilo, záradi Boga namući. XXVII. pút: Kolikofzegod púti od řzvetóga Troiřtva razmisľáva, jali řze u nyegovoj Boxánřtvenoj dobroti nařľadguje, jali knyemu uzďane, jali nyega řľzavi, jali nyegovo poľćenje řiri, jali na razřřřne poľćenya nyegovogh prilike, medulycice &mc;c. ćfiniti dáj. XXVIII. pút: Kolikogod púti, u jutru, ú poďné, u večřř řzvetóga Troiřtva Angyefőłkim prořľavľyněm řáli i pozdravľa.

<!-- 56. STRANICA -->

<pb n="56" facs="0057.jpg"/>

XXIX. pút: Kolikogod púti, na poštenyze szvetoga Troisztva, u jutru, szvojáz szvaház mišzlyénýa, ricfi, dilá, terplyenye, prikáxé, i namini, i priko dán onamo derxi; á u vecšer szvojú szviefzt izkusává i grihe xali. XXX. pút: Kolikogod púti ove szvete Congregácié od szvetóga Troisztva Virne, primloxi i firi.

</p>

<figure>

<graphic url="pics/graphic6.jpg"/>

<head></head>

<figDesc></figDesc>

</figure>

<!-- 57. STRANICA -->

<pb n="57" facs="0058.jpg"/>
<div2 type="chapter" n="4" xml:id="DK1800-IIII-04">
<figure>
<graphic url="pics/graphic7.jpg"/>
<head></head>
<figDesc></figDesc>
</figure>
<head>CSETVERTO POGLAVJE.</head>
<p>Od Regulaa ové Congregácie Szvétóga Troifztva.</p>

<div3 type="subchapter" n="1" xml:id="DK1800-IIII-04-01">
<head><hi rend="center">PERVA REGŰLA.</hi>
OD UPYZANYA.
</hi></head>

<p><hi>D</hi>Alfe xivi Bogh, na ovome fzvitu od fzvoj Virni, fuudé fáli, ú to ime, u ovo fzvéto i fzlavno Druftvo, fzvaki, koi Boga xivógh miluje, i Dufévno fpalzénye ífté, Kerfchanin, i Kerfchánka, Musko i Xenfzko, od kogámugod kolena, plemena, jezika, Réda, i Míftza bio, báдавá, i brez pláché upízfatzé moxe fzvagda,
<!-- 58. STRANICA -->
<pb n="58" facs="0059.jpg"/>
návlaftitó na dán nedilyni fzvétóga Troifztva; Treché nedillyé po Vodokerfchu; Treché nedillyé korizmé; Treché nedillyé po ufzkerfzu; i drugé nedillyé Míftzéca Ruina. Otud na Duhovno Pafztirfztvo od Boga obráni Poftováni Plebánofí, Kakono na Duhovno fpalzénye Voditelyi, mogu i fzámi fzebe, i pod nyimá buduche Virne, fzvagda datti upízfatz, ovim náclínom: Peti pút: Rázgovetnó iztomaczéchi Virnim fzvoim, pod praedikom, odluku, fzverhu, i Regule, ovoga fzvétogk Druftva, nekaijm napoménu da u ovo fzveto Druftvo dadu fzami fzebe upízfatz. II. pút: Razumiví vollyu nyinu, neka javé Poftovánome oczu Praefefu, kolikoije, hoijfze upízfatz zaktivaju. III. pút: Poftováni otacz Praefes, fzvakome Poftovánom Plebánofu onoliko pözfvécheni Czedulá imá pözflati, kolikogod ije onde, koijfze zaktivaju upízfatz u knyigu naféga fzvétogh Druftva.
</p>

</div3>
<!-- 59. STRANICA -->
<pb n="59" facs="0060.jpg"/>
<div3 type="subchapter" n="2" xml:id="DK1800-IIII-04-02">
<head><hi rend="center">DRUGA REGULA.</hi>
Od Náredbé Upízfáznya.
</hi></head>

<p><hi>K</hi>Oigod zaktivá, fzamoga fzebé, u ovo fzvétó Druftvo datti upízfatz, ili ovde, ili doma kod Poftovánogh Plébánufa fzvóga. I. pút. Izpovidivíftze od griháa, fzvéga Xivota, i fzvéto Tilo Boxié k fzebi primiví, fza fzvim imádé fzamóga fzebé odlucíft i pözfvetit na fzlavu fzvétóga Troifztva, i na razlírénye fzlavé nyegové, i na to imádé fzámogh fzebé Závitom zadúxit. II. pút. Szvoje kerfztno ime, i prizime imá upízfatz, jali upízfatzí dat, megyu Virne. III. pút. Onde taki, iz fzúda, godífnýéga fzaáta ukazujuchi jednu czedulu imá fzebi izvadíti, izdruge fztráné, fzvoje ime neka upíse, jali upízfatzí dáde Ovím náclínom i Poftováni Plébánofí fzvoje fzlífaocze imádú úpízfázne ámö pözflatz Poftovánome Oczu Praefefu
<!-- 60. STRANICA -->
<pb n="60" facs="0061.jpg"/>
koicheij u Album, alíti ú knyígu Bratínfzku upízfatz.
</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="3" xml:id="DK1800-IIII-04-03">
<head><hi rend="center">TRECHA REGULA.</hi>
Od fzvakdafnye Falé.
</hi></head>

<p><hi>P</hi>Oklem ovo fzveto Druftvo, na ovome fzvitu, prama odluké i fzvérhe fzvojé, duxno jefzt fzvetoga Troifztva fzvagda neprízfztanczé fálti; uzti uzrok, koíftzegod u ovome fzvétom Druftvu náhodi imá dobro pámtit onogh fzaata godífyuéga, kogaje na czeduli 12. fzúda izvadio, Iermu vallyá, doklegod Xivujé, za oni czio fzaát, fzvaké godiné, fzvetoga Troifztva fálti, klecféchi poboxnó na koleni, i izgovoriví tri Angyeofzke kronicze, za buduche u ovom fzvetom Druftvu Virne, tojefzt <hi rend="italic">I. pút Xivim, za fzvaku Tilefznu i Duhovnu dobru fzrichu. II. pút, Búduchéu u fzmertnoi boleftzi, za nyinu
<!-- 61. STRANICA -->
<pb n="61" facs="0062.jpg"/>
fzmert bláxenu. III. pút, Za Dúfe Mértvé Brache.</hi> Akolibi tkogod ni po fzebi, ni po kome drugome, ovu Boxiu szlusbu, nemogao dokonati, u oni nyegov fzaat, koímuje dopao, nék odberé fzebi, ilmu pri, ilimu poszlé onogh fzaata nyegovogh, drugi koigod fzaát, i zgodno Vrime, i onoga fzaata, kogáje obrao neka prikáxe i pözfvéti fzvétome Troifztvu, mífztó onoga fzaata, u kojem fzaatu valyalobi dagaje fálio. A gdi néjmá fzaati, neka fzebi odberé jali pria poldne, jali po poldnevu kojegod zgodno Vrime, za koie tri Angyeofzke kronicze moxe poboxno izgovoríti.
</p>

</div3>

Od fzaverfiti Dobrotà.
</hi></head>

<p><hi>P</hi>Oklem <hi rend="italic">náfzje xivi Bógh zvao u Druftvo, fzina fzóga, Gofpodina Ifzufza Ifzúkerfzta (a) i obrao náfz je ú nyemu, prinegoje fzvit fztvoren, da fzveti budnémo i brez pége prid liczem njegovim</hi> (b) uz ti uzrok, da na ovome fzvitu, prid nyime fzverfitò hodimo, kako právi Szinovi nyegovi, potribnefzu nami ove fzliddeché fzverfite dobróte. Perva; Xiva Vira (c) po kojoj poznávfi Boga nalléga, i vidivfi nami prigotovlyeno nebelfzko Mifzto naffe, mloga dobra dilá cfinimo (d) Druga; Jáko uffánye (e) po kojemu u fzvacfemu jakofze uzdá

<!-- 67. STRANICA -->

<pb n="67" facs="0068.jpg"/>

mo u Boga nalléga, i od nyega, bez fzvegá dvouménýa cfekámo vicfnyi xivot (f) Trecha; Verhovna Boxia lyubav (g) s kojom Boga nalléga fzamò zarádi nyegá ifztogh, fzverhu fzvéga, iz czilogh fzerca nallégh, lyubimo (h) IV.ta; prava lyubav ifzkernýega (i) s kojom bez obiránya, fzeve kolike ifzkernýe i blifxnye naffe, joft i zlotvore, zarádi Boga nallégh lyubimo, kako i fzami fzebe (k) Vtá, duboká poniznofzt (l) po kojoj poznávfi tilefze i Dukovne nevolýe naffe, od fzviu náj nixie, iz právogh fzerca náhodimo i fzudivo mi fzami fzebe (m) VI.tá; Pofztidna cfiftocha (n) po kojoj, Um i pamét naffu, fzerce, ufztá, czilo Tilo i Dufu naffu, vazda, fzvagdi, prid fzmivá, u fzvacfemu, toliko pofztidnò cfifztò i poftenò derximo, da nitko ne more nikakovogh zlá protiva nam rechi (o) VII.má; Ifztinito Duhovno Uboftvo aliti fziromaftvo (p) po kojoj

<!-- 68. STRANICA -->

<pb n="68" facs="0069.jpg"/>

joft i Gofzpoda, zarádi Boga, fzvako fvitovny Gofzdodfztvo, bogatfztvo, i náfzladgyénýa pogerdivfi i omerznufvi, kakono balegu (q) ifztom ono iftu od Boga, ftoijm potribuje da mogu xivit (r) i u fzamome nyemulze ifztom nafzlágyujú na ovome fzvitu (s) VIII.má, obfztojecha Mira (t) po kojoj u jelu, pichu, i fsvacfemu, tako fzámi fzebé trizmenò derximo, da vazda i fzvágdi, ifztom onoliko, i na tu fzverhu jidemo, piémo, fzpávámo, &c. da Bogu nallému bolýmá dallyè fzluxiti moxemo (u) IX.tá; Tilefzno Duhovno namucfénýe (x) po kojoj Tilo i Dufi naffoi, fzeve kolike zle xelye nyine, takò zauzdámo, i pofztom, s difciplinom, s cziliciom, i z drugojacfim na mucfénýem na fzlúxbu Boxiu natirujémo, da tilefznima i Duhovnama poxelyénýem fza fzfvim umrivfi, jedinò ifztom Bogu nallém xivémo. X-ta, Szkrufena pokora (z) po kojoj

<!-- 69. STRANICA -->

<pb n="69" facs="0070.jpg"/>

grihe naffe szkrufenim iz szerca kajanyèm placfuchi xalimo, gdismo milosztivnogh Boga nallégh uvridili; otud Tilo Boxie cfesztò uxivajuch, vazda Cerqua Boxie jeszmo (aa) XI.ta; Mirmo uzterplyénýe (bb) s kojim od Boga na náfz poszláne fzvakojáke tileszne i Dukovne bicfeve radò podnoszimo (cc) XII-tá, poboxná pokornofzt (dd) s kojim, vollyu naffu, s vollyom Boxiom jako szasztavivfi i szajédinivfi, xelimo, dasze u szvacfemu vollya Boxia izpuni nad nami, otud vollye nallé fza fzfvim ofzlányámo na vollye sztarefiná naffi (ee) XIII-tá, fzvahdafnýá poboxnofzt (ff) po kojoj, szvaki dán, Vrilim molitvama, naffima traximo pervószvéga Boxie krályészto i právdú nyegovu. (gg) XIV.ta, Umilyno milofzerdgye, po kom zarádi Boga fzeve potribnike szveszerdò ú szvacfemu pomáxemo. (ii) XV-ta; právo priatelyfztvo, po kom, szvako lukavtzt

<!-- 70. STRANICA -->

<pb n="70" facs="0071.jpg"/>

vo iz szerca nallégh izgonivfi, fzmivá pravò, govorimo, Virnò szluximo, i po nyinom dosztójánsztvu, nyi poftujémo (II) XIV-tá, fzfvetò rasmislyivanye (mm) u komu, szviesztt Dusé nallé pogledávfi, iz praznoszt ovogh szvita dobrotami ze nebeszkima primirivfi, na szlusbu Boxiu szami fzebe fza fzfvim dájémo. (nn) Po ovima Dobrotami, poklem fzmivá nami u Ráj ulizti vallyádé, zato fzvaki Viran, u ovima Dobrotami imádé okrétan bitti, i pria izpovidi fzfvojé promotrit imádé: gdi, kadé, s koim nacfinom, uzkoj uzrok je fzagrifio protiv kojégod dobroté.

</p>

<p><hi rend="italic">(a) I. Cor. I.v.9. (b) Eph. I.v.4. (c) Heb. II.v.6. (d) Jac. 2.v.14. (e) Prov. 3.v.5. (f) Heb. 6.v.19. (g) Deut. 6.v.5. (h) Matth. 22.v.36 (i) Luc. 10.v.27 (k) Mar. 12.v.31. (l) Eccl. 3.v.20. (m) Pfál. 21.v.7. (n) I. Tim. 2.v.2 (o) Tit. 2.v.8. (p) Math. 5.v.3. (q) Phil. 3.v.18. (r) Prov. 30.v.8. (s) Efth. 14.v.18. (t) Eccl. 37.v.32. (u) I. Cor. 10.v.13. (x) 2. Cor. 4.10. (y) Gal. 2.v.19. (z) Math. 2.v.2 (aa) I.

<!-- 71. STRANICA -->

<pb n="71" facs="0072.jpg"/>

Cor. 3.v.16. (bb) Hebr. 10.v.36. (cc) Job. 13.v.16. (dd) I. Reg. 15.v.28. (ee) Hebr. 14.v.17. (ff) I. Theff. 5.v.17. (gg) Math. 6.v.33. (hh) Luc. 6.v.33. (ii) Eccl. 4.v.10. (kk) Prov. 17.v.17. (ll) Prov. 3.v.29. (mm) I. Tim. 4.v.15. (nn) Pfálm. 38.v.4.</hi>

</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="8" xml:id="DK1800-IIIII-04-08">

<head><hi rend="center">OSZMA REGULA.</div>

Od milofzerdni Diláa.

</hi></head>

<p><hi>D</hi>A' ovoga fzfvetogh Druftva Virni, kakono obráni fzinovi Boxii, po dobri dili ifztino i czilo ucfiné zvánje i obránye nyino (a) fzvaki Viran, priko godine, u blagodivni fzanuk ovoga fzfvetogh Druftva, pod Offertorium imádé metnuti tri novcza, jali tri groficka, villé, ja mané, u koima novczi, poklemfze malaan i tanakan dohodak vidí, nato gledeh, nikká Macfarfzská Gofzpoda koima imená Jefzu popifzána na nebu (b) u knyigi xivujuchegh Jagancza (c) ne kupech fzebi blágo na Zemlyi, nego

<!-- 72. STRANICA -->

<pb n="72" facs="0073.jpg"/>

na nebu (d) ifztinitu i obfztojechu Fundatiu u glavni novczi pofztavití hoche, od kogá glávnogh, godifnyi dohodak u blagodvni fzanuk pofztavití hoche, i odonud fzváké godine troje ubogi i fzirotinfzke Dicze zaodití hoche i pofzlachelí

na skule; Tri na zanát datifze hoche, á pozli kad naucfé ofzloboditi; Trima ubogim i fzirotinfzkim Divojkama dafze poštenò Udomiti mogu, flogodchefze pomochi datti. Ofzim fzevga ovogá, vazda na mládo lito, Doctor aliti líkár, Berberin, i Apotekár izplatífze hoche. Od ovi fto, ofztané, Bolefztnikom, i potribnikom, priko goginé podilitfze hoche iz fzanduka blago divnóga, koiche imati tri klyùcfa, jedán imádé sztajat kod P. Ocza Praeféfa, drugi, i trechi, kod fzvitzké Goszpodé.

</p>

<p><hi rend="italic">(a) 2. Pet 2.v19. (b) Luc. 10.v.20. (c) Apoc. 21.v.27. (d) Math. 6.v.20.</hi></p>

</div3>

<!-- 73. STRANICA -->

<pb n="73" facs="0074.jpg"/>

<div3 type="subchapter" n="9" xml:id="DK1800-IIII-04-09">

<head><hi rend="center">DEVETA REGULA.</hi>

Od boléfzni i Mertvi Vimi.

</hi></head>

<p><hi>K</hi>Akófze koi iz megyu Virni ovogh fsvétogh Druftva razboli, odma nechafze dá ná glafz Poftovánome Oczu Praefefu, koi po fzvome moguftvu, koliko jáki budé, i po fzebi, i po drugimá imatiché fztarofzt na nyega, á navlafztitò na Dufu nyegovu. Ako fzvojéggh neuzimádé, i potribit budé, datichemu jednu czedulu, daga Doctor iliti Líkár, jali Berberin nágledá, i Apotekár likarie da mu prigotovi i dádé. Akoli tko iz megyu Virni Umré, czedula nyegova ona, koja jefzt godifnyéggh fzáata nyegovogh ukazivala, imáfze datti P. Oczu Praefefu, koiche ime nyegovo upifzat u knyigu; a onoga fzáata, koi je bio na nyegovoi czeduli, upifzache pa drugu czedulu i metnuvfi u fúzud,

<!-- 74. STRANICA -->

<pb n="74" facs="0075.jpg"/>

datiché drugomu kadfze upifzujú. A ime umerloga Bratá imáfze navifztit odná ú fzlidéchu Nedilyu fzmímá Virnim, koiche za dufu nyegovu, pod fsvétom Mifzom izmoliti Angyeofzku kruniczu, Akolibi koi od Fundatóra, aliti Dobrocfinioczá Umró, po Ugovorényu P. Ocza Praeféfa i ofztálé Bráche, prama nyegovogh dofztoiánfztva, imádufze za Dufu nyegovu fzlusbe Boxie cfinit.

</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="10" xml:id="DK1800-IIII-04-10">

<head><hi rend="center">DESZETA REGULA.</hi>

Od Náredbé.

</hi></head>

<p><hi>N</hi>Aipofzlé, da u ovome fsvetome Druftvu, fzváká poštenò i po rédu budnu I. Cor. 14. v 40. fzváké godiné Poftováni Otacz Praefes, imádé ofztálom Brachom fztariom, ovoga fsvétogh Druftva dogovor i viche dextrati I. pút, od razlírenya fsvetóga Troifztva. II. pút, od Dohodka fsvetogh ovogh Druftva. III. pút, od fzirotáa i Potribnikáa.

</p>

</div3>

</div2>

<!-- 75. STRANICA -->

<pb n="75" facs="0076.jpg"/>

<div2 type="chapter" n="5" xml:id="DK1800-IIII-05">

<figure>

<graphic url="pics/graphic8.jpg"/>

<head></head>

<figDesc></figDesc>

</figure>

<head>PETO POGLAVJE.</head>

<p>Od Litaniáa.</p>

<div3 type="subchapter" n="1" xml:id="DK1800-IIII-05-01">

<head><hi rend="center">PERVE LITANIE.</hi>

U trimá kipovi aliti fzbóftvi Buduchemu, k Iedinome Boxánfztvu.

</hi></head>

<p><hi>S</hi>zvét, fsvét, fsvét Adonai Bogh, (a) fzmiluj fze nami.

Szvét, fsvét, fsvét Gofzpodm Bogh Sabbaoth (b) fzmilujfze nami.

Szvét, fsvét, fsvét Bogh fsviu Bogóva (c) fzmilujfze nami.

Brez pocséla, i bezkrajno Vikovicfnye Bitfivo (d) fzmilujfze nami.

Vazda Xivujuchá fsveta Neumerlofzti, (e) fzmilujfze nami.

<!-- 76. STRANICA -->

<pb n="76" facs="0077.jpg"/>

Szvagdi buduché bezkráino Velicsánfztvo. (f)

Cfudna Boxanstvena Nevidovnofzti. (g)

Bez kraja bezkráiná verhovná blaxenofzti. (h)
U tvojoj dobroti Neprominlyivofzti. (i)
Szakaâ Nadometnuché fztrahotno Gofpodáfzftvo. (k)
Nebo i Zemlyu fztvorécke fztáro fzvemogufzftvo. (l)
Nad fzvákímá gofpodujúche vikovicfnye Gofzpodáfzftvo. (m)
Verhovne milofzti i umilyfztvá prífzvetá pravicz. (n)
Szváké fzverfítofzti neizmima Dobroto. (o)
Iednogh bicha i Náravi puno fzveto Troifzftvo. (p)
U Trimá kipovi jedino Boxánfzftvo. (q)
Szvákâ Vidéche i upravlyajucha Mudrofzti. (r)
[vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Szmiluifze nami.
<!-- 77. STRANICA -->
<pb n="77" facs="0078.jpg"/>
Szvákâ derxeche i nofzeché jákofzti (s)
Szvákâ Xivéche i pazéché verhovnofzti (t)
Szvákâ polfzvetyjuche fzlávná fzvetoftzi. (u)
Bezkrájne fztvitloftzi nefztvorena lipoto. [x]
Megyu Trima fzbftvi nerazdillyena jednocho. (y)
Jedna Boxánfztvena vollyo, Náravi, jednâka fzlavo. (z)
Od fzvakojákogh griha, Ofzlobodi Náfz Boxánfztvo.
OdTilefznogh pogibéllya; Ofzlobodi Náfz Boxánfztvo.
Od Zlé fzmerti; Ofzlobidi Náfz Boxánfztvo.
Od tvoje fzerditofzti; Ofzlobodi Náfz Boxánfztvo.
Od múkâ pakleni.
Od fzvaki Zli Xiviná.
Po tvóme vikovicfnyem bichu, bezkráinofzti i neumerloftzi.
[dvije vitičaste zgrade na desnoj margini upotpunjuju okomiti tekstovi]: Szmiluifze nami.

Ofzlobodi.

<!-- 78. STRANICA -->
<pb n="78" facs="0079.jpg"/>
Po tvojoj bláxenofzti, fzlavi, i Gofzpodáfzftvu.
Po tvojoj neprominlyivofzti, Boxánfztvu i Gofzpodarfzftvu.
Po tvóme fzvemogufzftvu, jákofzti, i dobroti.
Po tvojoj Nevidnofzti, lipoti i i pravicz.
Po tvojoj milofzernofzti, mudrofzti, Velicsánfztvu.
Mi fztvolénye Tvoje, molimo te ufzlií Náfz.
Da u právoj Viri,uffányu, Boxioj lyubavi do fzverhé obfztoimo.
Da u cfíftzochi pravicz, i milofzernofzti tebi fzluximo.
Da u poniznofzti, poboxnofzti, i neuvriefzti vazda xivimo.
Da fzmireni, polfztidni, pokorni budémo.
Daŕze u fzvakojoj dobroti, i fzverfítofzti vazda zabavimo.
Daŕze fzvagdi mirnò,umilynò, i poboxno nofzimo.
[dvije vitičaste zgrade na desnoj margini upotpunjuju okomiti tekstovi]: Ofzlobod Náfz Boxánfztvo.

Molimo te ufzlií náfz.

<!-- 79. STRANICA -->
<pb n="79" facs="0080.jpg"/>
Da Tílu, fztvitu Gyávlu ni ucŕem ne godimo
Da tebe fzamò iz czilogh fzercza, Dúfe i fznágé vazda lyubimo.
Da fzamò ifztom tebi Xivémo, tebe fálimo, i tebi mrémo.
[vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Molimo te &c.
O ne fztvoreno Vikovicfnye Boxánfztvo; Pomozi Náfz na Ovâa.
O bezkraja bezkrájna Boxánfztvena fzverfítofzti. Daj nam fznágu na ovâa.
U Trimá fzbftvi nerazdilyena jednocha. Pomozi náfz na ovâ.
</p>

<p><hi rend="italic">(a) Exod. 6.v.3. (b) Ifai. 6.v.3. (c) Pfal. 49.v.1. (d) 2 Efzd. 9.v.5. (e) I. Tim 6.v.16. (f) Bar. 3.v.25. (g) Joan 1.v.18. (h) Ifa. 64.v.4. (i) Malath 3.v.6. (k) Pfal. 46.v.4. (l) Gen 1.v.9. (m) Exord 34.v.6. (n) Joel 2.v.13. (o) Exod. 33.v.19. (p) I. Joan. 5.v.7. (q) Joan. 10.v.30. (r) Hebr. 4.v.13. (s) Eccl. 34.v.13. (t) I. Tim. 6.v.13. (u) Exod. 15.v.11. (x) Sap. 13.v.3. (y) Joan 10.v.38. (z) Joan. 10.v.38.</hi>

</p>

</div3>

<!-- 80. STRANICA -->
<pb n="80" facs="0081.jpg"/>
<div3 type="subchapter" n="2" xml:id="DK1800-IIII-05-02">
<figure>
<graphic url="pics/graphic9.jpg"/>
<head></head>
<figDesc></figDesc>

</figure>
<head><hi rend="center">DRUGE LITANIAE</hi>
U jednom Boxánfztvu buduchim k Trima Boxánfštenim fzbóftvami.
</hi></head>

<p><hi>N</hi>Erogyeni Otacz (a) Szmilujfze nami.
Od ocza rodgyeni fzinu (b) fzmilujfze nami.
Od oboij izhodechi Duh Szveti (c) fzmilujfze &c.
Szvet, fzet, fzet Gofzpodin Bogh Sabbaoth (d) fzmilujfze nami.
Szvet, fzet, fzet fzmoguchi Gofzpodin Bogh (e) fzmilujfze nami.
Abrahamov Bogh, Ifaakov Bogh, Jakovlyev Bogh (f) fzmilujfze nami.
<!-- 81. STRANICA -->
<pb n="81" facs="0082.jpg"/>
Otacz, fzin, i Duh fzet (g)
Gofzpodin Bogh otacz Gofzpodin Bogh fzin, Gofzpodin Bogh fzet. (h)
Od vika otacz, od vika fzin, od vika Duh fzet. (i)
Neumerli i nevidovni otacz, neumerli i nevidovni fzin, neumerli i nevidovni Duh fzet. (k)
Szvmoguchi otacz, fzmoguchi fzin, fzmoguchi Duh fzet. (l)
Bezkrájne dobroté otacz, bezkrájne dobrote fzin, bezkrájne dobroté Duh fzet. (m)
Verhovnogh Gofzpodftva otacz, Verhovnogh Gofzpodftva fzin, Verhovnogh Gofzpodftva Duh
fzet. (n)

Vicnyéga blaxénfztva otacz, vicnyéga blaxénfztva fzin, vicnyéga blaxénfztva Duh fzet. (o)
Primilofztivi otacz, primilofztivi fzin, primilofztivi Duh fzet. (p)
[vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Szmilújuche nami.
<!-- 82. STRANICA -->
<pb n="82" facs="0083.jpg"/>
Bezkrájne Mudriné, fzetinyé i lipoté otacz, bezkrájne mudriné, fzetinyé i lipoté fzin, bezkrájne
mudriné, fzetinyé i lipoté Duh fzet. (q)

Sztvirelyu otacz, odkupitelyu fzin, utifitelyu nas Duh fzet. (r)
Palzitelyu otacz, palzitelyu fzin, palzitelyu nas Duh fzet. (s)
[vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Szmilujfze nami.
Od fzvakh zabludénya, ofzlobodi náfz fzet Troicz.
Od fzvakh uffane-gubnofzti,
Od fzvakh na dobro-linofzti,
Od fzvakhogh griha,
Od pogáná i odmetniká,
Od fzvakháki zlij lyudij,
Od zviradij, i naudni xiviná,
Od Gyavolá i zli Duhová,
Od tilefznii i fztvkij napafztij,
Od fzvakhogh zlá tilefznogh i Duhovnogh,
Po fzinovglen porogyenyu, fzkofmfeje od ocza rodio, i fztvu
[vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Ofzlobodi náfz. Szvéta Troicza
<!-- 83. STRANICA -->
<pb n="83" facs="0084.jpg"/>
Boxanfztvenu dobrotu od nyega uzeo,
Po izhodényu Duhá fztvogh, s kojim od ocza i fztina jednakh izhodi,
Po fztavi Boxanfztvenoj, s kojom fzbóftva aliti kipovi Boxanfztveni fztami fzebe fztavé,
[vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Ofzl. náfz fzt. Troicz.
Mi fztvogh Troifztva fztbeniczi, Molimo te ufzlifi náfz.
Da fztetu Troiczu pravò Virújémo fztavimo, i poftujemo.
Da nyegovu fztavu i poftényé, fztvudé i vazda firimo.
Da fztakim mislyéném, ricfjom i dílom nyega vífzimo.
Da fze ifztom u nyemu náfzladgyujémo, vezelimo, i radujémo,
Da fze u razmislyényu Boxanfztvené dobroté nyegové bavimo,
Da na fztvitu ovome, fztvud prid nyim fztverfítò hodimo,
Da u fztvemu viku náflemu, nochom i danyom neprilftanczè nyagá fálimo,
[vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Molimo te ufzlifi náfz.
<!-- 84. STRANICA -->
<pb n="84" facs="0085.jpg"/>
Da na drugome fztvitu od licza do licza nyega vídimo, Molimo te ufzlifi náfz.
O ne razdílyeno fztveto Troifztvo, fzmilujfze nami.
U Trima fzbóftvi jedno Gofzpodftvo, fzmilujfze nami.
Jedna Naravi, jedna Vollyo, jedno blaxénfztvo, fzmilujfze nami.
</p>

<p><hi rend="italic">(a) Joan. 5.v.26. (b) Pfál. 2.v.7. (c) Gal. 4.v.6. (d) Ifa. 6.v.3. (e) Aooc. 4.v.8. (f) Tob. 7.v.15. (g) Eccl. v.8. (h) Math. 28.v.19. (i) (k) (l) &c. I Joan. 5.v.7.</hi>
</p>

</div3>

<div3 type="subchapter" n="3" xml:id="DK1800-IIII-05-03">

<head><hi rend="center">TRECHE LITANIAE.

K Oczu Bogu.

</hi></head>

<p><hi>S</hi>Zina Boga Roditellyu Otacz, (a) fimilufze nami.

Kerfzta Ifzufa (b) fzmilufze nami. Szvakom fztvorényu Xivome Pafzitylu Otacz (c) fzmilufze

nami.

Nebefzki milofztivni Otaz nas, Koi jefzi na nebéfzi (d) fzmilufze nami.

<!-- 85. STRANICA -->

<pb n="85" facs="0086.jpg"/>

fzmilufze nami.

Nebefzki milofztivni Otacz nas, Od kogá fzakofze ocfanfztvo nazivlyé na nebu i na Zemlyi, (e)

[vitičastu zagrađu na lijevoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Nebefzki milofztivni Otacz nas.

Koi fztarofzt imádé na fzvakaá (f)

Koi izbroi Vláfzi glávě nalfě, (g)

Koi fžuncze Tvoje izhodonti cfinis na dobre i na zle (h)

Koi dajés kifú na pravédne i na laxcze, (i)

Cfě ruke Tilo nalfě u Majkinoy utrobi fžafztavile jefzu (k)

Koifzi náfz koxom i Méfzom za odio i s Kofztima is xila mi u jedno fžazdao. (l)

Koifzi Tilo nalfě Duhom xivim nadahnuo, (m)

Koifzi Dufu náfšu na obraz i priliku Tvoju fztvorio, (n)

Koi náfz, kakono Dojka na ruka tvoi nofzas, (o)

[vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Szmilufze nami.

[vitičastu zagrađu na lijevoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Nebefzki milofztivni Otacz nas,

<!-- 86. STRANICA -->

<pb n="86" facs="0087.jpg"/>

Koi fzi takvu lyubav dao nami dafze Boxij fzinovi nazivlyémo i búdemo (p)

Koi fzi náfz prizvao u Druftvo fžina Tvoga Ifzufa Gofzpodina nálfěga, (q)

Koi fzi jedinó rodgyenoga fžina tvoga na fžvit ovi pofzlao, du xivemo po nyemu, (r)

Koi fzi náfz obrao u nyemu pria fžvorénya ovogh fžvita da fžveti budémo, (s)

Koi fzi náfz za fžinove tvoje prifatío, joft kadéfze ni rodili ni fžmo, (t)

Koi napoklon, iz tvoje milofzti zvaó náfz jefzi za pofaliti fžlavu milofztivnofzti tvoje (x)

Koi pomanye uclinio jefzi náfz, jedno malo od Angyéláa, fžlavom ipofštenyem okrunio náfz jefzi (y)

[vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Szmilufze nami.

<!-- 87. STRANICA -->

<pb n="87" facs="0088.jpg"/>

polfzko zvirje, (z) fzmilufze nami.

Nebefzki milofztivni Otacz nas, Koi fzi fzvakaá pod noge nalfě pofztavio, Ovcze, volove, i fžve

O nebefzki fžlatki otacz! bud milofztiv nami.

O lyublyeni nas fžvoritelyu! bud mileftiv nami.

Od fžvaké oholofzti,

Od fžvaké lakomofzti,

Od fžvaké bludnofzti,

Od fžvaké nénavidofzti,

Od fžvaké proxderlofzti,

Od fžvaké fžerditofzti,

Od fžvaké nádobro linofzti,

Po tvojoj Boxánfztvenoi bezkrajnoj Dobroti,

Po Tvojj fžvij Dilij,

Po Tvojoj ocfevnoj lyubavi, koju imás k nami,

[vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Ofzlobodi náfz ocze Boxe.

Mí prifacheni fžinovi Tvoi, MolimoTe ufzlifi náfz.

Dafze vazda fžvudé fžveti Ime Tvoje, Molimo Te ufzlifi náfz.

<!-- 88. STRANICA -->

<pb n="88" facs="0089.jpg"/>

Da kralyevfzto Tvoje k nami prigye,

Da budne vollya Tvoja, kako na, nebu, tako i na Zemlyi,

Da kruha nálfěga fžvakdanyéga dades nami danáfz,

Da oprofztis nami grihe nalfě,

Da náfz u napa fž uvefzti ne dopufztis,

Da náfz od fžvakoga zla izbavis,

[vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Molimo Te ufzlifi náfz.

O nebefzki Pafzitylu nas! fzmilufze nami.

O nas Milofztivni fžtvoritelyu, fzmilufze nami

O nas vicfnyi i fžveti Gofzpodine, fzmilufze nami.

</p>

<p><hi rend="italic">(a) Pŕfal. 2.v.7. (b) Ephef. 1.v.3. (c) Sap. 6.v.8. (d) Math 6.v.9. (e) Ephef. 3.v.15 (f) Sap. 12.v.13. (g) Math. 10.v.30. (h) Matth. 5.v.45. (i) Ibidem. (k) Job.10.v.8. (l) Ibidem. (m) Sap. 15.v.11. (n) Gen. 1.v.26. (o) Ofee II.v.2. (p) I. Joan. 3.v.1. (q) I. Cor. I.v.9. (r) I. Joan 4.v.9. (s) Ephef. 1.v.4. (t) Rom. 9.v.11. (u) Rom. 9.v.24. (x) Ephef. 1.v.5. (y) Pŕfal. 8.v.6. (z) Ibidem.</hi></p>

</div3>

<!-- 89. STRANICA -->

<pb n="89" facs="0090.jpg"/>

<div3 type="subchapter" n="4" xml:id="DK1800-IIIII-05-04">

<figure>

<graphic url="pics/graphic10.jpg"/>

<head></head>

<figDesc></figDesc>

</figure>

<head><hi rend="center">CSETVERTE LITANIE</lb>

K Szinu Bogu.

</hi></head>

<p><hi>O</hi>Cza Boga ŕzine (a) ŕzimuljŕze nami.

Ocza Boga Priliko (b) ŕzimuljŕze nami.

Ocza Boga Ricŕi (c) ŕzimuljŕze nami.

Xivŕga Boga ŕzine j jedino rogyeni ŕzinu koi u nidri ocza jeŕzi, (d)

Xivŕga Boga ŕzine, Boxia mudrofŕti, i znánye, i viŕzino Bogatŕŕtva nyegova. (e) ŕzimuljŕze nami.

Xivŕga Boga ŕzine, u komu ŕzve blágo znánye, i Mudrine Boxie, ŕzakrivene jeŕzte. (f) ŕzimuljŕze

nami.

Xivŕga Boga ŕzine, prid cŕijm ocŕima, niŕta ŕzakriveno nie, (g) ŕzimuljŕze nami.

<!-- 90. STRANICA -->

<pb n="90" facs="0091.jpg"/>

Xivŕga Boga ŕzine, prid kime nie ŕztvorénya nevidovnogh. (h) ŕzimuljŕze nami.

Xivŕga Boga ŕzine, prid kime pria nego ŕztvorena jeŕzu, ŕzvaka zaná jeŕzu, (i)

Xivŕga Boga Szine, prid cŕijm ocŕima ŕzvi lyudŕŕi putovi otvoreni jeŕzu. (k)

Xivŕga Boga Szine, koi vidis lyudŕŕka ŕzercza, i tájine nyihne, (l)

Xivŕga Boga Szine, koi zdaleka razumiés mislyenyá naŕŕá (m)

Xivŕga Boga Szine, kogá ocŕi mlogŕ ŕzvitlie jeŕzu od Szuncza (n)

Xivŕga Boga Szine, koi znádés ŕztvári proŕaŕzte, á od doŕaŕŕtij ŕzúd cŕinis, (o)

Xivŕga Boga Szine, koi znádés ŕzvake poŕŕlednye véŕti, i ŕztarine, (p)

Xivŕga Boga Szine, koi otainy znanacz jeŕzi, i ŕzvaka znás pria nego jeŕzu, (q)

[vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Szmilujŕze nami.

<!-- 91. STRANICA -->

<pb n="91" facs="0092.jpg"/>

Xivŕga Boga Szine, koi ŕzkrŕzi vidis ŕzvitŕka zlaménya, objavivŕi proŕaŕzte i doŕaŕŕhe viŕti, (r)

Xivŕga Boga Szine, koi cŕovjku objávis i zlá, i dobrá, pria negofzu priŕŕpila. (s)

Xivŕga Boga Szine, prid cŕijm ocŕimá ŕzvaka gola, i otkrivena jeŕzu, (t)

Xivŕga Boga Szine, koi poznájés lyudŕŕka ŕzvá, dila (u)

Xivŕga Boga Szine, koi brois mloxinu zvizda i ŕzvaku imenom nazivlyés, (x)

Xivŕga Boga Szine, koi ŕzvaku lyudŕŕku ŕztopu promotris, (y)

Xivŕga Boga Sziné, koi lyudŕŕko ŕzercze proŕlédas, i bubrége ny ne izkufás (z)

[vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Szmilujŕze nami.

O bezkrájna Boxanŕŕtvena mudrina! ŕzimuljŕze nami.

O ne ŕztvoreno Znanye! ŕzimuljŕze nami.

<!-- 92. STRANICA -->

<pb n="92" facs="0093.jpg"/>

Od ŕzvake opáké ŕzvitké mudriné, ŕzimuljŕze nami.

Od ŕzvakogh naudnogh tileŕznogh nauka,

Od ŕzvake lukavé mudrofŕti,

Od ŕzaké duhovné neznánofŕti,

Od ŕzvakojáké ŕzlipo dilnofŕti,

Po tvojemu Vičnyemu porodgyenyu, koje od ocza imádes,

Po tvojoj bezkrájnoj mudrofŕti,

Po tvojemu ne ŕztvorenom znányu

Po tvojému Boxánŕŕtvu,

Po tvojoj Boxánŕŕtvenoj dobroti,

Po tvoji Boxanŕŕtvenij dillj,

Tebe molimo uslispi nas.

Mi Nenaucfnij.

Da ŕztvoiom Boxánŕŕtvenom mudrofŕchu razum náŕŕu proŕŕvitlis,

Da ŕzvakud odhodéchu pamét naŕŕu, Znányém tvoim potverdis,

Dana zlo prignutu volyu naŕŕu, na ŕzvetu mudrofŕt vodis,

Da po tvojoj ŕzvetoi mudrofŕti, i znányu ŕzvakaá upoŕŕlujemo,

[vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Tebe molimo uslispi nas.

<!-- 93. STRANICA -->

<pb n="93" facs="0094.jpg"/>

Da mudrò i razumnò vazda, u fšvacfemu hodimo; fšmiluiŕze nami.

Xivóga Boga Szine, fšmiluiŕzé nami.

Priliko nevidovnoĝ Boga, fšmiluiŕze námi.

Mudrofzti i Znánya blagodiŕni Domu, fšmiluiŕze námi.

</p>

<p><hi rend="italic">(a) Pŕal. v.7. (b) 2. Cor. 4.v.4. (c) Joan. 1.v.1. (d) Joan. 1.v.18. (e) Rom. II.v.33. (f) Coloff. 2.v.3. (g) Eccl. 39.v.42. (h) Hebr. 4.v.14. (i) Eccl. 23.v.19. (k) Prov. 16.v.2. (l) Eccl. 23.v.28. (m) Pŕal. 138.v.5. [nedostaju bilješke n, o i p uz tekst na str. 81] (q) Dan. 13.v.42. (r) Eccl. 42.v.19. (s) Iŕa. 48.v.3. (t) Hebr. 4.13. (u) Eccl. 16.v.20. (x) Pŕal. 146.v.4. (y) Job. 34.v.21. (z) Jerem. 17.v.10.</hi>

</p>

<figure>

<graphic url="pics/graphic11.jpg"/>

<head></head>

<figDesc></figDesc>

</figure>

</div3>

<!-- 94. STRANICA -->

<pb n="94" facs="0095.jpg"/>

<div3 type="subchapter" n="5" xml:id="DK1800-IIII-05-05">

<figure>

<graphic url="pics/graphic12.jpg"/>

<head></head>

<figDesc></figDesc>

</figure>

<head><hi rend="center">PETE LITANIE</hi>

K fšvetóme Duhu Bogu.

</hi></head>

<p><hi>D</hi>Uh Mudrofzti i Raznmnofzti, Szmilujŕze nami.

Dúh fšavéŕzti i jakofzti, fšmiluiŕze nami.

Duh Znánya i cfudfznofzti Boxánŕztvene, fšmiluiŕze nami.

Utiŕitelyu Duh Szvéti, koi s oczéem i Szinom jedán Bóĝh jéŕzi (a) fšmilujŕze nami.

Utiŕitelyu Duh fšveti, koi od oca i Szina iz hodiŕ (b)

Utiŕitelyu Dúh fšvéti koi od Iŕzuckerŕzta fšvidocfanŕztvo cfiniŕ, Szmilujŕze nami.

Utiŕitelyu Dúh fšvéti, koi náŕz fšvaku práŕvdu ucŕiŕ, (d)

<!-- 95. STRANICA -->

<pb n="95" facs="0096.jpg"/>

Utiŕitelyu Duh fšvéti, koi pritiŕ fšvitu kroz grih fšúd, i práŕvdu, (e) fšmilujŕze nami.

Utiŕitelyu Dúh fšvéti, koi, ne oŕzlobiŕ Pogerdnika od uŕzna nyegovi. (f)

Utiŕitelyu Duh fšvéti, koi, napuniŕ okrugloŕzt Zemlyè (g)

Utiŕitelyu Duh Szvéti, koi fšvakà promotriŕ, joŕt i duboke véŕti Boxánŕztvene, (h)

Utiŕitelyu Duh Szvéti, koi fše molis za naŕz s neizrecfenij uzdiŕzányii, (i)

Utiŕitelyu Duh Szvéti, po kome lyubav Boxánŕztvena ulivena jeŕzt u ŕzerca naŕŕa, (k)

Utiŕitelyu Dúh Szvéti, koi pomáŕes fšlaboŕzt naŕŕu, (l)

Utiŕitelyu Duh Szvéti, koi po Viri cŕiŕztis ŕzerzá naŕŕaá, (m)

Utiŕitelyu Duh Szvéti, koi u Duŕu zlo hotéchu neulizes, (n)

Utiŕitelyu Duh Szvéti, koi u utrobi

[vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Szmiluiŕze nami.

<!-- 96. STRANICA -->

<pb n="96" facs="0097.jpg"/>

bi Divicze Mariae Szinu Bogu pribivaliŕte fšgotovio jeŕzi, (o)

Utiŕitelzu Duh fšveti, koi na kerŕtenoĝ Iŕzuckerŕzta, u priliki goluba pao jeŕzi, (p)

Utiŕitelyu Duh Szveti, koi na Duhove, u priliki ognjeŕviti jezikà na Apoŕtole pao jeŕzi, (q)

Utiŕitelyu Duh Szvéti, s cfiom Kriŕoŕfzchu Apoŕtoli Iŕzuckerŕzta fšlobodnó glaŕzili jéŕzu, (r)

Utiŕitelyu Duh fšveti, koi u fšvetoj Májki Czerqvi Duhovnijm Naucŕitelyem dao jeŕzi uŕzta i

mudrofzt, portiv koje fštati ni ŕta réchi protivniczi nemogú, (s)

Utiŕitelyu Duh Szvéti, koi naŕz iz táŕvnofzti u tvoju cfudnovatú fšvitloŕzt zvao jéŕzi,

Utiŕitelyu Duh Szvéti, koi s námi oŕztajés do fškoncláványa fšvita, (u)

[vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Szmiluiŕze nami.

<!-- 97. STRANICA -->

<pb n="97" facs="0098.jpg"/>

Duh od miloŕzti Radofzti, i Mirnofzti, Bud miloŕztiv námi.

Dúh od terpénya, umilnoŕti dobroté, Bud miloŕztiv námi.

Duh od krotkoŕzti, Vire, i Mira, Bud miloŕztiv námi.

Od fšvake tileŕzné i Duhovne ruxnoché,

Od fzlipogh pouzdánya u Boxie milofzergye, i od uffánye gublyénya,
 Od párbe protiv ifztiné poznáné,
 Od nenavidofzti protiv lyubavi Ifzkérnyégh,
 Od bezpokornofzti,
 Od fzvakogh gyavolfzkogh lukávftva,
 Od fzvakóga zlogh Duha,
 Po tvomu vicfnyému od ocza i Szina iz hodényu,
 Po tvomu bezkrajnom Boxánftvu.
 Po tvojemu Boxánftvenom fzbóftvu,
 Po tvoij fzvji dilij Boxánftvenij,
 [vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Bud milofztiv námi.

<!-- 98. STRANICA -->

<pb n="98" facs="0099.jpg"/>

Mi fžvetogh Troifztva fžluxbeniczi Molimo te ufzliři náfz.
 Da po Dúfi xivemo, i po Dúfi hodimo, Molimo te ufzliři uáfz.
 Da po Dúfi hodech tilefzna zaktiványa nedokonávámoMolimote ufzliři náfz.
 Da fžvakome Duhu nevirujémo, nego da izkuřámo Duhove jefzuli od Boga? Molimo te ufzliři náfz.
 Da Griřnike ucfimo s krotkofzchom, Molimo te ufzliři náfz.
 Da u Duhu fžiémo, i u Duhu xanyémo xivot vicfnyi, Molimo te ufzliři náfz.
 Da nikakvoga griha neucfinimo, Molimo te ufzliři náfz.
 Da u fzvakořákóř dobroti i fžvérfitofzti, vazda prid Bogom hodimo, Molimote ufzliři náfz.
 Duh od řákofzti, milofzti, i triznoche, Bud milofztiv námi.
 Duh od poniznofzti,cfifztoche i právde, Bud milofztiv námi.

<!-- 99. STRANICA -->

<pb n="99" facs="0100.jpg"/>

Duh od Vire, uffánya, i lyubavi Boxie, Bud milofztiv námi.
 </p>

<p><hi rend="italic">(a) Joan. 5.v.7. (b) Joan. 15.v.26. (c) Ibidem. (d) Joan. 16.v.13. (e) Joan.

16.v.8. (f) Sap. 1.v.6. (g) Ibid. v.7. (h) I. Cor. 2.v.10. (i) Rom. 8.v.26. (k) Rom. 5.v.5. (l) Rom. 8.v.26. (m) Act. 15.v.19. (n) Sap. 1.v.4. (o) Luc. 1.v.35. (p) Math. 3.v.16. (q) Act. 2.v.3. (r) Act. 4.v.8. (s) Luc. 21.v.15. (t) 2. [?] 2.v.9. (u) Math. 28.v.20.</hi>

</p>

</div3>

<!-- 100. STRANICA -->

<pb n="100" facs="0101.jpg"/>

<div3 type="subchapter" n="6" xml:id="DK1800-IIII-05-06">

<head><hi rend="center">SESZTE LITANIE.</lb>

Od Ifzuckerfzta.

</hi></head>

<p><hi>I</hi>fzufze Ifzuckerfzte, fžmilufzje nami.

Ifzufze Ifzuckerfzte, Pomiluj náfz.

Ifzufze Ifzuckerfzte; Sžmilufzje nami.

Nebefzki Ocfé Boxe, Sžmilufzje nami.

Odkupitelyu Szinu Boxe, Sžmilufzje nami.

Duk fžveti Boxe, Sžmilufzje nami.

Szin Xivoga Boga (a) Sžmilufzje nami

U Komufzeje oczu vollya izpunila, (b) Sžmilufzje nami.

Komuje Ime dáto, koje fžverhu fžva

<!-- 101. STRANICA -->

<pb n="101" facs="0102.jpg"/>

kogh imena jefzte, (c)

Sžmilufzje namj.

Poglaviczo Mira, (d)

Gofzpodin Gofzpodé, i krályu kralyev,

Komuje dáta fžvaká vláfzt na nebu i na Zemlyi, (f)

Verhovni Pope, fžveti, nenaudni, i lipi, (g)

Jedini Megyu-hoditelyu megy Bogom i megy lyudmi, (h)

U Kogáfzu klyucfevi od fžmert i od pákla; (i)

Koi pút jefzi, i právda, i xivot, (k)

Koi u Nazaretu, od fžvetoga Duha, u utrobi Divicze Mariae zacřt jefzi. (1)

Koi u Betleemřzkoi řtali, u pol nochi rodgyen jefzi (m)

Koi u povoje uvien, i na řalfřlá povalyen jefzi, (n)

Komufzu fze poklonili Pařtiri i krályi, (o)

[vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Sžmilufzje nami.

<!-- 102. STRANICA -->

<pb n="102" facs="0103.jpg"/>

Koi obrizán, i u Czerqvi prikázan jéfzi, (p) Szmilujfze nami.
Koi od Iruda na fzmert tráxen jéfzi, (q) Ifzuckerfzte fzmilujfze nami.
Koifzfize u AEgyptu, megyu Idolczi, za fzedam godífta bavio, (r)
Koi fzi u Nazaretu, za dvajefzt i tri godine, Roditelyem tvoim pokoran bio, (s)
Koi fzi od <persName key="PN12" ref="context.xml#PN12">fzvetogh Ivana
kerfztitelya</persName> kerften, á od Gyávla Nápalftovan bio, (t)
Koifzi, od <persName key="PN24" ref="context.xml#PN24">Judae</persName>, za tridefzet
Nováczá prodán ' i s polyublyenyém izdán bio. (u)
Koi fzi noge oprao Ucfenikom tvoijm, (x)
Koi ucenikom fzveto Tilo i kerv tvoju za jilo dade, (y)
Koi u vertlu Geczemánfzkom kervnim znojem znoiofze jefzi, (z)
[vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Ifzuckerfzte fzmilujfze námi.
<!-- 103. STRANICA -->
<pb n="103" facs="0104.jpg"/>
Koi od Ucfeniká ofztavlyen, i u Ruke Grifnikov pridat jefzi, (aa)
Koi fzezan kako lupex po Jerozolimu potézan jefzi, (bb)
Koi kod Annafa Zaulán, á od Petra tripud zatajen jefzi, (cc)
Koi kod Kaifafa po fzvu noch, neprifztanczè rugán, plyuvan, i bien jefzi, (dd)
Koi u jutru od Szábora Xudijskogh na fzmert olfzugyen jéfzi (ee)
Koi prid Pilátom, u mlogij, láxlyivò izdáván jefzi, (ff)
Koi kod Iruda, u bilu Odichu obucfen, rugán jéfzi, (gg)
Koi kod Pilata nemilò bicfván, ternyem krunyen, u czerlyenoi odicki rugán, i terszkom bién jéfzi
(hh)
Koi fzi ranyen bio za nafše opacfine, i poterven za grihe náfše, (ii)
[vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Ifzuckerfzte fzmilnjfze námi.
<!-- 104. STRANICA -->
<pb n="104" facs="0105.jpg"/>
Koi fzi bolefsti nafše nofzio, i tegobe nafše podnofzio, (kk)
Koi krika tvoga nofzech, kako nimo Jágnye na fzmert noffen jéfzi. (ll)
Koi na Verhu goré Kalvarié, jidom omílaním s mirhafztim Vinom pojen, Szvucfen, na krix profztert,
prikovan, i s krixem zajednò podignut jéfzi, (mm)
Koi na krixu, megyu dvimá Lupexi, gól porugán, Ocztom pojen, tri fzaata gorke muke podnofzech,
glávu tvoju fzagnu, i Duh tvoj izdade, (nn)
Koi umri za nafše grihe, i ufzker,fznu za nafše oprávdánye, (oo)
Milofztivi odkupitelyu nas, Polfzlulái náfz,
[vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Ifzuckerfzte fzmilujfze námi.
Lyublyeni Ofzloboditelyu, nas, fzmilujfze nami.
Od fzvakoga Griha, Ofzlobodi náfz Ifzufze.
<!-- 105. STRANICA -->
<pb n="105" facs="0106.jpg"/>
Od zlá fzvakóga, Ozlobodi náfz Ifzufze.
Od fzvakogh pogibélya,
Od vicfnýé fzmerti,
Po zacféchu, rogyényu iobrizovanyu tvojemu,
Po Velicfánfztvu fzvétogh Iména tvóga.
Po Kerfztényu, pofztu, i molitvij tvoij,
Po hodenyu, potrugyenyu, i fzfviy dilij tvoij,
Po fzfviy tvoij bolefstij, tilefznij, i Duhovnij,
Po tvojoj xaloftnoj fzmerti, i fzvako, jakij dofztojanfztvij tvoij,
[vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Ofzlobodi nafz Ifzufze.
Mi Grifniczi, Molimote ufzlifi náfz.
Da umrivfi grihu, fzámoi právdi Xivemo, Molimo te ufzlifi náfz.
Da tilo krixu prikujémo s griami i s poxelyényii, Molimote ufzlifszi náfz.
<!-- 106. STRANICA -->
<pb n="106" facs="0107.jpg"/>
Dafze jedínò u fzfvétoM Krixu tvóme fzlavimo,
Da od Boga pofzláni Krix nas, fzfvi vezfzèlò nofzimo,
Da kerv tvoja izcfifzti Duhovnu fzfvielzt nafšu, i dilá mertvij, na flzxubx Boga xivóga,
[vitičastu zagrađu na desnoj margini upotpunjuje okomiti tekst]: Moli.te ufzlifi náfz
Jagáncfe Boxij, koi uzimás fzfvéga fzfviata grihe, Namoli ocza tvoga dafze fzmiluje námi.
Jagáncfe Boxij, koi uzimás fzfvéga fzfviata grihe, Bud nami grisnikom milofztivni.
Jagáncfe Boxii, koi uzimás fzfvéga fzfviata grihe, Daj nam Duha fzfvétogh.
</p>
<p><hi rend="italic">(a) Math. 16.v.16. (b) Matth. 3.v.17. (c) Phil. 2.v.9. (d) Ifa. 9.v.6. (e) Apoc. 17.v.14. (f) Matth. 28.v.18. (g) Heb. 7.v.29. (h) I. Tim. 2.v.5. (i) Apoc. 1.v.18. (k) Joan 14.v.6. (l) Luc. 1.v.27. (m) Luc. 2.v.7. (n) Ibid. (o) Matth. 2.v.II. (p) Luc. 2.v.21. (q) Matth. 2.v.13. (r) Matth. 2.v.19. (s) Luc. 2.v.51. (t) Matth. 2.v.16. (u) Luc. 22.v.48. (x) Joan. 13.v.14. (y) Luc. 22.v.17. (z) Luc. 22.v.44. (aa)
<!-- 107. STRANICA -->
<pb n="107" facs="0108.jpg"/>

Matth. 26.v.56. (bb) Joan. 18.v.12. (cc) Matth. 26.v.74. (dd) Luc. 22.v.64. (ee) Luc. 22.v.66. (ff)
Luc. 22.v.2. (gg) Luc. 23.v.2. (hh) Joan. 19.v.1. (ii) Ifa. 53.v.5. (kk) Ifa. 53.v.4. (ll) Joan. 19.v.17. (mm) Matth. 27.v.34. (nn) Matth. 27.v.39. (oo)
Rom. 4.v.25.</hi>

</p>

</div3>

</div2>

</div1>

</body>

</text>

</TEI>

Prilog 3 – Kontrolirani rječnici termina (datoteka context.xml)

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<list xml:lang="hr">
<listPerson type="historical">
  <person n="1" xml:id="PN01">
    <persName>
      <forename>Petar</forename>
      <surname>Regalat</surname>
      <addName type="alias" xml:lang="es">Regalado</addName>
      <addName type="alias" xml:lang="la">Regalatus</addName>
      <roleName>svetac</roleName>
      <roleName>španjolski franjevac</roleName>
      <state type="life" from="1390" to="1456"></state>
    </persName>
  </person>
  <person n="2" xml:id="PN02">
    <persName>
      <forename>Franjo</forename>
      <surname>Asiški</surname>
      <roleName>svetac</roleName>
    </persName>
  </person>
  <person n="3" xml:id="PN03">
    <persName>
      <forename>Abraham</forename>
      <roleName>patrijarh</roleName>
    </persName>
  </person>
  <person n="4" xml:id="PN04">
    <persName>
      <forename>Petar</forename>
      <surname>Villacreces</surname>
      <roleName>španjolski franjevac</roleName>
      <state type="life" from="+" to="1422"></state>
    </persName>
  </person>
  <person n="5" xml:id="PN05">
    <persName>
      <forename>Pavao</forename>
      <surname>Sv.</surname>
    </persName>
  </person>
  <person n="6" xml:id="PN06">
    <persName>
      <forename>Izabela Katolička</forename>
      <addName type="alias">Izabela I. Kastiljska</addName>
      <roleName>španjolska kraljica</roleName>
      <state type="life" from="1451" to="1504"></state>
      <state>vladala je u Kastilji od 1474.</state>
    </persName>
  </person>
  <person n="7" xml:id="PN07">
    <persName>
      <forename>Karlo II.</forename>
      <roleName>španjolski kralj</roleName>
      <state type="govern" from="1665" to="1700">vladao od 1665. do 1700.</state>
    </persName>
  </person>
  <person n="8" xml:id="PN08">
    <persName>
      <forename>Inocent XI.</forename>
      <addName type="alias" xml:lang="it">Benedetto Odescalchi</addName>
      <roleName>papa</roleName>
      <state type="govern" from="1676" to="1689"></state>
    </persName>
  </person>
  <person n="9" xml:id="PN09">
    <persName>
```

```

        <forename>Joannes de Sancta Maria</forename>
        <addName type="alias" xml:lang="es">Juan de Santa María</addName>
        <roleName>$spanjolski franjevac</roleName>
        <state type="life" notBefore="1551" to="1622"></state>
    </persName>
</person>
<person n="10" xml:id="PN10">
    <persName>
        <forename>Benedikt XIV.</forename>
        <addName type="alias" xml:lang="it">Prospero Lambertini</addName>
        <roleName>papa</roleName>
        <state type="govern" from="1740" to="1758"></state>
    </persName>
</person>
<!-- OPROSSTENJA OSOBITA -->
<person n="11" xml:id="PN11">
    <persName>
        <forename>David</forename>
        <roleName>izraelski kralj</roleName>
    </persName>
</person>
<person n="12" xml:id="PN12">
    <persName>
        <forename>Ivan Krstitelj</forename>
        <roleName>sv.</roleName>
    </persName>
</person>
<person n="13" xml:id="PN13">
    <persName>
        <forename>Petar Apostol</forename>
        <roleName>sv.</roleName>
    </persName>
</person>
<person n="14" xml:id="PN14">
    <persName>
        <forename>Pavao Apostol</forename>
        <roleName>sv.</roleName>
    </persName>
</person>
<person n="15" xml:id="PN15">
    <persName>
        <forename>Andrija</forename>
        <roleName>apostol</roleName>
        <roleName>sv.</roleName>
    </persName>
</person>
<person n="16" xml:id="PN16">
    <persName>
        <forename>Jakov Stariji</forename>
        <roleName>apostol</roleName>
        <roleName>sv.</roleName>
    </persName>
</person>
<person n="17" xml:id="PN17">
    <persName>
        <forename>Ivan Evandelist</forename>
        <roleName>sv.</roleName>
    </persName>
</person>
<person n="18" xml:id="PN18">
    <persName>
        <forename>Toma Apostol</forename>
        <roleName>sv.</roleName>
    </persName>
</person>
<person n="19" xml:id="PN19">
    <persName>
        <forename>Filip Apostol</forename>
        <roleName>apostol</roleName>
        <roleName>sv.</roleName>
    </persName>

```

```

    </persName>
  </person>
  <person n="20" xml:id="PN20">
    <persName>
      <forename>Jakov Mlađi</forename>
      <roleName>apostol</roleName>
      <roleName>sv.</roleName>
    </persName>
  </person>
  <person n="21" xml:id="PN21">
    <persName>
      <forename>Bartol</forename>
      <roleName>apostol</roleName>
      <roleName>sv.</roleName>
    </persName>
  </person>
  <person n="22" xml:id="PN22">
    <persName>
      <forename>Matej</forename>
      <roleName>apostol</roleName>
      <roleName>evangelist</roleName>
      <roleName>sv.</roleName>
    </persName>
  </person>
  <person n="23" xml:id="PN23">
    <persName>
      <forename>Šimun</forename>
      <roleName>apostol</roleName>
      <roleName>sv.</roleName>
    </persName>
  </person>
  <person n="24" xml:id="PN24">
    <persName>
      <forename>Juda</forename>
      <surname>Tadej</surname>
      <roleName>apostol</roleName>
      <roleName>sv.</roleName>
    </persName>
  </person>
  <person n="25" xml:id="PN25">
    <persName>
      <forename>Matija</forename>
      <roleName>apostol</roleName>
      <roleName>sv.</roleName>
    </persName>
  </person>
  <person n="26" xml:id="PN26">
    <persName>
      <forename>Josip</forename>
      <roleName>sv.</roleName>
    </persName>
  </person>
  <person n="27" xml:id="PN27">
    <persName>
      <forename>Patritius</forename>
      <surname>Sporer</surname>
      <roleName>austrijski franjevac</roleName>
      <state type="life" notBefore="1683"></state>
    </persName>
  </person>
  <person n="28" xml:id="PN28">
    <persName>
      <forename>Johann Georg</forename>
      <surname>Reiffenstuel</surname>
      <roleName>austrijski franjevac</roleName>
      <state type="life" from="1641" to="1703"></state>
    </persName>
  </person>
  <!-- ABECEVICA 1737. -->
  <person n="29" xml:id="PN29">

```



```

    <persName>
      <forename>Poncije</forename>
      <surname>Pilat</surname>
    </persName>
  </person>
  <person n="30" xml:id="PN30">
    <persName>
      <forename>Mihovil</forename>
      <roleName>sv.</roleName>
      <roleName>arkandeo</roleName>
    </persName>
  </person>
  <person n="31" xml:id="PN31">
    <persName>
      <forename>Eva</forename>
    </persName>
  </person>
  <person n="32" xml:id="PN32">
    <persName>
      <forename>Adam</forename>
    </persName>
  </person>
</listPerson>

<listPlace>
  <placeName key="GN1" n="1" xml:id="GN01">
    <settlement type="city">Valladoid,</settlement>
    <country>Španjolska</country>
  </placeName>
  <placeName key="GN2" n="2" xml:id="GN02">
    <settlement type="city">Aguilera</settlement>
    <country key="CN1">Španjolska</country>
  </placeName>
  <placeName key="GN3" n="3" xml:id="GN03">
    <settlement type="city">Tribulos</settlement>
    <settlement type="alias" xml:lang="es">del Abroyo</settlement>
    <country key="CN1">Španjolska</country>
  </placeName>
  <placeName key="GN4" n="4" xml:id="GN04">
    <settlement type="unknown">Malupoteolana</settlement>
    <settlement type="unknown">Nepoznati toponim u Španjolskoj</settlement>
    <country key="CN1">Španjolska</country>
  </placeName>
  <placeName key="GN5" n="5" xml:id="GN05">
    <settlement type="city">Budim</settlement>
    <country key="CN1">Ugarska</country>
  </placeName>
  <placeName key="GN6" n="6" xml:id="GN06">
    <settlement type="city">Rim</settlement>
  </placeName>
  <placeName key="GN7" n="7" xml:id="GN07">
    <settlement type="city">Osijek</settlement>
  </placeName>
  <placeName key="GN8" n="8" xml:id="GN08">
    <settlement type="unknown">Mursa</settlement>
  </placeName>

  <placeName key="CN1" n="9" xml:id="CN01">
    <settlement type="country">Španjolska,</settlement>
    <country>Španjolska</country>
    <bloc type="sub-continent">Južna Europa</bloc>
  </placeName>
  <placeName key="CN2" n="10" xml:id="CN02">
    <settlement type="unknown">Provincia od India</settlement>
    <settlement type="unknown">Nepoznata područja</settlement>
  </placeName>
</listPlace>

<listDate>

```

```
<date when="1747">1747.  
    <date type="occasion">godina tiskanja</date>  
</date>  
</listDate>  
</list>
```